

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
האגף לחינוך קדם יסודי

הגנים של הקיץ - תשפ"א

תוכנית חינוכית לילדי הגן

ליווי פדגוגי של תכנית "בתי ספר והגנים של החופש הגדול" המופעלת במוסדות החינוך
הפרויקט מבוצע ע"י אדיוסיסטמס בע"מ עפ"י מכרז מס' 34/9.2017, עבור האגף לחינוך קדם יסודי, משרד החינוך
כל הזכויות שמורות ©

הקדמה

במסגרת "הגנים של הקיץ – תשפ"א" מוצעות להלן תוכניות לארבעה שבועות פעילות. כל שבוע מוקדש לנושא אחר.

הנושאים השבועיים הם:

- מסביב לעולם
- סיפורי אריות
- ספורט ופעילות גופנית
- תחביבים ואוספים

לכל אחד מהנושאים מוצע מבנה דומה:

- ארבעה ימי הפעילות בתחילת השבוע, יוקדשו להיכרות עם היבטים שונים של הנושא. בכל יום תיערכנה פעילויות רלוונטיות המתאימות לסדר היום של הגן.
- היום החמישי יוקדש לחזרה, הדגשה של תכנים ספציפיים, הצגת תוצרי עבודה, סגירה וחגיגה סביב הנושא.

צוותי הגן מוזמנים לבחור את הנושאים ולהתאימם לילדי הגן.

פיתוח תוכן וכתיבה:
ד"ר רנה ברנר
תרגום לערבית – אללה מחג'נה

תוכן העניינים

נושא שבועי א' – מסביב לעולם

יום	שם היחידה	עמוד
יום א' -	מבקרים במצרים	7
יום ב' -	מבקרים באתיופיה	19
יום ג' -	מבקרים ברוסיה	31
יום ד' -	מבקרים ביפן	46
יום ה' – סיכום	אוספים חוויות מסביב לעולם וחוזרים הביתה	59

נושא שבועי ב' – סיפורי אריות

יום	שם היחידה	עמוד
יום א' -	אריה גיבור ועכבר בן חור / ליון קיפניס	64
יום ב' -	חולצת האריה / אורי אורלב	75
יום ג' -	אריה הספריה / מישל קנודסן	83
יום ד' -	האריה הרעמתן והג'ירפה גם / דוב אלבוים	90
יום ה' – סיכום	חגיגה של סיפורי אריות	96

נושא שבועי ג' – ספורט ופעילות גופנית

יום	שם היחידה	עמוד
יום א' -	אנו חשים באמצעות אברי הגוף	101
יום ב' -	אני, את/ה וכולנו ביחד	110
יום ג' -	נוע ננוע	119
יום ד' -	ספורט בקווים, מספרים ואותיות	128
יום ה' – סיכום	"כמולימפיאדה" – חגיגה של ספורט	138

תרגום לערבית – נושא ג' - ספורט ופעילות גופנית

נושא שבועי ד' – תחביבים ואוספים

<u>יום</u>	<u>שם היחידה</u>	<u>עמוד</u>
יום א' -	מהו אוסף? מהו תחביב?	182
יום ב' -	גם אני מצאתי	187
יום ג' -	אוסף מהטבע	195
יום ד' -	מה שבתוך האריזה	199
יום ה' – סיכום	"כמוזיאון" – מוזיאון האוספים שלנו	207

הצעות לפעילויות חווייתיות ערכיות

מסביב לעולם

הצעה לטווח פעילות

פתיח

הביטוי "מסביב לעולם", מקבל עתה משמעות נוספת: אחרי למעלה משנה, שבה מגפת הקורונה חצתה ימים ואוקיינוסים, עברה ארצות ויבשות והמחישה את היותנו "כפר גלובלי", אנו יוצאים למסע מסביב לעולם.

המסע "מסביב לעולם", במסגרת הגנים של הקיץ, מתחיל בסיפורי פליקס, גיבור ספרותי שעורך מסע מסביב לעולם. בכך נפתח פתח להיכרות בלתי אמצעית עם ארצות רחוקות, בעלות תרבות שונה.

"מסביב לעולם" מאפשר לילדי הגן להכיר ארצות אחרות ולהתוודע לייחודיותן. המפגש עם התרבויות הרחוקות, מאפשר בחינה מחודשת של השאלה במה אנו דומים ובמה אנו שונים ממי שחי בארץ אחרת, בסביבה שונה ולעיתים אף זרה.

שבוע הפעילות המוצע בזאת, משקף גישה אינטגרטיבית, רב חושית. בפעילויות השונות, משולבים היבטים גיאוגרפיים, היסטוריים, מוסיקליים, תיאטרליים, אומנותיים, קולינריים, ספרותיים ועוד.

לכל אחת מהארצות ייוחד יום שלם, ובסוף השבוע תיערך חגיגה של ארצות מסביב לעולם, ו"חזרה הביתה", לארץ.

הארצות שנבחרו הן מצרים, אתיופיה, רוסיה ויפן. ארצות אלה מייצגות, כל אחת בנפרד, תרבות ייחודית ומעניינת בחלקים שונים של העולם.

במסגרת שבוע הפעילות הומלצו מספר ספרי ילדים וכדאי להיערך לכך מראש (מידת ההעמקה בספרים אלה תהיה על פי שיקול הדעת של הצוות):

- ❖ מכתבים מפליקס / אנט לנגן וקונסטנצה דרופ
- ❖ אבא, תספר לי עוד... / נעמי שמואל, בהוצאת המכון לחקר הטיפוח בחינוך, האוניברסיטה העברית, ירושלים
- ❖ מעיינות הטאו / נעמי שמואל, בהוצאת המכון לחקר הטיפוח בחינוך, האוניברסיטה העברית, ירושלים
- ❖ מה שמי ומי אני? / נעמי שמואל, בהוצאת המכון לחקר הטיפוח בחינוך, האוניברסיטה העברית, ירושלים
- ❖ גנט הילדה מאתיופיה / חנה ריבקין בריק וורה פורסברג (תרגום – מירה מאיר) הוצאת ספריית הפועלים
- ❖ נוריקו סאן הילדה מיפן / אטריד לינדגרן, אנה ריבקין בריק, בהוצאת ספריית הפועלים

להלן מספר הצעות והמלצות המתאימות לכל אחד מהימים / לכל אחת מהארצות:

- ❖ סביבה לימודית משתנה – מרחבי הפעילות בגן (כולל שולחנות התצוגה, קיר הנושא וכד') יעוצבו לקראת כל יום מחדש, בהתאם לארץ שבה עוסקים באותו יום. לדוגמה – על שולחן במקום בולט נניח גלובוס, שם הארץ והדגל שלה, תמונות ומוצגים אופייניים. לדוגמה:

- מצרים – פירמידות, עצי תמר, חומס פול
- אתיופיה – פסלון של אריה, תמונה של מפלי הנילוס הכחול, תירס
- רוסיה - בבושקה / מטרושקה, סינר, מטפחת ראש
- יפן – אוריגמי, סידור פרחים, פגודה

- ❖ מפת העולם / גלובוס – בכל יום פעילות כדאי להציע התבוננות במפת העולם או התבוננות בגלובוס וסימון הארץ הנבחרת על גבי הגלובוס.
- ❖ מוסיקה – בבוקר, כשהילדים נכנסים לגן, כדאי להשמיע ברקע מוסיקה מקורית של אותה ארץ.
- ❖ תלבושת עממית - הגננת וצוות הגן יגיעו בתלבושת, כיסוי ראש או אביזרים סמליים, שיעידו על הארץ שבה מבקרים באותו יום.

הפעילויות המובאות להלן, עוקבות אחרי סדר היום בגן ומציעות מגוון, שממנו ניתן לבחור ולהתאים לילדים על פי גילם ונטיותיהם.

יום ראשון – מבקרים במצרים

	לקראת הביקור במצרים היערכות מוקדמת <u>עיצוב מרחבי הגן</u> – נעצב את הגן בהתאם לנושא: מבקרים במצרים: במרחבים שיועדו לכך נניח גלובוס, מפת מצרים, דגל מצרים, תמונות ממקומות מפורסמים – הנילוס, לוקסור ועמק המלכים, הספינקס והפירמידה הגדולה בעיר גיזה, אוניות בתעלת סואץ, הרי גרניט במדבר סיני עוד <u>האווירה</u> – מוסיקה אופיינית כמו <u>אום כולתום</u> – <u>איננה אלחוב</u> <u>צוות הגן</u> – יבואו בלבוש מסורתי – גלבייה, "טול" לבן <u>מכתב פתיחה</u> – הגנת תכתוב / תדפיס ותכנים למעטפה את מכתב הפתיחה שכביכול התקבל מפליקס. הבוקר יתחיל בפתיחת המעטפה ובקריאת המכתב.
--	--

א. מפגש במליאת הגן

• מכתב מפליקס

נציג את הספר מכתבים מפליקס מאת אנט לנגן וקונסטנצה דרופ.

נפתח, נראה את המבנה המיוחד של הספר ואת המכתבים המשולבים בו.

נספר בקצרה את סיפורו של פליקס ואת המכתבים שהוא שולח ממקומות שונים בעולם.

נספר לילדים, כי היום אנו מתרגשים מאוד. הגיע מכתב אלינו לגן!

נפתח את המעטפה (**נתאר** במלים מה אנו עושים) **ונקרא** את תוכן המכתב:

קיצ חם, מצרים

שלום לכם ילדים יקרים,

ילדי גן _____ (שם הגן),

"ציפור קטנה" סיפרה לי, שאתם מתכוונים לטייל מסביב לעולם. איזה יופי!
אני מטייל בעולם כבר ימים רבים ואשמח מאוד, שנעשה זאת יחד.
תמיד נעים יותר לטייל עם חברים.

היום אני נמצא במצרים. אתם יודעים, מצרים היא שכנה שלכם, סמוך לישראל. זוהי מצרים
שאתם מספרים עליה בפסח.
מצרים היא ארץ מעניינת מאוד.
האם אתם מצליחים לנחש איפה כבר הייתי? יודעים איפה אני מתכנן לבקר?
אני מנסה לנחש איפה אתם תהיו...

אולי ניפגש באחד המקומות המעניינים האלה.
אשמח מאוד שתספרו לי באילו מקומות תבקרו
נא כתבו לי מכתב או אולי תכתבו לי הודעה בווטסאפ.
ואל תשכחו לשלוח לי תמונות.

להתראות,
שלכם,

פליקס

- מצרים על המפה

נספר לילדים היכן שוכנת מצרים. נראה אותה על המפה. נזמין ילדים להראות היכן מצרים על המפה או על הגלובוס.

נוכל לספר לילדים, שמצרים היא שכנה של ישראל. פעם, לפני הרבה שנים, לא היה לנו הסכם שלום עם מצרים אבל עכשיו יש. ישראל ומצרים עוזרות זו לזו בהרבה תחומים.

נשאל את הילדים האם הם שמעו על ארץ מצרים, מה הם יודעים על הארץ הזו?

נוסיף מידע רלוונטי.

- דגל מצרים

נראה לילדים את הדגל המצרי. נתאר במילים את הדגל: שלושה פסים אופקיים: אדום לבן ושחור. במרכז הדגל – עיט מזהב (עיט הוא סוג של עוף גדול).

צבעי הפסים מסמלים את החופש של העם המצרי והעיט הוא סמל של צאלח א דין, שכבש את מצרים לפני 800 שנה והפך אותה לשלו.

בניח על השולחן, זה לצד זה את דגל ישראל ודגל מצרים.

- מה אנו יודעים על מצרים?

נשאל את הילדים מה הם יודעים על מצרים? נאסוף את הדברים שיעלו ונוסיף מידע רלוונטי. כל פרט מידע נגבה בתמונה מתאימה.

א. מצרים היא ארץ מדברית

מצרים היא ארץ מדברית. המדבר הוא גדול ורחב. בחורף כמעט שלא יורד בו גשם והאדמה יבשה מאוד.

בקיץ חם מאוד במדבר.

יש אנשים החיים במדבר. רבים מהם הם בעלי מכוניות והם נוסעים במכוניותם ממקום למקום. פעם הם רכבו על גמלים בשיירות ארוכות. הם עברו במדבר ועצרו בנאות המדבר. בנווה המדבר צומחים דקלים ותמרים ויש מים לשתייה ולהשקיית הגמלים.

קהיר היא עיר הבירה של מצרים. נהר הנילוס חוצה את העיר אבל גשרים מחברים בין שני חלקיה. בקהיר יש חלק עתיק וחלק חדש. בחלק החדש יש בתים גדולים ויפים, מלונות מפוארים ובנייני משרדים מודרניים.

פעילות

נשאל : איך מתלבשים האנשים החיים במדבר? מה הם צריכים לקחת איתם למסע במדבר? למה הם נעזרים בגמלים?
נשמיע מוסיקה ונזמין קבוצת ילדים להציג מסע במדבר, בשיירת גמלים עמוסה.

ב. הנילוס

במצרים זורם נהר הנילוס (בערבית – النيل, אל ניל). הנילוס הוא נהר רחב וארוך מאוד מאוד. זהו הנהר הארוך ביותר בעולם.

הנילוס מתחיל במרכז אפריקה, והוא נשפך לים התיכון.

רוב תושבי מצרים חיים בערים גדולות ובכפרים לחופי הנילוס.

לאורך הנילוס צומחים צמחים רבים וביניהם גומא, שממנו הכינו המצרים הקדמונים את הפפירוס – סוג של נייר, שעליו כתבו.

בסבך הצמחייה שלאורך הנילוס חיים בעלי חיים רבים, ובמים – דגים.

אחד הדגים המוכרים לנו הוא דג הנקרא נסיכת הנילוס.

פעילות

נשמיע מוסיקה שקטה ונזמין

קבוצת ילדים להציג הפלגה בסירה על פני הנילוס, להשיט את הסירות באמצעות משוטים או מפרשים, לפרוש רשתות דייגים או לדוג באמצעות חכות.

ג. ההיסטוריה של מצרים העתיקה

ההיסטוריה של מצרים מתחילה לפני אלפי שנים. המצרים הקדמונים חיו לאורך הנילוס. המלך, שנקרא פרעה, שלט על ארץ ענקית. תחת שלטונו של פרעה, ושל צאצאיו אחריו, שגם הם כונו פרעונים, הארץ פרוחה: אנשי מצרים הקדומה חפרו תעלות, כדי שהנילוס לא יציף את השדות שלהם.

הם בנו מבנים גדולים מאוד מאבנים, שחצבו בהרים במדבר.
 הם המציאו את הכתב, כתב החרטומים.
 הם בנו לעצמם בתים.
 הם בנו ספינות, שבהם הפליגו ממצרים לארצות רחוקות, קנו משם מצרכים שלא היו להם
 ומכרו להם מאוצרותיה של מצרים.
 הם פיסלו פסלי ענק ויצרו מסכות מזהב.
 המצרים בנו פירמידות ענקיות. על קירות הפירמידה, מבפנים, הם כתבו וציירו את קורות חייו
 של המלך.

פעילות

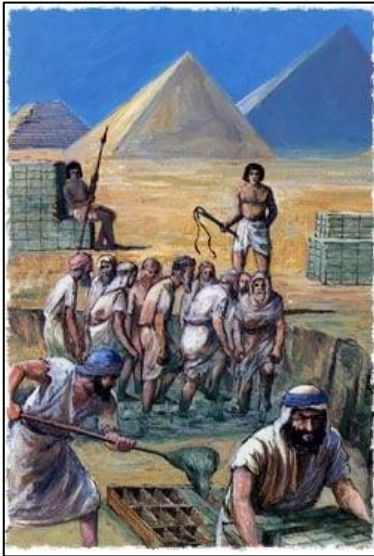
נתבונן בתמונות מתאימות, **נשוחח** על מה שנראה בהן **ונזמין** את הילדים לבנות פירמידה
 באמצעות כפות הידיים שלהם. **נשאל:** איך נעשה זאת? לכמה כפות ידיים נדדקק?

פעילות

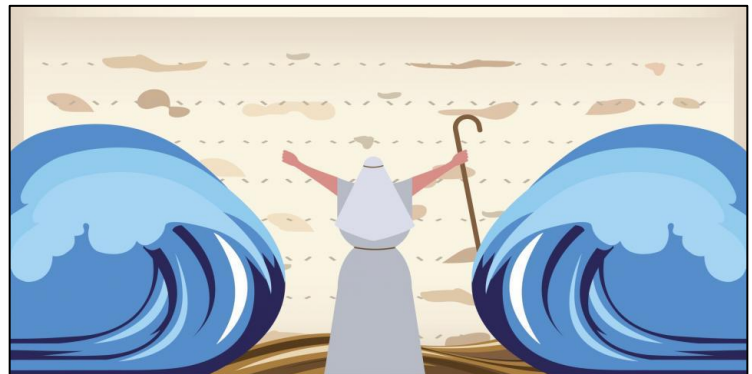
נבחר תמונה אחת **ננהל שיח** על התמונה. **נבקש**
 מהילדים לספר מה הם רואים בתמונה, מה הם
 מבינים, ומהי התרשמותם.

ד. סיפור יציאת מצרים

התורה מספרת לנו על בני ישראל, שהיו עבדים במצרים באותה תקופה. אמו של משה הניחה אותו בתיבה על היאור (הנילוס). בת פרעה לקחה אותו וגידלה אותו כאילו היה בנה. משה הוציא את בני ישראל ממצרים. ארבעים שנה הלכו בני ישראל במדבר, עד שהגיעו לארץ כנען, ארץ ישראל.

• לומדים מלים בערבית-מצרית

נלמד את הילדים מלים ספורות בערבית-מצרית.

המילה בעברית	איך אומרים את המילה בערבית
שלום	מֶרְחָא
בוקר טוב	סֶבֶאח (אל)ח'יר והתשובה - סֶבֶאח (אל) נור
לילה טוב	תיסבח עלא ביר
להתראות	אֵילָא (אל)ליקאא
תודה	שוקראן
בבקשה	תִּפְאֵדָאל
סליחה	אאסף
בתיאבון	סֶח'תִּיין
איך קוראים לך?	איסמֶכְ אָ (לילדה) איסמֶכְ אָ (לילד)
שמי... (שם)	אָסְמִי

נשבץ את המלים במשפט ונזמין את הילדים להציג אותן.

דוגמאות:

❖ **נזמין** ילד אחד לעמוד במרכז המעגל ולשאל 3-4 מחבריו:

איסמכ א (פנייה לילד) / איסמכ א (פנייה לילדה)

הנשאל יענה: אסמי

❖ בזמן ארוחת עשר נברך את הילדים: סח'תיין

ובולם יענו: שוקראן

❖ לפני היציאה לחצר, ובצהרים לקראת חזרה הביתה

נאמר: אילא (אל) ליקאא

הילדים יענו: אילא (אל) ליקאא.

❖ **נספר לילדים** כי השפה העברית והשפה הערבית הן "שפות אחיות".

נזכיר כמה מילים דומות:

אני - בעברית, אֶנָּא - בערבית

שלום - בעברית, סֶלָאם - בערבית

בית - בעברית, בֵּית - בערבית

ילד - בעברית, וְלַד - בערבית

ראש - בעברית, רֶאס - בערבית

עין - בעברית, עֵין - בערבית

שמי - בעברית, אֶסמי - בערבית

ב. פעילות בקבוצה קטנה

נשוחח עם הילדים על ארץ מצרים. ניזכר בדברים שבהם עסקנו.

• מאכלים מסורתיים

ציוד וחומרים נדרשים:

לתבשיל פול - פול מצרי קפוא, בצל, שמן, פפריקה מתוקה, מלח, סיר בישול, תרכיז תמרינדי.

לתבשיל קושארי - חומרים לפי מתכון.

נספר לילדים על המאכלים האופייניים למצרים: קושארי – מאכל עשוי אורז, עדשים ואיטריות, הדומה למג'דרה, פול מצרי.

***** נבדוק בחוזר מנכ"ל** (תאריך פרסום: י"ז אדר, תשע"ח, 4.3.2018) לגבי אפשרויות הבישול / חימום האוכל בגן ולגבי אכילת האוכל המבושל בגן. נבדוק את ההנחיות גם בעקבות הקורונה ונפעל על פי ההנחיות.
במידה שההנחיות מאפשרות, נבשל (או נקנה או נבקש מאחד ההורים בגן) פול מצרי מבושל או קושארי מבושל וניתן לילדים לטעום.

נוכל לרכוש תרכיז ממותק של תמרהינדי, נמיס במים ונגיש להם לשתות.

• יצירה

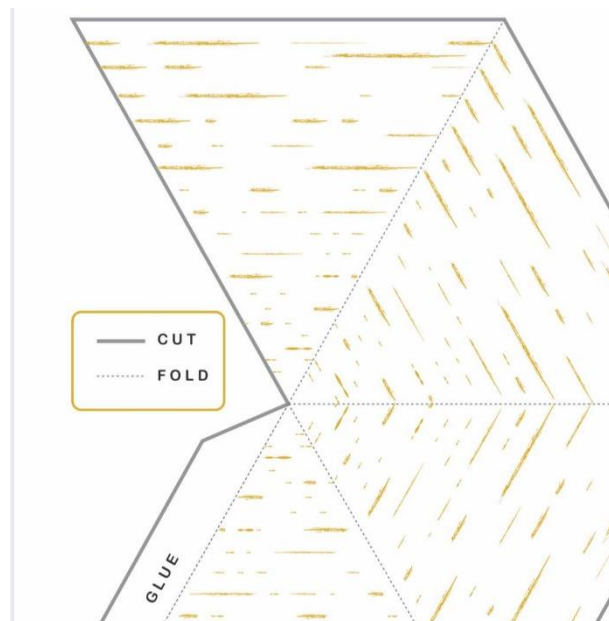
❖ אפשרות א' – פירמידה

עזרים: פריסה של פירמידה- מצורף, מספרים, דבק, צבעים.

נחזור ונספר לילדים על הפירמידות הגדולות והעתיקות במצרים. נראה תמונות. נזמין את הילדים ליצור פירמידה.

נדפיס את הפריסה של הפירמידה (אפשר על בריסטול) ניתן לילדים לגזור על פי קווי המתאר, נקפל באמצעות תמיכה של סרגל, נצבע, נדביק במקום המיועד לכך.

❖ אפשרות ב' – "חול אילת" – "חול ממצרים"

ציוד ועזרים: חול מסונן בצבעים שונים, בקבוקונים קטנים, שיפוד.

נספר לילדים שיש במצרים אזורים שבהם ניתן לראות אדמות וסלעים בצבעים שונים. הצבעים נוצרים על ידי חומרים מסוימים שיש באדמה. למשל אם יש באדמה ברזל אז היא תהיה בצבע סגול-אדום, ואם יש בה נחושת אז היא תהיה בצבע אדום-כתום.

נאסוף חול בצבעים שונים מסביבת הגן. נראה שיש הרבה צבעים של חול.

נסנן את החול במסננת רשת.

נכניס לבקבוקונים את החול הצבעוני, שכבה על שכבה, בעדינות, בלי להזיז את הבקבוקון ובצורה יפה. אם נכניס שיפוד בדופן הפנימית של הבקבוקון, יוצרו צורות של גלים.

נמלא את שכבות החול עד לקצה הבקבוקון, ונקפיד שלא יישאר אוויר בחלק העליון, למניעת ערבוב של צבעי החול השונים.

"חול אילת" – "חול ממצרים"

ג. פעילות בחצר

נזמין את הילדים לבנות פירמידות בחול.

נשאל:

- איך ניראית פירמידה?
- מה כדאי לעשות כדי לבנות פירמידה? מה נעשה כדי שהיא תתייצב?
- ממה נבנה את הפירמידה? איך נבנה אותה? במה ניעזר?
- איזו צורה יש לקירות (לפאות) הפירמידה?

ד. סגירת היום בגן

ציוד נדרש: מטפחות, מקלות מקצב, כלי הקשה, דף, כלי כתיבה, מעטפה.

נשחזר יחד עם הילדים את מה שעשינו היום. (נוסיף את התמונות והאביזרים שיוכלו לשמש כתומכי זיכרון):

- היכן "ביקרנו" היום?
- מה "ראינו" במצרים?
- במה מצרים דומה לישראל ובמה היא שונה ממנה?

נציג את תוצרי העבודה ונשתף - מה הקשר של היצירות שיצרנו (פירמידות וחול צבעוני) לארץ בה ביקרנו?

בניח את היצירות במקום המיועד לכך.

ננסח יחד דברים שהיינו רוצים לכתוב לפליקס:

לו ידענו מה הכתובת שלו, או מה מספר הטלפון הנייד שלו- מה היינו מספרים לו?

נשמע שוב את השיר ששמענו בבוקר – אום כולתום ונזמין את הילדים לרקוד עם השיר. נגיש מטפחות, צעיפים, צמידים מרשרשים, כלי הקשה ועוד.

יום שני – מבקרים באתיופיה

לקראת הביקור באתיופיה

היערכות מוקדמת

עיצוב מרחבי הגן – נעצב את הגן בהתאם לנושא: מבקרים באתיופיה:
במרחבים שיועדו לכך נניח גלובוס, מפת אתיופיה, דגל אתיופיה, תמונות ממקומות מפורסמים – מפלי הנילוס הכחול, העיר גונדר, כפר אתיופי טיפוסי, בית כנסת בכפר, הרי סימאן ועוד.

האווירה – מוסיקה אופיינית כמו שיר ריקודים אתיופי קלסי

צוות הגן – יבואו בלבוש מסורתי אתיופי - שמלה לבנה שחלקה התחתון רקום ובובת תינוק קשורה באמצעות בד על הגב.

מכתב פתיחה – הגננת תכתוב מראש או תדפיס ותכניס למעטפה את המכתב השני, המצורף, ש"התקבל" מפליקס. הבוקר יתחיל בפתיחת המעטפה ובקריאת המכתב.

א. מפגש במליאת הגן

• מכתב נוסף מפליקס

נחזור ונציג את הספר - מכתבים מפליקס מאת אנט לנגן וקונסטנצה דרופ.

נספר לילדים, כי גם היום הגיע אלינו לגן מכתב מפליקס! כמה נחמד!

נפתח את המעטפה (**נתאר** במלים מה אנו עושים) **ונקרא** את תוכן המכתב:

קיץ חם, אתיופיה

שלום לכם ילדים יקרים,

ילדי גן _____ (שם הגן),

הנה עזבתי את מצרים וטסתי דרומה, לאתיופיה.
במצרים ביקרתי בפירמידות הגדולות בגיזה, וראיתי את הספינקס זה היה מוזר מאוד כי היה לו
גוף של אריה וראש של אדם. כך המצרים פיסלו אותו. מוזר, לא?

אתמול שטתי לי להנאתי בנילוס. בספינה גדולה ויפה. היו בה הרבה תיירים כמוני: תיירים
מאנגליה ומצרפת וגם מישראל. האם אתם הייתם בספינה? לא ראיתי אתכם...
המדריך סיפר לנו, שאם נמשיך לשוט הרבה זמן לכיוון דרום נגיע לאתיופיה. זה מרחק עצום
שיארך ימים רבים. אז החלטתי לרדת מהספינה ולהגיע לאתיופיה בטיסה.
זה היה הרבה יותר מהר.

היום אני באתיופיה. אתם יודעים, גם אתיופיה, כמו מצרים, שוכנת ביבשת אפריקה. שמעתי,
שלפני הרבה שנים, הגיעו לישראל יהודים מאתיופיה. חלק מהם עשו את הדרך ברגל, במדבר
החם ובלי הרבה מים ואוכל. באמת הם היו גיבורים. אחר כך הגיעו המטוסים להביאו אותם
לארץ. זה היה לפני כמעט 40 שנה.

תגידו, אתם כבר נולדתם אז? אני לא. אני בסך הכל בן חמש.
אפילו אמא שלי עדיין לא נולדה באותם ימים, והיא כבר
בת 32...

שמעתי שאתיופיה היא מדינה מיוחדת במינה. אני כבר
חסר סבלנות ורוצה לראות את כל הדברים המעניינים,
שמדריך התיירים הבטיח להראות לי.
גם אתם מבקרים היום באתיופיה? אולי ניפגש היום...

אשמח מאוד שתספרו לי באילו מקומות תבקרו.
נא כתבו לי מכתב נוסף, או אולי תדברו איתי בטלפון.
נ.ב. אל תשכחו לשלוח לי תמונות.

להתראות,

שלכם,

פליקס

- אתיופיה על המפה

נספר לילדים היכן שוכנת אתיופיה. נראה אותה על המפה. **נזמין ילדים** להראות היכן אתיופיה על המפה או על הגלובוס (במזרח אפריקה).

נשאל את הילדים האם הם שמעו על אתיופיה, מה הם יודעים על הארץ הזו? האם הם מכירים מישהו שנולד באתיופיה?

- דגל אתיופיה

נראה לילדים את הדגל האתיופאי.

נתאר במילים את הדגל: שלושה פסים אופקיים: ירוק צהוב ואדום. הירוק מסמל את הארץ הטובה ששפע ירק צומח בה, הצהוב מסמל את התקווה והשלום, והאדום מסמל את הכוח של העם האתיופאי ששמר על עצמאותו במשך כל הדורות. במרכז הדגל מצוירת צורה גיאומטרית הדומה לכוכב ונקראת פֶּנְטֶגֶרַם' ויש הקוראים לו "חותם שלמה".

• מה אנו יודעים על אתיופיה?

נשאל את הילדים מה הם יודעים על אתיופיה? נאסוף את הדברים שיעלו ונוסיף מידע רלוונטי.
כל פרט מידע, נגבה בתמונה מתאימה.

לדוגמה:

א. אתיופיה היא ארץ של הרים גבוהים, של שפע מים ושל מדבר

אתיופיה היא ארץ גדולה מאוד מאוד. המעבר מחלק אחד של הארץ לחלק אחר, נעשה במטוסים, כי בנסיעה בכבישים, המרחקים האלה אורכים זמן רב. באתיופיה יש אזורים מדבריים. שם חיים מעט מאוד אנשים.

במדבר באתיופיה יש גם מעיינות שהמים שלהם נובעים מתוך האדמה. האדמה היא צבעונית, כי יש בה חומרים צבעוניים ובעלי ריח חריף.

מעיינות גופרית במדבר דנקיל באתיופיה

הרי סימיאן – ההרים גבוהים יותר מהעננים.

ב. ארץ בה יש שפע מים

באתיופיה מתחיל הנילוס את זרימתו. המים היורדים מההרים זורמים בדרכם את הוואדיות והנחלים עוברים דרך ארץ סודאן, עוברים את מצרים ומגיעים לים התיכון. במקום מסוים, על יד העיר בהר דאר שבאתיופיה, נמצאים מפלי הנילוס הכחול. המים, שזרמו בערוץ הנחל, נופלים בכוח רב מההר למטה. המים נופלים מגובה עצום כמו מבניין בן 20 קומות ויותר. בנפילתם, המים יוצרים רעש עצום ורסיסי מים ניתזים לכל עבר, ונראים כמו עננים מעל הנהר.

מפלי הנילוס הכחול

פעילות

ננסה להמחיש מפל:

נדבר עם הילדים על מפל. איזו מילה אנו שומעים? (נופל). מה נופל? מדוע? נראה את התמונה ונסביר את שרימת המים ונפילתם במפל. איך נוצר הרעש? ואיך ניתזות טיפות מים קטנות?

ניקח קערה עמוקה ונקנן מלא מים. נשפוך את המים מגבוה לתוך הקערה. מה ראינו? מה קורה למים הנופלים ממקום גבוה?

האם שמענו את רעש המים? האם הרגשנו את הטיפות ניתזות?

היהודים שחיו באתיופיה גרו בכפרים באזור גונדר. בתי הכפר היו מרוכזים באותו אזור וכל משפחה חיה בבית שלה. הבית האתיופי נקרא ג'ג'י – זהו בית עגול עשוי חומרי טבע, הגג שלו עשוי קש וצורתו חרוט. מתחת לגג ישנם פתחי האוויר. אלה החלונות. במרכז הכפר עמד בית הכנסת ואנשים התפללו בו כל שבת.

סביב הבית היה לכל משפחה שטח אדמה. באדמה גידלו תירס, המון תירס, קפה ודגן נוסף, שגדל רק באתיופיה, וקוראים לו טף. את הטף טוחנים לקמח ומכינים את הלחם האתיופי, שנקרא אינג'רה. את האינג'רה אוכלים בידיים, עם רטבים שונים. סמוך לבית גם עיזים, כבשים ופרות.

כל בני המשפחה עסקו בעבודה חקלאית: ההורים עבדו בשדות – הם עבדו את האדמה, חרשו, זרעו או קטפו את הפירות. כל פרי נקטף בעונתו. גם הילדים עבדו. אפילו הילדים בגיל חמש או שש. הם היו רועי צאן. כל בוקר יצאו הילדים עם הכבשים והפרות לאחו, שם הפרות אכלו עשב ירוק ורענן. בערב הילדים – הרועים היו מחזירים את חיות המשק בחזרה לחצר, היו סופרים את כל הפרות וכל העיזים ובודקים שאף אחת מהן לא הלכה לאיבוד. זו עבודה אחראית מאוד.

פעילות א' -

נתבונן בתמונה העליונה ונזמין את הילדים לספר מה הם רואים – הבתים, הגדרות, הסביבה הטבעית.

נשאל – במה הבית הזה דומה לבית שבו אנו גרים? במה הוא שונה? מי היה רוצה לגור בכפר כזה, מדוע? מי לא היה רוצה לגור בכפר כזה, מדוע?

פעילות ב' -

נזמין את הילדים להציג את חיי הילדים כרועי צאן.

נספר את הסיפור והילדים יציגו:

"הילדים קמים בבוקר, לוקחים את תיק האוכל, שהכינה להם אמא, ומוציאים את העיזים והפרות למרעה.

הילדים הולכים בראש העדר עד לשטח שבו יש עשב רענן.

כל היום העיזים והפרות אוכלות לשובע והילדים יושבים על האבן ומחכים עד אחר הצהריים. כשהשמש מתחילה לשקוע, הם אוספים את העדר, חוזרים הביתה ומכניסים את העיזים לדייר ואת הפרות לרפת.

ד. חג הסיגד בארץ

יהודי אתיופיה חוגגים את חג הסיגד 50 יום אחרי יום כיפור.

הקייסים, הכוהנים, עולים לירושלים בתלבושות חגיגיות, וקוראים בספר האורית – ספר התורה. הם מבקשים סליחה ומחילה, בשם כל הקהל, ומתפללים שיהיה שלום בארץ ובעולם.

נשים מתפללות כשכפות ידיהן פתוחות כלפי מעלה

• לומדים מלים באמהרית

נלמד את הילדים מלים ספורות באמהרית, ננסה לגלות מלים בעלות צליל דומה.

המילה בעברית	איך אומרים את המילה באמהרית
שלום	סֵלַם
בוקר טוב	אַנְדַּת אֲדַרְצ'וּ
לילה טוב	דְּנָה אֲדַרוּ
להתראות	דְּנָה הוּנוּ
תודה	אַמְסִגִּין אֲלֹאוּ
בבקשה	מִנֵּם אִידֵלֵם
סליחה	יִק'רֵטָה
בתיאבון	יִטְנָה מְגֵב
איך קוראים לך?	מִן נֶאוּ סְמֶךְ?
קוראים לי.... (שם)	סְמִי... (שם)

נשבץ את המלים במשפט ונזמין את הילדים להציג ולהשתמש במילים.

דוגמאות:

❖ נזמין ילד אחד לעמוד במרכז המעגל ולשאול 3-4 מחבריו:

מִן נֶאוּ סְמֶךְ?

הנשאל יענה: **סְמִי** _____

❖ בזמן ארוחת עשר נברך את הילדים: **יִטְנָה מְגֵב** (בתיאבון)

ובולם יענו: **אַמְסִגִּין אֲלֹאוּ** (תודה)

❖ לפני היציאה לחצר, ובצהרים לקראת חזרה הביתה

נאמר: **דְּנָה הוּנוּ** (להתראות)

הילדים יענו: **דְּנָה הוּנוּ**

❖ **נספר** לילדים שעברית ואמהרית הן שפות "בנות דודות" ויש הרבה מלים דומות בשתי השפות.

לדוגמה :

- לב בעברית – לֵב באמהרית
- עין בעברית – עֵין באמהרית
- דם בעברית – דָם באמהרית

 ב. פעילות בקבוצה קטנה

אפשרות א' – תמונה הופכת להמחזה

נדפיס ונראה לילדים את התמונה שלעיל.

נזמין את הילדים להתבונן בתמונה, להבחין בפרטים ולשתף במה שהם רואים.

נשאל:

- מה אנחנו רואים בתמונה?
- אילו בעלי חיים אנו רואים? האם אלה חיות מחמד? חיות משק?
- איך החיות האלה עוזרות לתושבי הכפר?
- מה עושים האנשים בפתחי הבתים?
- מה עושים האנשים שבמרכז הכפר?

❖ נשים לב לפרטים ונמצא בתמונה את האנשים האלה:

שני אנשים משחקים מנקלה (משחק העברת אבנים), אישה מביאה מים בכד מהנהר, אדם מבוגר נשען על מקלו, אשה הולכת לנהר עם כד ריק, אדם רוכב על סוס, אשה צעירה נושאת את התינוק שלה על הגב, אשה כותשת פולי קפה בעזרת מקל עבה וארוך.

❖ הצגה - **נזמין** את הילדים לבחור לעצמם תפקידים ו**נמחזיז** את הסיטואציה של חיי יומיום בכפר.

אפשרות ב' – הכנת המאכל: דב-קולו

חומרים: קמח, שמרים, מים, מעט שמן זית.

אופן ההכנה: מערבבים את כל החומרים יחד ונותנים לבצק לתפוח. לאחר ההתפחה כל ילד יקבל חתיכה קטנה של בצק ויגלגל אותה לכדור.

את כדורי הבצק נאפה בתנור או נקלה על מחבת חמה (ללא שמן).

נספר לילדים:

אנחנו מכינים דב-קולו. זה היה המאכל היחיד, שלקחו איתם יהודי אתיופיה כשעלו לארץ בדרך מאתיופיה דרך סודן. זהו מאכל שנותן הרבה כוח והוא נשמר לאורך זמן ולא מתקלקל.

אפשרות ג' - יצירה - פיסול חיות

ציוד נדרש: חומר או דס או פיסולי, צבעי גואש, מזלג או סכין חד פעמי לעזרה בפיסול (תלוי בגיל הילדים וביכולותיהם המוטוריות).

נגיש חומר או חומר אחר לפיסול. כל ילד יפסל את בעל החיים שיבחר.

במידה שמפסלים בפיסולי, יש להניח לייבוש ואחר כך לצבוע. פיסול בחומר - יש לייבש ואחר כך למרוח דבק פלסטי. פיסול בדס יש לנהוג על פי הוראות היצרן.

לילדים מסוימים **נראה** מספר דוגמאות של פיסול אתיופי של חיות (בתמונות שלעיל).

ג. פעילות בחצר

נציע לילדים מספר אפשרויות:

- ❖ לבנות באמצעים שיש בחצר את הבית האתיופי – הגג'ו.
- ❖ לנסות להכין כלי נגינה / כלי הקשה מהאמצעים שיש בחצר.
- ❖ נשמיע לילדים **מוסיקה אתיופית בחתונה שמחה**. נזמין את הילדים לרקוד לפי הקצב: להניח ידיים על המותניים, להניע את הכתפיים.

ד. סגירת היום בגן

נשאל את הילדים **ונשחזר** יחד איתם (נוסיף את התמונות והאביזרים שיוכלו לשמש כתומכי זיכרון):

- היכן "ביקרנו" היום?
- מה "ראינו" באתיופיה?
- במה אתיופיה דומה לישראל, ובמה היא שונה ממנה?

נציג את תוצרי העבודה ונשתף - מה הקשר של היצירות שיצרנו לאתיופיה?

(למה הכנו דבו קולו? איך נקרא הבית האתיופי ואיך הכנו אותו? אילו בעלי חיים פיסלנו, למה דווקא אותם?)

בניח את תוצרי העבודה במקום המיועד לכך.

ננסח יחד דברים שהיינו רוצים לכתוב ולספר לפליקס, כמובן, לו ידענו מה הכתובת שלו, או מה מספר הטלפון הנייד שלו.

נשמיע שוב מוסיקה אתיופית בחתונה שמחה. נזמין את הילדים לרקוד לפי הקצב. נגיש מטפחות, צעיפים, תופים מקלות מקצב.

ספרות לילדים - נקרא באוזני הילדים את אחד הספרים הניראים בתמונה.

מומלץ בין השאר, הספר "מה שמי ומי אני", המספר על הצורה המיוחדת בה ניתנים שמות לתינוקות הרכים שנולדים: ההורים נותנים שם מסוים, הסבתא נותנת שם אחר, הסבא שם אחר, והאחים הגדולים שם אחר. כך יש לילד שמות רבים, שכל אחד מהם מסמל את הדבר היפה והמיוחד בו.

יום שלישי – מבקרים ברוסיה

לקראת הביקור ברוסיה

היערכות מוקדמת

עיצוב מרחבי הגן – נעצב את הגן בהתאם לנושא: מבקרים ברוסיה:
במרחבים שיועדו לכך נניח גלובוס, מפת רוסיה, דגל רוסיה, תמונות ממקומות מפורסמים ברוסיה – מוסקבה, יערות בשלג, אגמים ונהרות, דוב סיבירי.

האווירה – מוסיקה אופיינית למשל מחרוזת

שירים רוסיים בתרגום עברי

צוות הגן – יבואו בלבוש מסורתי – מטפחת ראש, סינר.

מכתב פתיחה – הגננת תכתוב / תדפיס ותכניס למעטפה את מכתב הפתיחה שבביכול התקבל מפליקס. הבוקר יתחיל בפתיחת המעטפה ובקריאת המכתב.

 א. מפגש במליאת הגן

• מכתב נוסף מפליקס

נחזור ונראה את הספר - מכתבים מפליקס מאת אנט לנגן וקונסטנצה דרופ.

נספר לילדים, כי פליקס אינו מפסיק להפתיע אותנו והנה הגיע מכתב נוסף.

נספור עם הילדים כמה מכתבים כבר הגיעו.

ניזכר מאין הגיעו המכתבים הקודמים. נראה על המפה את הארצות שכבר ביקרנו בהן.

נפתח את המעטפה ונקרא את תוכן המכתב שקיבלנו היום:

קיץ קריר, אפילו גשם יורד, רוסיה

שלום לכם ילדים יקרים,
ילדי גן _____ (שם הגן),

הנה עזבתי את אפריקה. כבר הייתי במצרים והייתי באתיופיה והיום טסתי צפונה. הטיסה ארכה שעות רבות מאוד. במהלך הטיסה יכולתי לנמנם מעט, אבל חשבתי על הטייס, מה איתו? הוא חייב להישאר ער. איך הוא לא מתעייף?

אתמול ביקרתי במקומות מיוחדים באתיופיה. נפגשתי עם אנשים, שעובדים בשדות שלהם כל הזמן. אבל מה שהכי מצא חן בעיני אלה הם מפלי הנילוס. כל כך הרבה מים שנופלים בשצף קצף, לא ראיתי מעולם!

המדריך סיפר לנו שאתיופיה היא ארץ ענקית, אבל אני יודע שאני היום טס לארץ הרבה הרבה יותר גדולה. אני מנסה לדמיין לעצמי - מה אני אראה בארץ הענקית הזו?

אני כבר חסר סבלנות ורוצה לראות את כל הדברים המעניינים, שמדריך התיירים הבטיח להראות לי ברוסיה. שמעתי שגם אתם מבקרים היום ברוסיה. נכון? אולי היום סוף סוף ניפגש...

אשמח מאוד שתספרו לי באילו מקומות תבקרו.
נא כתבו לי מכתב נוסף, או אולי בכל זאת תתקשרו...

להתראות,
שלכם,

פליקס

• רוסיה על המפה

נספר לילדים היכן שוכנת רוסיה. נראה אותה על המפה.

נזמין ילדים להראות היכן היא על המפה או על הגלובוס.

נשאל את הילדים:

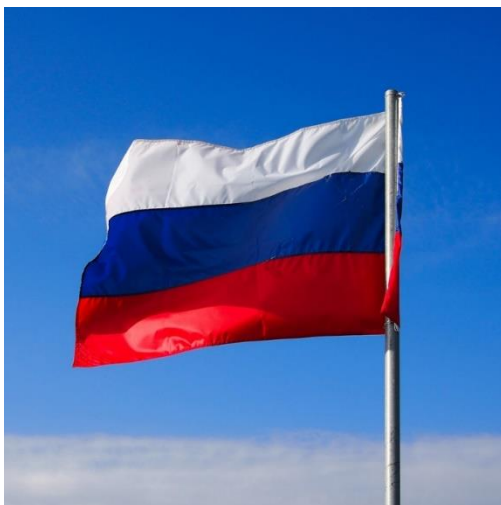
- האם הם שמעו על רוסיה, מה הם יודעים על הארץ הזו?
- אולי הם מכירים מישהו שנולד ברוסיה?
- האם הם יודעים לומר משהו ברוסית?

• דגל רוסיה

נראה לילדים את הדגל הרוסי.

נתאר במילים את הדגל: שלושה פסים אופקיים: לבן כחול ואדום. צבעי הדגל מסמלים אירועים בתולדות רוסיה שקרו לפני שנים רבות.

• מה אנו יודעים על רוסיה?

נשאל את הילדים מה הם יודעים על רוסיה? נאסוף את הדברים שהילדים יספרו ונוסיף מידע רלוונטי. נוסיף תמונות מתאימות.

לדוגמה:

א. רוסיה היא ארץ ענקית!

רוסיה היא ארץ ענקית!!! היא משתרעת על שתי יבשות - אסיה ואירופה. עיר הבירה של רוסיה היא מוסקבה. במוסקבה חיים יותר אנשים מאשר בכל מדינת ישראל.

מוסקבה בירת רוסיה

פעילות - מה יש במוסקבה -

נזמין את הילדים להתבונן בתמונה ולציין מה הם רואים בעיר הבירה של רוסיה (מבנים רבי קומות ומבנים נמוכים, כבישים, חורשות, נהר, גשרים מתקני ספורט, שבילים להולכי רגל כנסייה ועוד).

ננסה לגלות היכן עמד הצלם בזמן שצילם את התמונה.

ב. ארץ שיש בה שפע מים

רוסיה היא ארץ שופעת מים. יש בה נחלים ונהרות, אגמים וימות. המים הרבים משמשים לשתייה ולהשקיית השדות החקלאיים. יש נהרות כל כך רחבים שבשביל להגיע מצד אחד לצד השני, צריך לעבור על גשר.

הנהרות כל כך רחבים שספינות יכולות לשוט בהם. אנשים רבים בוחרים להפליג בספינות וליהנות בשיט: הם רואים נופים חדשים ומקומות מעניינים.

פעילות

נשמיע לילדים את השיר – כי אצא אל הפלג - מכורה

נשיר את השיר יחד עם הזמרת (שפת השיר גבוהה. לכן נשיר ל ל ל...). נספר לילדים כי השיר מביע אהבה למולדת, לארץ רוסיה, ולכל מה שיש בה - נחלים, שדות ירוקים, עצים, שדות החיטה ושיבולי הזהב.

בי אצא אל הפלג / מילים ולחן: אלכסיי דימטרייביץ פופוב

בי אצא אל הפלג זף המים
ואשב אל חופו התלול.
למכורה אז אשא העינים,
לשדות ירק, לעץ השתול.

מכורה, מכורה, את הורתנו,
אין כמוך בעולם למרחב.
הוי כמה זהובה את, קמתנו,
וגבוהות שכלי הזהב!

ג. שלג וקור

יש מקומות ברוסיה, שבהם קר מאוד. בחורף יורד שלג ואנשים מתלבשים במעילים עבים, כובעי צמר וכפפות. לפעמים יורד שלג רב כל כך, שהוא מכסה את הכל: את העצים, את גגות הבתים, את המדרכות, את הכבישים ואת המכוניות.

אנשים רבים יוצאים לאתרי הסקי, ונהנים מגלישה בשלג הרך והנעים.

פעילות א' -

נתבונן בתמונות וננסה לזהות את הפרטים שסיפרנו עליהם.

פעילות ב' -

נשאל את הילדים – מה קורה לשלג בקיץ?

נערוך ניסוי – נוציא מהמקפיא כמה קוביות קרח ונעמיד אותן בחוץ. נתבונן מדי פעם, ונראה מה קורה.

נקשר בין הקרח שהוצאנו לבין השלג המפשר.

ד. דוב סיבירי

הדובים הסיביריים חיים ברוסיה באזור הנקרא סיביר. הם יכולים ללכת על ארבע רגלים וגם להתרומם וללכת על שתי רגליים. לפעמים, אם יש להם צורך, הם רצים מהר מאוד. הדובים הסיביריים הם שחיינים טובים. לפעמים הם נכנסים לנחל כי אולי שם ימצאו את מזונם. הדובים הסיביריים צבעם חום ויש להם חוש ריח מפותח מאוד.

בחורף, כשהכל מתכסה שלג, הדובים נמים את שנת החורף שלהם. כיוון שהגוף שלהם אגר מספיק שומן, הם יכולים לישון שלושה חודשים בלי לאכול ובלי לשתות. הדובים מתעוררים רק כאשר הטבע מתעורר – באביב.

פעילות

נשאל:

למה יש לדובים פרווה כל כך עבה? לאילו בעלי חיים נוספים יש פרווה? ולמי נוצות? וקשקשים?
אילו בעלי חיים, מלבד הדובים, ישנים שנת חורף? (סנאים, צבים, נחשים ועוד)
נזמין את הילדים להראות / להציג איך ישנים הדובים בחורף? באיזו תנוחה הם ישנים? ואיך הצבים? והנחשים?

ה. מוסיקה ומחול ברוסיה

הילדים ברוסיה לומדים בגן ובבית הספר מוסיקה ומחול. הם לומדים שירים, לומדים לנגן, ואוהבים מאוד לרקוד ריקודים עממיים. אלה ריקודים שעברו מדור לדור.

אנשים רבים ממשיכים לעסוק במוסיקה ובמחול גם כאשר הם כבר מבוגרים.

ברוסיה יש שתי להקות מפורסמות מאוד:

- להקת הבלט הנקראת בולשוי

- מקהלת הצבא האדום.

גם חברי להקת הבולשוי וגם מקהלת הצבא האדום, מתאמנים ועורכים חזרות יום יום, ויש להם הופעות בכל העולם. גם הם נוסעים מסביב לעולם.

להקת הבלט בולשוי בריקוד אגם הברבורים

נקרין / נשמיע את אגם הברבורים ונזמין את הילדים לאחת מהאפשרויות:

- לצייר תוך כדי שמיעת המוסיקה – קונצרט האור בירושלים
- לחקות את תנועות הידיים של הברבור השחור או של הברבורים הלבנים אגם הברבורים – צ'ייקובסקי

נשמיע מוסיקה רוסית שיש לה תרגום לעברית

- נשמיע את מקהלת הצבא האדום, שרים את השיר הבאנו שלום עליכם נצטרף לשירה.
- נשמיע ונקרין את מקהלת הצבא האדום בשיר ערב במעגן / שלום עירי נוחמה

• שרים בעברית שיר רוסי

נשמיע / נקרין את השיר בואי אמא בביצועה של רוני דלומי.
נלמד את השיר ונשיר יחד עם הזמרת.

בואי אמא

כל האור מזמן הלך לו
אל תלכי פתאום גם את
בואי אמא, בואי אמא,
בואי שבי איתי מעט.

בעצים מכה הרוח
וידוך כה חמות,
אל תלכי, ספרי לי אמא,
איך באים החלומות.

אם פתאום מלאך יופיע
אל חדרי יבוא בלאט,
בואי אמא, בואי אמא,
ותראי אותו גם את.

לא איני פוחד בחושך,
ואיני רועד בכלל
בואי אמא, בואי אמא,
שבי איתי עד שאגדל.

- רוקדים ריקוד רוסי

נצפה בסרטון ריקוד מלחים רוסי.

ננסה לחקות ולו תנועה אחת מכל מה שנראה בסרטון.

- לומדים מלים ברוסית

נלמד את הילדים מלים ספורות ברוסית

המילה בעברית	איך אומרים את המילה ברוסית
שלום	זֶדְרֶסְטוּיטְה
בוקר טוב	דוֹבֶרֶה אוֹטְרֶה
לילה טוב	סֶפְקוּינֶה נוצ'י
להתראות	דְזִבִּידְנִיַּה
תודה	סֶפְסִיבֶה
בבקשה	פֶּאז' אלוֹסְטְה
סליחה	אִיזְבִּינִי
בתיאבון	פְּרִיטְנֶבֶה אֶפְטִיטְה
איך קוראים לך?	קאק טיבֶיַה זְווט?
קוראים לי...	מינֶיַה זְווט ...

נשבץ את המלים במשפט.

דוגמאות:

❖ נזמין ילד אחד לעמוד במרכז המעגל ולשאול 3-4 מחבריו:

קאק טיבֶיַה זְווט?

הנשאל יענה: מינֶיַה זְווט ...

❖ בזמן ארוחת עשר נברך את הילדים: פְּרִיטְנֶבֶה אֶפְטִיטְה

ובולם יענו: סֶפְסִיבֶה

❖ לפני היציאה לחצר, ובצהרים לקראת חזרה הביתה

נאמר: דְּבִידָנְיָה (להתראות)

הילדים יענו: דְּבִידָנְיָה

ב. פעילות בקבוצה קטנה

אפשרות א' – הכנת "בבושקה" (סבתא)

ציוד נדרש: גלילי נייר טואלט, דבק פלסטי, כדורי קלקר, "עיניים", טושים ומדבקות, בד בצורת משולש.

בובות הבבושקה (או בשמן המקורי – מטרושקה) מפורסמות מאוד ברוסיה. הן מעידות על תפקיד האמא והסבתא האוהבות את הילדים ומטפלות בהם.

מהלך העבודה:

- ❖ **נדביק** כדור קלקר לגליל נייר טואלט. נחכה שיתייבש.
- ❖ **נצייר** על הגליל – עלים, פרחים, פרפרים וכד'.
- ❖ **נדביק** את הבד המשולש כמטפחת לראש הבבושקה.
- ❖ **נדביק** עיניים ונצייר בטושים את שאר איברי הפנים.

אפשרות ב' – הכנת המאכל "סלט רוסי" (יש לבדוק האם ההנחיות מאפשרות זאת)

חומרים ל – 20 ילדים: 7 ביצים קשות, 8 תפוחי אדמה מבושלים, 8 גזרים מבושלים,
2 קופסאות שימורים של מלפפונים כבושים, 4 כפות מיונז.

אופן ההכנה:

- ❖ חותכים את הירקות והביצים לקוביות קטנות
- ❖ מוסיפים מיונז
- ❖ מערבבים היטב

בתיאבון! פְּרִיטָנָה אֶפְטִיטָה!

אפשרות ג' - יצירה - קישוט של קרש חיתוך דקורטיבי

ציוד נדרש: קרשי חיתוך מעץ, טושים או צבעי אקריליק, פיקסטיב בתרסיס.

מהלך העבודה

נגיש לכל ילד קרש חיתוך מעץ.

הילדים יציירו עליהם כמיטב דמיונם. **נניח** לייבוש.

בתום העבודה **נרסס** בפיקסטיב לשמירה על הציור.

ג. פעילות בחצר

נשמיע לילדים את השיר: בלבלו אגס וגם תפוח (שיר רוסי המתורגם לעברית).

נזמין אותם לרקוד לפי הקצב.

אפשרות נוספת – "רכבת של ילדים" – אחד הילדים צועד ראשון ומזמין ילדים נוספים לתת ידיים וללכת איתו. הרכבת הולכת ומתארכת, ככל שהשיר מתקדם. נראה מה ייגמר קודם – השיר או שיירת הילדים?

ד. סגירת היום בגן

נשמיע לילדים שוב את רוני דלומי שרה את השיר בואי אמא (שיר רוסי מתורגם לעברית)

נשחזר עם הילדים את מהלך היום:

- היכן "ביקרנו" היום?
- מה "ראינו" ברוסיה?
- במה רוסיה דומה לישראל ובמה היא שונה ממנה?

נציג את תוצרי העבודה ונשתף - מה הקשר של הבבושקה וקרש החיתוך שיצרנו לארץ שבה ביקרנו? למה הכנו דווקא סלט רוסי?

בניח את תוצרי העבודה במקום המיועד לכך.

ננסח יחד דברים שהיינו רוצים לכתוב ולספר לפליקס, לו ידענו מה הכתובת שלו, או מה מספר הטלפון הנייד שלו: מה היינו מספרים לו על רוסיה? אולי נרצה להקליט לו שיר ולשלוח אליו? האם יש לנו איך לשלוח אליו?

נוכל להשמיע שירים נוספים. הנה מספר אפשרויות:

אלוהים שמור על אמא (עברית אנגלית צרפתית ערבית)

שיר ילדים רוסי

יום רביעי -מבקרים ביפן

לקראת הביקור ביפן היערכות מוקדמת

עיצוב מרחבי הגן – נעצב את הגן בהתאם לנושא:
מבקרים ביפן.

במרחבים שיועדו לכך נניח גלובוס, מפת יפן, דגל יפן,
תמונות מאתרים ייחודיים –איים, פגודות, גנים
מטופחים, פריחת הדובדבן, הרי געש

האווירה – מוסיקה אופיינית - מוסיקה מרגיעה
צוות הגן – יבואו בלבוש מסורתי יפני – שמלה מבד
מבריק עם חגורת בד רחבה הקשורה בסרט גדול
מאחור, גרביים לבנים וכפכפי אצבע, שיער אסוף,
מגולגל ומוחזק באמצעות דוקים.

מכתב פתיחה – הגננת תכתוב / תדפיס ותכניס
למעטפה את מכתב הפתיחה שכביכול התקבל
מפליקס. הבוקר יתחיל בפתיחת המעטפה ובקריאת
המכתב.

• מכתב נוסף מפליקס

נספר לילדים, כי גם היום הגיע אלינו לגן מכתב מפליקס!

נפתח את המעטפה ונקרא את תוכן המכתב:

קיץ, יפן

שלום לכם ילדים יקרים,

ילדי גן _____ (שם הגן),

הנה עזבתי את רוסיה ואני בדרכי ליפן. יפן היא ארץ מיוחדת, כך אומרים לי כולם. "מה מיוחד בה?" שאלתי ולא קבלתי תשובה.

כדי לעבור מרוסיה ליפן אני שוב צריך לעלות למטוס, לחכות שהוא ימריא וייקח אותי לאיים של יפן. זו דרך ארוכה.

אני מטייל בעולם ורואה כל כך הרבה דברים שונים. זכיתי! האם גם אתם זכיתם? ביקרתם בארצות רחוקות מסביב לעולם?

אשמח מאוד שתספרו לי באילו מקומות תבקרו כשתהיו ביפן.

אני כבר מתחיל להתגעגע הביתה.

זה כיף לנדוד אבל כיף גם לחזור.

להתראות,

שלכם,

פליקס

• יפן על המפה

נספר לילדים היכן שוכנת יפן. נראה אותה על המפה. **נזמין ילדים** להראות היכן יפן על המפה או על הגלובוס.

נשאל את הילדים האם הם שמעו על יפן, מה הם יודעים על הארץ הזו?

• דגל יפן

נראה לילדים את הדגל של יפן.

נתאר במילים את הדגל: דגל לבן ובאמצע עיגול אדום.

נשאל את הילדים מה הם חושבים, למה נבחר הצבע הלבן? ולמה העיגול האדום?

נספר: הצבע הלבן נבחר כי זהו צבע השמים הבהירים והעיגול האדום הוא צורתה של השמש וצבעיה בעת זריחה ובשקיעה.

• מה אנו יודעים על יפן

נשאל את הילדים מה הם יודעים על יפן? **נוסיף מידע**, נראה את התמונות.

א. יפן היא ארץ של איים

יפן היא ארץ של איים. האיים נמצאים בלב האוקיינוס השקט, ואין לה מדינות שכנות. לכל אי יש שם משלו אבל כולם יחד הם מדינה אחת - יפן. האיים גדולים מאוד ויש בהם הרים ועמקים, ערים גדולות וכפרים, שדות אורז ושטחי ירקות, מפעלי תעשייה ומשרדי הייטק עצומים.

יש אזורים בהם האנשים משתלבים עם הטבע ויש אזורים עירוניים, שבהם גרים אנשים בבתי רבי קומות, הם עובדים במשרדים ובמפעלים.

איים גדולים וקטנים

טוקיו, עיר הבירה של יפן

ב. הר הפוג'י הוא ההר המפורסם ביפן

הרים רבים יש ביפן וביניהם יש גם הרי געש. הר הפוג'י הוא אחד מהרי הגעש האלה. היפנים מאמינים שזהו הר קדוש.

כל שנה מגיעים להר אלפי תיירים מכל העולם. הם מטפסים עליו בדרכים שנסללו לשם כך ומלמעלה הם רואים את הנוף היפה הנשקף. בסביבתו של הר הפוג'י ישנו אגם גדול – אגם טאנוקי. לפעמים ההר משתקף במימי האגם וזה מראה מיוחד מאוד. הרבה ציירים מגיעים למקום הזה ומציירים אותו.

פעילות

נעצב בחומר או בפלסטלינה את הר הפוג'י שהוא בעל מראה סימטרי. אפשר להוסיף "שלג" בראש ההר ואפשר להוסיף "נחלי לבה" (חוטים אדומים-כתומים) שזרמו מההר כלפי מטה הרבה מאוד שנים.

ג. מקוק יפני

אחד מבעלי החיים המעניינים, הגדלים באזורי הטבע של יפן הוא המקוק. יש למקוק פנים בצבע וורוד ואת פניו מעטרת פרווה בצבע אפרפר. המקוק מבלה את רוב זמנו ביערות. שם, הוא מוצא זרעים ושורשים, ניצנים ופירות, שאותם הוא אוהב לאכול. גובהו של המקוק היפני הוא כגובהו של ילד ויש לו זנב ארוך. קופי המקוק חיים בקבוצות. הם אוהבים להתרחץ יחד בנהרות, לנקות זה את זה, להתפנק ולהשתעשע יחד.

פעילות

נשוחח עם הילדים על סוגים שונים של קופים. נספר להם שיש קופים מאוד חכמים, שמצליחים לעשות דברים, שדורשים תכנון ודיוק לדוגמה – כיוון שהקופים אוהבים לאכול נמלים, הם מכניסים גבעול לקן של נמלים. הנמלים עולות על הגבעול והארוחה מגיעה ישר לפה של הקוף...
נשאל את הילדים אילו קופים הם מכירים? מה שמם? מה הם יודעים על הקופים האלה? האם הם מכירים קופים בסיפורים?
נתרגל עם הילדים **ונחקה** פעולות שונות של הקופים : הליכה כפופה, דילוגים, ישיבה על אבן, השתכשכות במים, ניקיון והוצאת טפילים מהפרווה וכד'.

ד. נימוסים יפניים

היפנים הם מאוד מנומסים אחד כלפי השני. חשוב להם לנהוג זה כלפי זה צורה מכובדת וחברית. הנה כמה דוגמאות:

- כששני אנשים נפגשים הם קדים קידה אחד אל השני.
- בזמן שיחה לא מתפרצים אחד לדברי השני. מקשיבים ומחכים שהוא יסיים ורק אז מגיבים.
- טקס שתיית התה – נעשה בצורה מיוחדת – האנשים חולצים נעליים, מתיישבים על כסאות קטנים או כריות המונחות על הרצפה מולם שולחן נמוך, והם מחזיקים את הכוס בשתי הידיים.
- באירועים ובטקסים, הנשים לובשות קימונו, צובעות את פניהן בלבן ומחזיקות בידיהן במניפה מצוירת – כל זאת לאות כבוד לאדם שאיתו נפגשים.

נערה מחזיקה מניפה מצוירת

טקס שתיית התה

קדים קידה כשנפגשים בעבודה

נתנסה במפגשים ובקידה: נשמיע מוסיקה שקטה והילדים יילכו בחדר. ברגע שהמוסיקה נעצרת, הילדים יעצרו, יפגשו את מי שנמצא מולם, יקודו בנימוס וימשיכו ללכת עם המוסיקה.

ה. גנים ופריחת הדובדבן

יפן מפורסמת בגנים היפים שלה. (לא, לא מדובר על גני ילדים, שגם הם יפים). מדובר בגינות גדולות מאוד שיש בהן עצים, שיחים, מים זורמים בנחל קטן, שבילים להליכה וגשרים קטנים מעל המים.

גן ביפן – מים, צמחים, בקתה עם גג של פגודה

שלכת בסתיו בגן ביפן

נלמד את הילדים מלים ביפנית:

המילה בעברית	איך אומרים את המילה ביפנית
שלום	קוֹנִיצ'יוּאָה
בוקר טוב	אוהיו גוֹזַאיימַאס
לילה טוב	אוֹנִיאַסוֹמִינַאסִי
להתראות	ג'ה מַאָה
תודה	אַרְגֶּטוּ גוֹזַאיימַאס
בבקשה	לי דו איִטְשִימַאשִיטָה
סליחה	סוֹמִימַאסֶן
איך קוראים לך?	אַנְטָה נוּ אוּ נַאמַאָה וּוַאָה?

ב. פעילות בקבוצה קטנה

נשוחח עם הילדים על מה שלמדנו וסיפרנו על יפן.

נתנסה בפעילות מעולם התרבות היפנית.

מצורפות מספר אפשרויות:

אפשרות א' - סידור פרחים יפני

ציוד נדרש: כלים לפרחים או בקבוקי פלסטיק גדולים חתוכים בחלקם העליון, או בקבוקים קטנים ללא החלק העליון, או ספוגי פרחים, ענפי שיחים מסביבת הגן, מים.

נספר לילדים:

היפנים אוהבים טבע ואומנות, ובמיוחד פרחים. הם אוהבים פרחים בכל מקום: בגינות, בבית, במשרד, בבית הספר ובגן.
 ביפן יש אנשים שלומדים באוניברסיטה את המקצוע הנקרא – סידור פרחים אומנותי.
 סידור הפרחים הידוע ביותר הוא סידור בשלושה גבהים:
 ענף גבוה, ענף בגובה בינוני וענף נמוך המונח "בשכיבה".

כשהם מסדרים את הענף הגבוה, הם חושבים על אלוהים, על מקור כוח.
כשהם מסדרים את הענף שגובהו בינוני, הם חושבים על בני האדם, כולם יחד.
כשהם מסדרים את הענף הנמוך, הם חושבים על האדמה, הנותנת לנו מזון.

אפשרות ב' – ניצור מיני גן יפני

ציוד נדרש: שולחן חול (או ארגז קרטון של ירקות מצופה בנייר אלומיניום), חול, צבעי אדמה, פלסטלינה, סרטי נייר קרפ או פתיתי נייר בצבעי חום, ירוק, כחול

נהפוך את שולחן החול למיני גן יפני.

א. הכנת ה"שטח" - נקבע היכן יהיו העצים, השבילים, הבקתה עם הגגות המחוודדים, הנחל, הגשרים ועוד.

ב. עיצוב השטח – באמצעות הרטבת החול נעצב את פני השטח.

ג. הגן -

- הצמחייה - ניקח ענפים יבשים נוסף להם כדורי פלסטלינה ירוקה ואדומה (פרחים) ונהפוך כל ענף לעץ בגן.
- הנחל - ניצור תעלה בה "יזרמו מים" - פתיתי נייר או פלסטיק צבעוני
- הבקתה – נעצב בקתה מקופסאות קטנות
- השבילים - נוסף שבילים, גשרים ועליהם אנשים מטיילים.

אפשרות ג' – הכנת סושי שלנו

חומרים: אורז מבושל, מלפפון, גזר ופלפל חתוכים לרצועות דקות

אופן ההכנה: מכל הפעולות האלה, הילדים יכינו את מה שהם יכולים לעשות בעצמם.

- מבשלים את האורז עד שהוא נהיה דביק במקצת.
- חותכים את הירקות לרצועות דקות וקצרות
- לוקחים גוש קטן של אורז, הופכים אותו ל"פיתה" קטנה על כף היד, מניחים 2-3 רצועות של ירקות ועוטפים אותן באורז, כך שנוצר רול קטן של סושי.
- מניחים בצורה אסתטית ויפה על צלחת קטנה.

אפשרות ד' – הכנת מניפה

חומרים ועזרים: דף, צבעים / טושים

מניפה מנייר –

נגיש דף ציור לכל ילד. הילדים יציירו גנים יפניים או אלמנטים מהטבע האופייני ליפן. **נדגים** ונסייע לקפל קיפול מניפה. אפשר לשדך בחלק התחתון לייצוב המניפה.

מניפה על מקל ארטיק –

חומרים ועזרים: נייר, טושים, מקל ארטיק רחב, סלוטייפ

שלבי העבודה:

- מציירים על הדף
- מקפלים קיפול מניפה
- מצמידים מקל ארטיק לתחתית המניפה ומחברים בסלוטייפ

אפשרות ה' – אוריגמי – אמנות קיפולי נייר

יפן היא מולדת האוריגמי.

ניצור חיות או עצמים שונים מאוריגמי. התוצר תלוי בגיל הילדים וביכולות המוטוריות שלהם. לדוגמה:

- אוריגמי קיפולי נייר - יצירת סירה

* ריקוד סומו

נסמן על החול עיגול גדול. הוא יהיה הזירה.

נספר לילדים כי הסומו הוא ספורט יפני בו שני יריבים מתמודדים זה מול זה.

נזמין את הילדים לעמוד זה מול זה.

נשמיע את המוסיקה הייחודית של הסומו

- ❖ הילדים יושיטו ידיים ויתקרבו אחד אל השני עד שהידיים נוגעות רק בכתפיים של היריב.
- ❖ אחרי החיבוק הם נפרדים ומתרחקים זה מזה, בהליכה לאחור.
- ❖ כך שוב ושוב, עד שהמוסיקה נגמרת.

ד. סגירת היום בגן

נשאל את הילדים **ונשחזר** יחד איתם את מהלך היום

- היכן "ביקרנו" היום?
- מה "ראינו" ביפן?
- במה יפן דומה לישראל ובמה היא שונה ממנה?

נציג את תוצרי העבודה ונשתף -

נשאל - למה הכנו סושי? למה הכנו מניפות? איך נקרא הריקוד שרקדנו בחצר?

נניח את תוצרי העבודה במקום המיועד לכך.

ננסח יחד דברים שהיינו רוצים לכתוב לפליקס.

ספרות לילדים - **נקרא באוזני הילדים** את נוריקו סאן הילדה מיפן.

ניערך למחר – מסיימים את המסע וחוזרים הביתה.

נוכל לעבוד בשתי צורות אפשריות:

- א. נחלק את הילדים לארבע קבוצות. כל קבוצה תציג ארץ אחרת מבין הארצות שביקרנו בהן.

- ב. כל הילדים משתתפים בהיצג של כל הארצות.

נלמד את שיר ונשיר יחד עם הילדים של ערוץ הופ את השיר סאקורה.

סאקורה - שיר מתוך ערוץ הופ – בעברית ויפנית

<u>סאקורה – שיר ביפנית</u>	<u>סאקורה - פריחת הדובדבן</u>
סאקורה, סאקורה נוֹמָאמוֹ סְטוּמוֹ מִיוּאֶטָסוֹ קֶאגִירִי קֶאסוֹמִיקֶה קוֹמֹקֶה אֶסֶאֶהִיבִי נִיאֹאוֹ סאקורה סאקורה, הֶנְאָזְקֶאֶרִי.	עץ לבן, דובדבן, זה עתה פרח בגן, כמו ענן, ענן בהיר, על הלובן אור מאיר ריח בושם באוויר. שיר נשיר, שיר נשיר, הפריחה כבר כאן.

יום חמישי – נזכרים בחוויות מסביב לעולם וחוזרים הביתה

נקרא את המכתב שקיבלנו רק הבוקר מפליקס.

שלום לכם יקרים שלי,
ילדי גן _____,

זהו זה. החלטתי לחזור הביתה.
המסע שלי בעולם היה מעניין ומרתק אבל גם הוא הסתיים.
אני חוזר לי לארצי, אל הנופים המוכרים, אל השפה הידועה, אל המשפחה שלי ואל
החברים.
מה שהיה היה, היה כל כך יפה. אתם מכירים את השיר הזה?

נספר:

עברנו ארצות, חלפנו על פני ימים ונחלים. הגיע הזמן, שבו פליקס וגם אנחנו, חוזרים הביתה.
המסע הארוך שלנו בארצות רחוקות, הגיע אל קיצו. ראינו מקומות מעניינים, פגשנו אנשים
שהם שונים מאיתנו אך גם דומים לנו. למדנו מילים בשפות שונות, אכלנו מאכלים מיוחדים,
שרנו שירים בשפות שונות ועתה הגיעה העת לחזור.
חוזרים הביתה.

נשמיע את אחד השירים האלה:

מה שהיה היה / הגבעטרון

הביתה / ירדנה ארזי

נשמיע את השיר שלום לך ארץ נהדרת

צריחי המגדלים בירושלים וסמטאות השוק הצבעוני גגות הרעפים של גבעתיים הניבטים מבעד חלוני. את האביב בתל אביב, את סבתי ואת סבי, את החלה ואת נרות שבת, את ים המלח מול אדום ואשת לוט צופה לסדום ואת הקיץ בואך אילת. שלום לך ארץ נהדרת... מימיה הכחולים של הכנרת והרקיע התואם מעל והרגשת הבית המוכרת בתוך עורקי זורמת כמו חשמל. הרי גליל והשומרון, הפרדסים שבשרון, וילדים בגן המושבה את הכרמל ואת הים אחד אחד ואת כולם, תמיד קורצים, אומרים ברוך הבא. שלום לך ארץ נהדרת...	שלום לך ארץ נהדרת מלים: אילן גולדהירש לחן: סטיבן גודמן הייתי בפריז וגם ברומא ראיתי את שבעת פלאי תבל, בקוטב הצפוני וגם דרומה, אך אין מקום כמו ארץ ישראל. וכמו גלויות של נוף יפות תמונות בזכרוני עפות, כמו בעד עדשה של מצלמה בתרמילי אותן אשא בכל מקום, בכל מסע קטעי פסיפס מתוך תמונה שלמה. שלום לך ארץ נהדרת, עבדך הדל נושא לך שיר מזמור. גם אם לעיתים נודד אני על דרך, מה טוב לנדוד אך טוב יותר לחזור.
--	---

נשאל: למה השמענו את השיר הזה?

ניזכר במהלך השבוע – היכן ביקרנו ומה חווינו בכל אחת מהארצות.

אפשרות א' – כל קבוצה תציג ארץ אחת

אפשרות ב' – כל ילדי הגן יציגו את כל הימים

במהלך ההיזכרות נוכל להשמיע שוב את השיר ששמענו באותו יום, לרקוד אותו, להיזכר במאכלים ולומר את המילים שלמדנו בשפה של אותה ארץ.

נערוך תערוכה של תוצרי העבודה שיצרנו בשבוע זה: נציג אותם, ונקשר לאותה ארץ.

נתעד את הפעילות המסכמת ונערוך מצגת או אלבום דיגיטלי או בדרך אחרת שנבחר ונשמר את הזיכרון מהטיול שלנו מסביב לעולם.

נשאל: לאן אנחנו חוזרים מהארצות הרחוקות? לאיזה מקום חזרנו? מה אנחנו אוהבים במקום הזה, שאליו חזרנו?

סיפורי אריות

הצעה לטכנולוגיה פסיכית

פתיח

האריה הוא אחד מבעלי החיים המרכזיים בספרות הילדים. עשרות ספרי ילדים, שרבים מהם מתאימים לגיל הגן, עוסקים באריות.

בשל תכונותיו של האריה בטבע, פותחים סיפורי אריות הזדמנות לראות בו משל לבני אדם. ואכן, בסיפורים רבים אפשר לראות אלגוריה לעולם האנושי. תכונות כגון כוח, עוצמה, הפחדה, שליטה, ביטחון עצמי – מעידות על תפקידה של הספרות להתמודד עם דמותו של האריה – מלך החיות.

בסיפורים רבים משתקפות דווקא תכונות הפוכות לאלה – פחד במקום הפחדה וחולשה במקום חוזק ועוצמה. דווקא ההיפוך מזמין אותנו, כאנשי חינוך, לראות את הפוטנציאל החינוכי הגלום בסיפורי אריות.

כל אלה הביאו אותנו לבחור, במסגרת הגנים של הקיץ, בשבוע הפעילות בסיפורי אריות: נכיר את הסיפורים, נשוחח עליהם, נעשיר את השפה, נתמודד הסוגיות הייחודיות לכל סיפור, נשחק, נציג וניצור בעקבות הסיפורים.

בחרנו בארבעה סיפורים שונים, המייצגים צד אחר במכלול שלם של נושאים המעסיקים את הילדים בגיל זה:

- **אריה גיבור ועכבר בן חור** / כתב: ליון קיפניס על פי איזופוס, איורים: ענבל שריד, הוצאת ספר לכל / זימזון
- **המסר:** גם הקטן והחלש יכול לעזור לגדול והחזק. חוזק וחולשה ביחסים חברתיים אינם בהכרח קשורים לחוזק וחולשה פיזיים.
- **חולצת האריה** / כתב: אורי אורלב, איורים: מישל קישקה, הוצאת כתר.
- **הנושא המרכזי:** התמודדות עם פחד לילה בדרכים יצירתיות.
- **אריה הספרייה** / כתב: מישל קנודסון, תרגום: אירית ארב, איורים: קוין הוקס, הוצאת כנרת.
- **הנושא המרכזי:** דרכי התמודדותו של האחר – הזר – השונה, הרוצה להשתלב בתרבות, אך אינו מכיר את הכללים.

- **האריה הרעמתן, והג'ירפה גם** / כתב: דב אלבוים, איורים: דייד הול, הוצאת עם עובד.
הנושא המרכזי: זהות אישית איננה נקבעת על פי המראה החיצוני. ידידות אמת מסייעת בהמודדות עם משברי זהות.

הפעילויות סביב כל ספר בנפרד, נערכות בשלושה שלבים:

- פעילויות טרום קריאה
- קריאת הסיפור
- פעילויות בעקבות הקריאה

הפעילות בשבוע סיפורי אריות תורמת לפיתוח יכולות וכישורים רבים: שכלול יכולות ההקשבה, ההשתתפות, ההבעה בעל פה, לימוד מלים חדשות, שיתוף פעולה, משחק ופעילות עם חברים, פיתוח דמיון ויצירתיות, יצירה באמצעות מגוון חומרים, מעורבות בסיפור באמצעות בניית תפאורה, ובאמצעות 'כניסה לדמות' והצגתה ועוד.

המבנה השבועי המוצע: ארבעת ימי הפעילות בתחילת השבוע, יוקדשו כל אחד מהם, להיכרות עם סיפור חדש. הסיפור ילווה את הפעילויות הנערכות במהלך היום בגן, בכל אחד מהחלקים בסדר היום השוטף. היום החמישי יוקדש לחזרה, הדגשה של תכנים ספציפיים ולחגיגה של ספרים.

המפגש עם הספר ייעשה באופן מדורג בהתאם לסדר היום בגן – בהתחלה תיערכנה פעילויות טרום קריאה, שיסייעו לילדים "לפתוח דלת" ולהיכנס לסיפור. בהמשך תתבצע קריאה של הסיפור ובמידת האפשר, גם השמעה של קריין מקצועי או שיר מתאים. לבסוף תהיינה מספר הצעות לעבודה בעקבות ההאזנה.

חשוב להדגיש כי כל סיפור שנבחר מזמן מגוון מאוד עשיר של פעילויות, שייחודיותן היא בכך שהן מציעות התבוננות שהיא מעבר לגלוי. כדאי לבחור מביניהן את מה שמתאים.

יום ראשון – אריה גיבור ועכבר בן חור / לוין קיפניס, על פי איזופוס

הספר – אריה גיבור ועכבר בן חור

מאת - לוין קיפניס, על פי איזופוס

איורים – ענבל שריד

הוצאת – ספר לכל, תל אביב

על המשל

משל האריה והעכבר, שנכתב במקור על ידי איזופוס, מצוי במקורות שונים במספר גרסאות. המשל מספר על עכבר קטן, שעזר לאריה הגדול והגאוותן, מלך החיות. בכך הוכיח העכבר, כי העובדה, שהאריה הוא גדול וחזק איננה מעידה על כך שהוא כל-יכול. לעיתים, גם הגדול והחזק זקוק לעזרה, ודווקא מי שנראה קטן וחלש, עשוי להפתיע ולעזור בעזרת תושייה, זריזות וחוכמה. אריה גיבור ועכבר בן חור הוא סיפור על הדדיות, על חמלה, על יחסים ועל משמעותם של חוזק וחולשה. זהו סיפור עלינו ועל הכוח לסייע ולעשות טוב, הטמון בכל אחד מאיתנו.

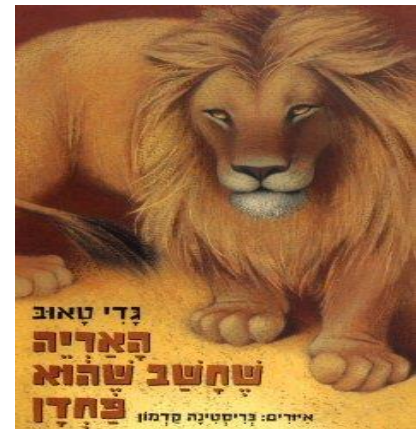
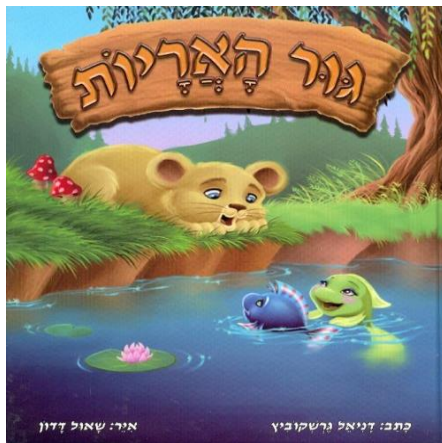
א. מפגש במליאת הגן

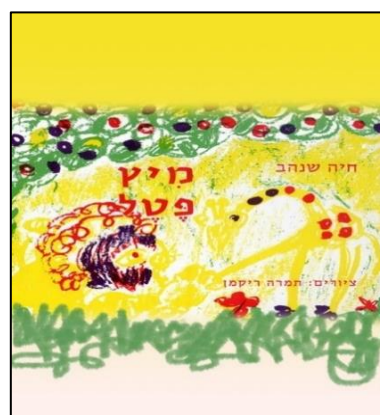
היערכות מוקדמת: איסוף והבאה של ספרים וסיפורים שונים על אריות (לרשימת הספרים המתאימים, ראו בסוף שבוע הפעילות הנוכחי), צילום של סמל העיר ירושלים.

• סיפורי אריות – מה זה בכלל?

בניח בפני הילדים ספרים על אריות. הנה כמה דוגמאות:

נזמין את הילדים להסתכל בכריכות הספרים שהבאנו.

נציג את הספרים ונקרא בשמם.

נבקש:

- לספר אודות ספר שנמצא לפנינו והילדים מכירים מהבית
- לספר על ספר שהם אוהבים במיוחד
- לספר על ספר הקשור לאריות, ואינו מוצג כאן
- להצביע על ספר שהיו מעוניינים לשמוע

נשמע את הילדים ונרחיב את השיח במידת הצורך.

- מה אנו יודעים על האריה?

נזמין את הילדים לספר מה הם יודעים על האריה בטבע.

נשאל:

- איך הוא נראה?
- כיצד הוא הולך ומתקדם?
- מה השם של הזכר (אריה, ליש, שחל, לביא, ארי, כפיר, מלך החיות)
- כיצד נקראת הנקבה (לביאה) וכיצד הגור שלהם (גור אריות, כפיר אריות)
- איפה הוא חי?
- מה הוא אוכל? (בשר)
- מה הוא עושה רוב שעות היום? (ישן) ננסה לשער מדוע.

נבקש מהילדים לשלב תנועה במידע שהם מוסרים (**נאמר** – תראה לנו איך הוא הולך / אוכל / ישן). **נזמין** כל פעם 5-7 ילדים להצטרף לתנועות, יחד עם הילד המספר.

נוסיף מידע במידת הצורך.

- מה אנחנו יודעים על עכבר?

נזמין את הילדים לספר מה הם יודעים על העכבר בטבע.

נשאל:

- איך הוא נראה?
- כיצד הוא הולך ומתקדם?
- איפה הוא חי?
- מה הוא אוכל? (אוכל-כל)
- מה הוא עושה רוב שעות היום? (מסתתר)

נבקש מהילדים לשלב תנועה במידע שהם נותנים (**נאמר** – תראה לנו איך הוא הולך / אוכל / ישן/ מסתתר). **נזמין** כל פעם 5-7 ילדים להצטרף לתנועות, יחד עם הילד המספר.

נוסיף מידע במידת הצורך.

• האריה בטבע ובספארי

להלן מספר הצעות נוספות להעשרה ולהרחבת הידע באמצעות השמעה / הקרנה:

❖ מידע על אודות האריה - ילדה מספרת על רקע של צילומים.

מכירים את האריות בספארי

❖ מידע עשיר ומפורט על אריות בטבע בצירוף צילומים מעניינים. הסרטון מלמד ומעשיר את הידע.

האריה מלך החיות

❖ ביקור בספארי – צילומים מעניינים והסברים ברורים.

הסבר מפורט על חיי האריות בספארי.

• מפגש עם הסיפור – אריה גיבור ועכבר בן חור

נסכם את המידע שאספנו על האריה ועל העכבר:

נשאל:

אילו תכונות יש לאריה ואילו לעכבר?

האריה

טורף, עצלן, חזק, מפחיד, מלא בטחון עצמי כמו מלך, שולט, שואג, בעל "גינוני מלכות".

העכבר

אוכל-כל, קטן, זריז, חמקן, נכנס לפינות, מסתתר, לא אהוב.

נציג לילדים את הספר – אריה גיבור ועכבר בן חור / ליון קיפניס.

נקשר בין המידע על האריה והעכבר לבין שם הסיפור, שנקרא מיד.

- מה אומר לנו שם הסיפור?
- מה אומרת הכותרת על האריה? (שהוא גיבור) ועל העכבר? (שהוא נכנס לחור, הוא קטן) במידת הצורך נרחיב את התיאור המטרים של גיבורי הסיפור – מהו "גיבור" למה האריה מכונה "גיבור"? למה העכבר מכונה "בן חור"?

נשער – מה לדעתכם יהיה במפגש בין האריה לעכבר?

קריאת הסיפור

נקרא לילדים את הסיפור – אריה גיבור ועכבר בן חור.

ניתן להשמיע את הסיפור פעם נוספת. הנה שתי אפשרויות לבחירה:

- **להשמיע** את הקריינות של הספר – אריה גיבור ועכבר בן חור (הקריין – ילד)
- **להקריין / להשמיע** את הסיפור כשהוא מובא בצורת שיר מולחן ומומחז על ידי טוביה צפיר וילדים – מסיבה ביער האריה והעכבר.

נשחרר את הסיפור ונדגיש את ההבדלים בין שני החלקים שבסיפור:

בהתחלה האריה תופס את העכבר הפוחד, ולמרות שהוא מזלזל בו, האריה משחרר אותו לחופשי

לבסוף העכבר מכרסם את רשת הציידים שבה נלכד האריה, ובכך מציל אותו, ומחזיר לו טובה תחת טובה.

ב. פעילות בקבוצה קטנה

• אריה גיבור ועכבר בן חור

נשמיע את הסיפור מפיו של טוביה צפיר - סבא טוביה מסיבה ביער

נשוחח על הסיפור.

נקודות אפשריות לשיחה:

- **גבורה וחוזק** - מי היה גיבור וחזק בסיפור? איך ראינו זאת? האם תמיד מי שגדול הוא גם גיבור יותר? צודק יותר?
- **להיות חזק** – למה מתכוונים כשאומרים "להיות חזק"? האם "להיות חזק" פירושו רק כוח גופני? (לא. אפשר להיות חזקים כאשר מוותרים, כאשר עוזרים למישהו גם אם זה לא נוח, כאשר שמים לב שלמישהו אחר כואב, שהוא במצוקה).

- **עזרה בעת מצוקה** – מי עזר למי בסיפור? מתי? כיצד זה נעשה?

ניזכר ונזמין את הילדים **לשתף** במקרים שבהם גם אנחנו היינו עדים לעזרה שניתנה למישהו שהיה זקוק לה. (לדוגמה - ילד לא הרגיש טוב או נפל וקיבל מכה, או כאבה לו הבטן, או נעלב מילד אחר...) מה אפשר לעשות כשרוצים לעזור? למה חשוב לעזור?

- **משל לבני אדם** - האם הסיפור מספר רק על בעלי חיים? על מי עוד? (על ילדים, על בני אדם בכלל).

פעילות - אפשרות א'

נזמין את הילדים להתכונן להמחיז ולהציג את הסיפור.

נשאל: מי הן הדמויות בסיפור (אריה, עכבר וציידים) מי רוצה להיות כל דמות (בהצגה שלנו יכולים להיות מספר אריות, מספר עכברים וכמובן, מספר ציידים).
היערכות הקשורה לתוכן הסיפור - היכן קרו האירועים המסופרים, מה קרה בתחילת הסיפור וכיצד הסיפור הסתיים?
היערכות הקשורה לאופן ההצגה - מה עלינו להכין לקראת הצגת הסיפור? (תפאורה, עזרים, תלבושות ועוד).

פעילות – אפשרות ב'

נשמיע / נקרין את הסרטון ונזמין את הילדים לרקוד, לנוע ולהוסיף קולות וצלילים על פי מילות השיר - שקט שיהיה, נם לו האריה

שקט שיהיה, נם לו האריה

שקט שיהיה, נם לו האריה
ואני רועד, וממש דואג
בשמלך החיות שואג.
יש לו רעמה, זהובה – חומה
ואני רועד, וממש דואג
בשמלך החיות שואג.

(ציוד נדרש: חומרי יצירה: דפים, שמיניות בריסטול, צלחות נייר חד פעמיות, צבעים, פיסות בד, לבד, חוטים וחבלים דקים, דבק, דפי צביעה - מצורפים).

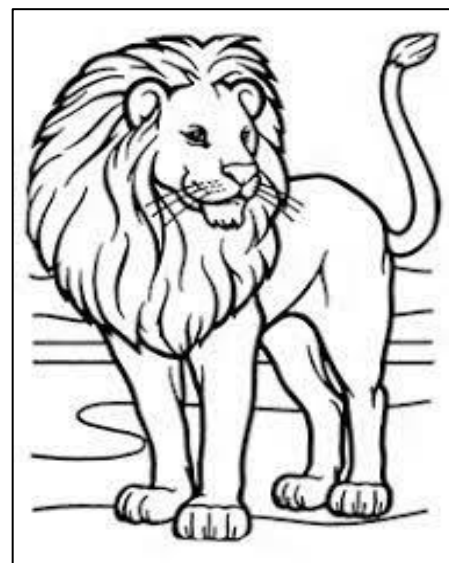
נשאל את הילדים חלק מהשאלות האלה (השאלות יותאמו לגיל, לאופי הקבוצה ולאפשרויות):

- מי השתנה לאורך הסיפור – האריה או העכבר? אולי שניהם? איזה שינוי כל אחד עבר?
- מי, לדעתכם, למד משהו חשוב ממה שקרה לו? האריה או העכבר?
- לו האריה היה יכול לומר לנו מה הוא למד, מה הוא היה אומר?
- לו העכבר היה יכול לספר לנו מה הוא למד, מה הוא היה לומר לנו?

נגיש לילדים חומרי יצירה, ונזמן להם אפשרות ליצור באופן חופשי – ציורים ומסכות של אריה.

נגיש דפי צביעה.

נתבונן בילדים בזמן המשחק והפעילות בחצר.

נשאל: האריה והעכבר בסיפור גילו כמה התנהגויות יפות. לדוגמה: עזרה, ויתור, בקשת סליחה. האם בזמן המשחק בחצר גם אתם עשיתם כך? אולי ראיתם את חבריכם עושים כך?

ד. סגירת היום בגן

נציג שוב את הספרים שנפגשנו איתם במליאה בבוקר. נגיש לילדים את הספרים לעלעול, להתבוננות בתמונות ולפיתוח שיח חופשי.

נזכיר את הסיפור - אריה גיבור ועכבר בן חור.

נזמין את הילדים לשתף ולספר על מקרים בהם עזרו זה לזה.

נשאל: במה הסיפורים שסיפרנו דומים להתנהגות של האריה או של העכבר?

נחזור יחד באינטונציה מתאימה, מספר פעמים (כמקהלה מדברת) על המשפט האחרון בסיפור:

"סלח לי, עכבר טוב, על כי העלבתי אותך.
עתה ראיתי כי יכול גם בן חור
לעזור לאריה גיבור".

נספר ונראה לילדים את דמות האריה המצוירת בסמל ירושלים.
נשאל: מדוע לדעתם, נבחר האריה להיות חלק מסמל ירושלים?

סמל העיר ירושלים

ירושלים

ברקע - חומות העיר, במרכז - אריה שואג, סמלה של ממלכת יהודה
שבירתה ירושלים, ומשני הצדדים - ענפי זית – סמל השלום.

נציג ונתלה את העבודות של הילדים.

נבקש מהילדים להביא מחר חולצה חלקה, לא מצוירת, רצוי בצבע לבן, לפעילות יצירה.

יום שני – חולצת האריה / אורי אורלב

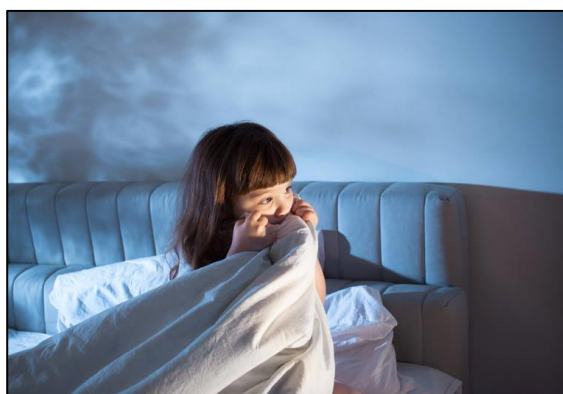

הספר – חולצת האריה
מאת – אורי אורלב
איורים – מישל קישקה
הוצאת – כתר

על הספר

חולצת האריה הוא סיפור על מיכאל, שהלך לישון בחולצה החדשה שלו, שעליה יש ציור של אריה. לילה שהחל כמו כל לילה רגיל, הפך במהרה למסע הרפתקאות קצת משעשע וקצת מפחיד. המסע הזה החל, כאשר האריה נעלם מהחולצה והחליט שהוא לא רוצה להיות חמוד ולא יפה, ולא טוב. הוא רוצה להיות – מפחיד.

הסיפור עוסק בפחדים של לילה, בהתמודדויות, בחלומות, במתנות, בחברויות. בנושא פחדי לילה עוסקים גם הספרים הבאים (רשימה חלקית):

- לילה חשוך אחד / אורה איל
- איתמר צייד החלומות/ דוד גרוסמן
- הנמר שמתחת למיטה / נורית זרחי
- פעם היה ילד שלא רצה לישון לבד / מירה מאיר

(היערכות מוקדמת: חולצות ועליהן ציורים של דמויות, הספר חולצת האריה מאת אורי אורלב)

• מהי חולצת אריה?

נזמין את הילדים להסתכל בחולצה שלהם ושל חבריהם, היושבים לידם.

נבדוק: למי יש חולצה חלקה? למי יש חולצה צבעונית? למי יש חולצה מצוירת או בעלת פסים וכו'.

נוסיף ונראה חולצות מצוירות נוספות.

נשאל:

- מה מצויר על החולצות? (בעלי חיים, כלי רכב, גיבורי סדרות בטלוויזיה, פירות, בובות ועוד).
- איזה שם הייתם נותנים לחולצה שאתם לובשים? (חולצת סמיילי, חולצת פיקצ'ו, חולצת עלים)
- האם אתם אוהבים חולצות מצוירות?

נספר: למיכאל, הילד בסיפור שנקרא, יש חולצת אריה.

נשאל:

- "חולצת אריה" - למה הכוונה?
- מה המיוחד בחולצה כזו?
- מאין לפי דעתכם הגיעה אליו החולצה הזו? האם יש רמזים לכך בשם של הסיפור או בציור שעל הכריכה?

• קריאת הספור

נדפדף ונראה לילדים את התמונות.

נקרא את הסיפור באוזני הילדים בקריאה רציפה.

• משחזרים את הסיפור

נשחזר את רצף הסיפור על ידי כך שהגננת תאמר את תחילת המשפט והילדים ישלימו אותו. (כמות הפרטים שיכללו בשחזור תלויה בגיל הילדים ובשיקולי דעת נוספים של הגננת).

תוך כדי השחזור נוכל לחזור לסיפור, ולשאל שאלות להבהרת התוכן.

שחזור הסיפור לפי רצף האירועים:

- ליום הולדתו קיבל מיכאל....
- בלילה הוא...
- הוא התעורר משנתו וראה....
- פתאום הוא ראה את האריה... מיכאל שאל:.... והאריה ענה:....
- האריה ברח שוב ונכנס ל....
- כדי לראות את עצמו בראי הוא זינק ל...
- בחדר של דניאלה...
- בסוף אמר האריה: "אני רוצה להיות אריה מפחיד"!
- דניאלה ומיכאל התחילו להראות לאריה...
- פתאום עלה במוחה של דניאלה רעיון:....
- האריה עמד מול הספר ו...
- אחר כך האריה שאג כל כך חזק ש...
- האריה חזר בקפיצה אל.... ו...

נשאל:

- למה בתחילת הסיפור, האריה ברח?
- מה הוא רצה?
- מה הוא לא רצה?

• איך האריה אמר את זה?

נחזור על משפטים ספציפיים של האריה ונזמין את הילדים לחזור את מילותיו של האריה באינטונציה מתאימה:

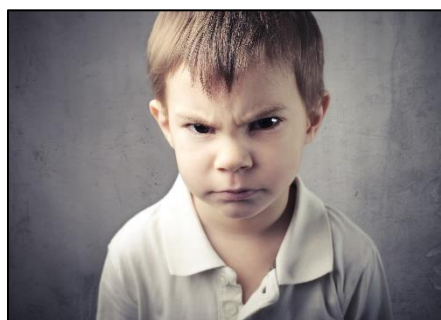
נאמר משפט, והילדים יחזרו עליו בעוצמת קול מתאימה, באינטונציה נכונה ובתוספת תנועות, המתאימות לתוכן:

- ❖ "אני לא רוצה להיות אריה יפה!"
- ❖ "אני לא רוצה להיות אריה טוב!"
- ❖ "אני רוצה להיות אריה מפחיד!"
- ❖ "אתם צוחקים עלי, לעולם לא אחזור לחולצה, לעולם!"

• גם אנחנו "עושים פרצופים"

נזמין את הילדים לשבת בזוגות, זה מול זה, ולעשות פרצופים כמו שעשו מיכאל, דניאלה והאריה.

ילד אחד "עושה פרצוף" וחברו מזהה מה הפרצוף הזה מביע.
אחר כך מתחלפים בתפקידים.

ב. פעילות בקבוצה קטנה

היערכות מוקדמת וציוד נדרש – מראה קטנה לכל ילד, חולצה חלקה בצבע לבן על מנת לצייר עליה.

נשמיע שוב את הסיפור: חולצת האריה מפי גילת אנקורי

נוכל לדפדף ולהראות את התמונות.

• מול המראה

נגיש לכל ילד מראה קטנה, **ונזמין** אותם להתבונן, לבדוק את פניהם, לעשות פרצופים מול המראה:

נציע לילדים:

- להראות איך עושים פרצוף **כועס**, ולומר משפט מתאים.
- להראות איך עושים פרצוף **מפחיד**, ולומר משפט מתאים.
- להראות את הפרצוף שאנו עושים, כשמשהו **מצחיק** אותנו ולומר משפט מתאים.

• יצירה

אפשרות א' - תיאטרון צלליות

ציוד נדרש: ארגז קרטון של ירקות, בריסטול שחור, נייר אפייה, מספרים, שיפודים או מקלות ארטיק, סלטייפ או דבק דו צדדי, צבעי גואש, פיסות אלבד, פנס.

כל אחת מקבוצות הילדים יכינו חלק מהתיאטרון.

קב' מס' 1 – דמויות

הילדים יכינו את הדמויות בצלליות: האריה, מיכאל, דניאלה, ההורים היושבים מול הטלוויזיה.

קב' מס' 2 – אביזרים

הילדים יכינו את הצלליות של האביזרים והרהיטים שבסיפור: ארון קיר, כורסאות, מחשב, מיטה, מראה.

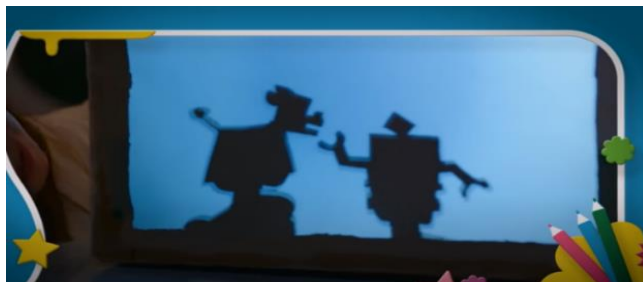
קב' מס' 3 – ה"במה" והתיאטרון

הילדים יכינו את מבנה התיאטרון: יש לחתוך מלבן בתחתית ארגז של ירקות. את החלל שנוצר יש לכסות בנייר אפייה, ולהדביק מסביב. רצוי לצבוע את הארגז ולהכין מסך מאלבד.

קב' מס' 4 – הכנות להצגה

הילדים ידביקו את השיפודים לדמויות ויניחו אותם בתוך כלי עם חול רטוב, לפי סדר הופעתם להכינם להצגה.

ההצגה תיעשה על ידי כך שנאיר בפנס מאחורי הצלליות ודמותן תטיל צל על נייר האפייה.

אפשרות ב' – ציור על חולצה

ציוד נדרש: חולצה לבנה חלקה, נייר אלומיניום, צבעי טולפ או צבעי טקסטיל אחרים לציור על בד.

כל ילד יניח על השולחן את החולצה שהביא מהבית.

יש להניח קרטון או נייר אלומיניום בין חלק ה"לפנים" וחלק ה"גב" של החולצה, למניעת מעבר של צבע.

נזמין את הילדים לצייר באופן חופשי, כמו שמתאים להם. נניח לייבוש.

ג. פעילות בחצר

בעת משחק חופשי נתבונן בילדים, ובמידת האפשר **נשאל:** אם האריה מהסיפור חולצת האריה, היה בא אלינו, והיה רוצה להסתתר בחצר שלנו, היכן הוא היה מסתתר? למה דווקא שם? מה היינו אומרים לו?

ד. סגירת היום בגן

נשחזר את מה שעשינו היום.

נשאל: למה בחרנו בתיאטרון צלליות, ומדוע ציירנו על חולצה?

איך היצירות שלנו קשורות לסיפור?

נזמין את הילדים לשתף ולספר מחוויות היום.

נציג את העבודות של הילדים.

מקורות לגננת

אופן התמודדותה של ספרות הילדים עם תופעת פחדי לילה - מאמר

פחד מהחושך - מאמר

מדוע ילדים מפחדים מהחושך - מאמר

מי מפחד מהחושך? - ילדים מספרים על פחדיהם - סרטון

למה אנו פוחדים מהחושך? - אתר אאוריקה

יום שלישי – אריה הספריה / מישל קנודסן

	הספר – אריה הספריה מאת – מישל קנודסן תרגום – אירית ארב איורים – קוין הוקס הוצאה לאור – כנרת הוצאה לאור
---	--

על הספר

עלילת הספר מתרחשת בספריה, שבה עובדים מר נקדי, המנהלת דפני ומספרת הסיפורים. ילדים מבקרים בספריה ובאים לקרא ולשמוע סיפורים. הילדים מכניסים רוח חיה למקום: הם פעילים בסביבה שבה יש כללים ברורים שהם הפנימו ושאלו לחרוג מהם: לא לצעוק, לא לרוץ ולא לאכול.

יום אחד נכנס אריה לספריה. בניסתו מערערת את הסדר המוכר: הדבר אינו מוצא חן בעיני מר נקדי אך עם הזמן גם הוא מתרגל למצב החדש.

כך הופך האריה לחלק מהמקום ומההווי של הספריה. כאשר גברת דפני נופלת ושוברת את ידה, האריה הוא זה שנחלץ לעזרתה, אך כיוון ששאג, דבר שאסור בספריה. מר נקדי סילק אותו מהספריה. אך כאשר מר נקדי מבין כי שאגת האריה היתה למטרת הצלה, הוא מכה על חטא, מצטער ויוצא להשיב את האריה.

אריה הספריה הוא סיפור על מלך הספריה. זהו סיפור על האחר, הזר, ועל האופן בו הוא ביקש להיות חלק מהחברה ומהתרבות,

באמצעות כניסה לסמל התרבות – הספריה. זהו סיפור על כללים ועל יוצאים מהכלל; על מי שרצה להיות חלק מהחברה ומהתרבות, וניסה להתנהג על פי הכללים, גם כשהם לא עולים בקנה אחד עם מהותו.

זהו סיפור גם על החברה ועל האופן בו היא מקבלת את הזר, המבקש להשתייך אליה, אף שאינו מכיר את הכללים ואף נראה מאיים.

בעיקר זהו סיפור על הצורך להיות פתוחים לחשיבה ולגמישות מחשבתית. המסר הזה רלוונטי לילדים וגם לנו, המבוגרים.

(להלן מוצעות מספר פעילויות המכוונות, כל אחת מהן לטיפול כישורים אחרים אצל הילדים. כדאי לבחור את המתאימות ביותר).

האולם העגול בספריה הציבורית בשטוקהולם

• הספריה ואנחנו

נשב ליד פינת הספריה בגן.

נתבונן בספריה ונתייחס לאלמנטים שונים בספריית הגן:

- ❖ למה קוראים לספריה בשם זה? איזו מילה מסתתרת במילה ספריה?
- ❖ אילו ספרים יש לנו? אילו מהם אנו מכירים?
- ❖ איך הספרים מאורגנים? (אירגון חיצוני – מדפים, שולחנות. אירגון פנימי – לפי נושאים, גודל)
- ❖ כיצד מגיעים הספרים לספריה שלנו? (רכישה, תרומות)
- ❖ האם יש ספרים גם במקומות נוספים בגן? היכן? מדוע?

• הספרים האהובים עלינו

נזמין את הילדים, לעסוק בספרים המועדפים עליהם.

להלן מספר אפשרויות:

- ❖ **נזמין** את הילדים לבחור מספריית הגן ספר אחד שהם אוהבים במיוחד ולשתף את חבריהם.
- ❖ **נבין** שולחן, שעליו מפה ושלט:

"הספרים שאנחנו אוהבים" / "הספרים שאנו מעדיפים".

לאחר השיתוף, כל ילד יניח את הספר שהוא אוהב על השולחן שייעדנו לכך.

- ❖ **נבין** מספר ספרים על שולחן. כל ילד יניח פתק עם שמו על הספר שהוא אוהב במיוחד. נוכל לבדוק כמה ילדים אהבו ספר מסוים.
- ❖ **נזמין** את הילדים להיזכר בשמות ספרים שהם אוהבים, לגשת לספריית הגן ולזהות את הספר על פי האיור שעל הכריכה.

❖ **נשאל:** מה מסופר בספר? מה אתם אוהבים בו?

• כללי ההתנהגות בספריה

נשאל:

- מה עושים בספריה? (לספריה מגיעים כדי לחפש ספר, לרשום מי שואל ספר, מי מחזיר ספר ששאל. לספריה מגיעים גם כדי להשתתף בשעת סיפור).
- אילו כללים נקבעו להתנהגות בספריה? נתייחס למילה 'כללים'. (הכללים קובעים מה מותר ומה אסור במקום מסוים). (אפשר להרחיב את המושג כללים / כללי התנהגות: כללי התנהגות בגן, באוטובוס, ברחוב. גם בתקופת הקורונה היו כללים שהיינו צריכים להישמע להם. איזה?).
- מי ביקר בספריה ציבורית / ספריה שכונתית? אילו כללי התנהגות יש בספריה שבה ביקרתם?
- למה אסור לצעוק / לדבר בקול רם / לאכול / לרוץ בספריה?
- למי עוזרים הכללים בכל המקומות האלה?

• מה לדעתכם יקרה אם...

נספר לילדים:

לפעמים, גם בספריות המסודרות והמאורגנות ביותר, קורים כל מיני דברים מיוחדים ואפילו מוזרים.

נציע: בואו נדמיין ונחשוב מה יקרה אם...

- ❖ מה יקרה אם (או כאשר) לספריה תגיע משפחה שיש בה ילדים גדולים וגם תינוק קטן, והתינוק פתאום יתחיל לבכות בקול רם, רם מאוד.
מה יקרה?
- ❖ מה יקרה אם (או כאשר) דלת הספריה תישאר פתוחה, ובעדה ייכנס כלב גדול. כלב ענק שלרגע איבד את בעליו? מה יקרה?

- קריאת הסיפור - אריה הספריה

נקדים ונאמר לילדים כי נקרא באזניהם סיפור, הקשור למה שדיברנו – מה קורה כאשר...

נדפדף בספר, נראה את התמונות.

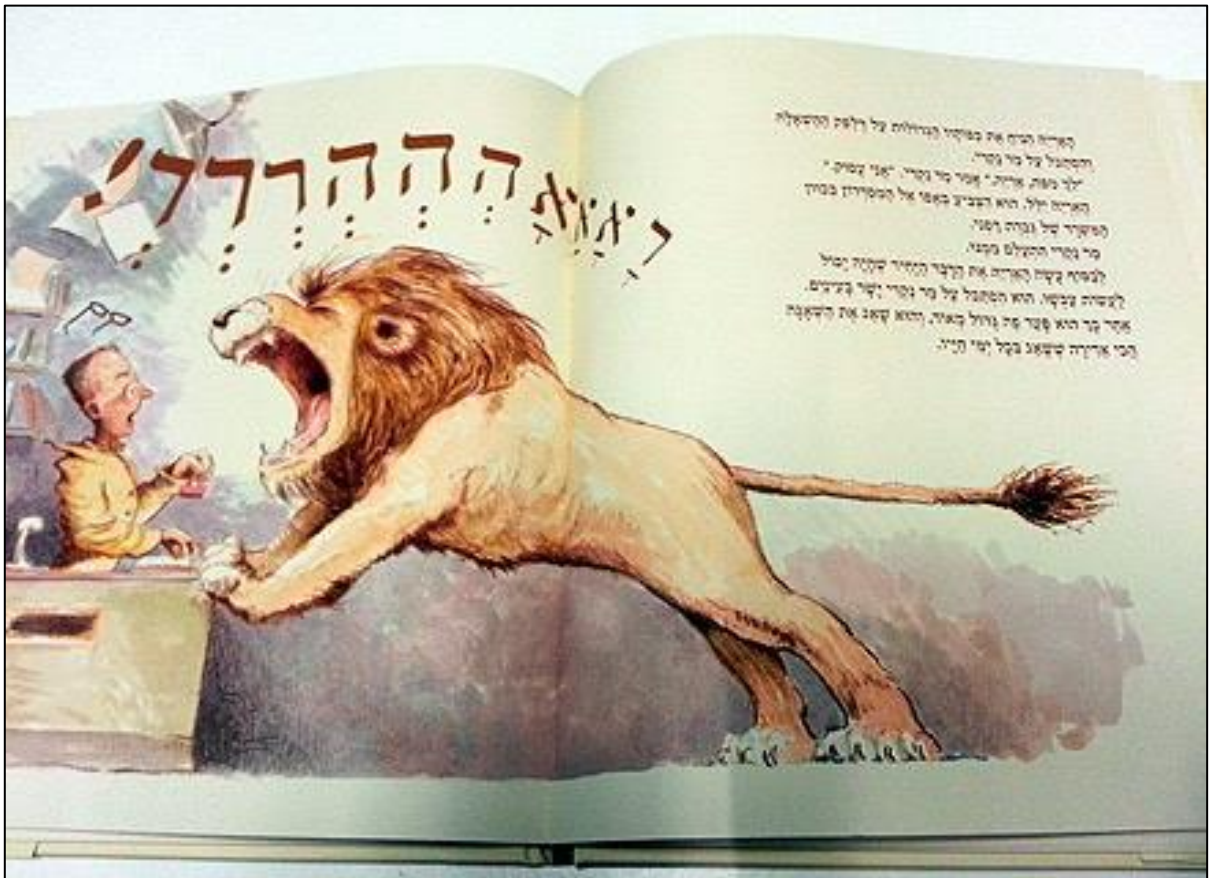
נקרא את הסיפור ברצף.

נשחזר את עיקרי הסיפור.

נקרא קטעים מהסיפור. **נזמין** את הילדים להציג את הקטעים שהגננת קוראת.

- בעקבות הקריאה – למה האריה שאג?

נראה לילדים את העמוד הזו מתוך הספר.

נשאל: למה האריה שאג?

נאזין ברוב קשב לתשובות הילדים. (נזכור שכל אחת מהתשובות האפשריות היא לגיטימית ומעידה על התפיסה הייחודית של הילד את הסיטואציה).

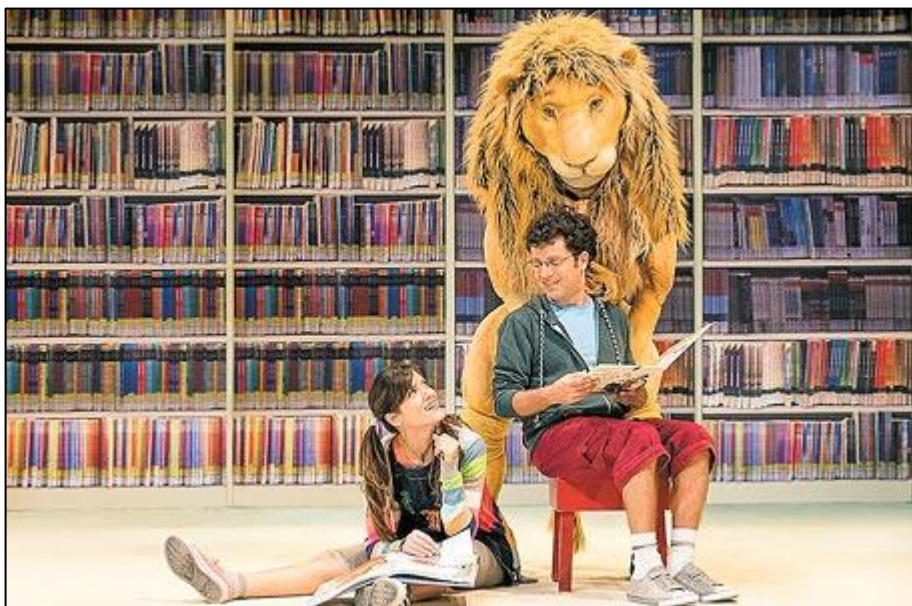
(כי הוא שכח את הכללים, כי הוא רצה לעזור לגברת דפני, כי הוא לא יודע לדבר, כי אין לו מילים, כי הוא רצה לעזור, כי מר נקדי לא שם לב אליו, כי הוא אריה ולא ילד).

נזכיר ונשאל:

אחרי שגברת דפני נפלה ושברה את ידה, היא אומרת:
"לפעמים, יש סיבה מובה לא לשמור על הכללים, אפילו בספריה".

האם היא צדקה?

ב. פעילות בקבוצה קטנה

נשחזר שוב עם הילדים את השתלשלות העלילה בסיפור.

נשאל את הילדים:

- מי מהדמויות בסיפור השתנה?
- איך פגשנו אותו בתחילת הסיפור, ואיך בסוף?

נשאל:

- מה קרה לפני שהאריה שאג? ומה קרה אחר כך?
- האם האריה פעל כשורה כששאג?

• יצירה

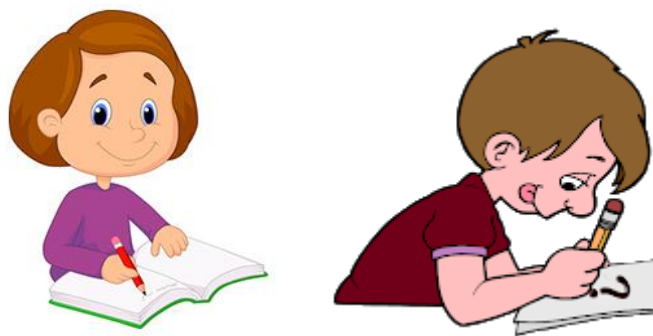
נשוחח עם הילדים על הסביבה הטבעית שיש לכל חיה - יש דגים במים, חיות ביער, חיות במדבר, עופות דורסים בנקיקי סלעים ועוד.

האריה "שלנו", היה בספריה.

נשאל: האם זו הסביבה הטבעית שלו?

נבקש מהילדים להמציא סיפורים על חיות אחרות, הנמצאות בסביבה לא טבעית ולא רגילה שלהן:

(לדוגמה: צפרדע בתיאטרון, פיל בחנות חרסינה, נדל בחנות נעליים, סוס בבריכת השחייה).

נזמין את הילדים לשתף ואחר כך לצייר את החיה בסביבה החדשה שלה מה קרה לה שם, וכיצד התמודדה בסביבה השונה.

נציע לילדים להכין ספרון של הסיפור שלהם.

נצרך בשדכן סיכות שמינית בריסטול מקופלת יחד עם דף 4A לכל ילד. הבריסטול יהיה הכריכה והדף – מקום לציור הסיפור (או לכתיבתו). היקף הספר יהיה 4 עמודים בלבד.

נעודד את הילדים לחשוב באופן שיביא לידי ביטוי את הדמיון שלהם ויוביל ליצירת תכנים מיוחדים, מצחיקים, בלתי שגרתיים.

נתבונן בילדים בזמן המשחק החופשי בחצר.

נשאל: האם בחצר שלנו יש משהו שנראה לכם זר ושונה (כמו האריה בספריה)?

ד. סגירת היום בגן

נשחזר את מה שעשינו היום.

ניתן להקרין / להשמיע שוב את הסיפור אריה הספריה – שעת סיפור עם דליק ווליניץ.

נזמין את הילדים לשתף ולספר על הסיפור שהמציאו, הספרון שציירו או כל דבר אחר הנראה להם לנכון.:

נציג את העבודות של הילדים, ונניח אותם במקום המיועד לכך.

יום רביעי – האריה הרעמתן והג'ירפה מאת דב אלבוים

הספר – האריה הרעמתן וג'ירפה גם
מאת – דב אלבוים
איורים – דיוויד הול
הוצאה לאור – עם עובד

על הספר

קיץ אחד החל האריה, מלך החיות, לסבול מגירוד ברעמתו המופלאה. שררה (כוח ושליטה), כידוע, עלולה להיות כאב ראש או גירוד לא קטן. הוא הגיע למספרה ובזמן שחיכה לתורו, הוא ראה מצעד תספורות מיוחד במינו של חיות העיר. האריה החליט להיפטר מהסממן היחיד שנותר לו, ממעמדו הרם כמלך החיות. הוא ביקש מהשועל, הסֵפֶר, לגלח לגמרי את רעמת שיערו.

האריה לא ידע כי הפרידה מרעמתו, תוביל לפרידה נוספת - הג'ירפה, חברתו, הגיעה וטענה שללא רעמה אין הוא מלך כלל והלכה לה. הלביאה, אשתו, בנסותה לנחמו, אמרה כי אריה נשאר מלך עם רעמה וגם בלי. בלילה הגיעה הג'ירפה בשנית, וסיפרה איך היא נרדמה על המגבת בחוף הים, השתזפה והאדימה כולה והתעוררה לקול צחוקן של החיות, שאמרו שבלי כתמים היא כבר לא ג'ירפה אלא סתם גברת אדומה. הבינו הג'ירפה והאריה כי הם נותרו מי שהם על אף השינוי החיצוני.

זהו סיפור מחורז ומלא הומור, על שינויים חיצוניים ופנימיים, על ידידות אמת ועל זהות אישית.

היערכות מוקדמת – להכין מראש את הספר - מיץ פטל, ואת הספר שנכיר עתה – האריה הרעמתן והג'ירפה גם.

• התבוננות בכריכה

נתבונן בכריכה וננסה לשער על מה יסופר בספר – האריה הרעמתן והג'ירפה גם.

נשים לב לפרטים שבאיור הכריכה: לאן לדעתכם האריה נוסע? למה הוא מחזיק בידיו את ראשו – את רעמתו? מדוע קוראים לו "אריה רעמתן"? (הרעמה הגדולה שלו היא כמו הכתר. כך האריה מראה לנו שהוא מלך החיות).

נדפדף בספר ונראה את האיורים. נתעכב במיוחד על האיור הזה:

נשאל:

- את מי רואים באיור? האם הם נראים שונים? במה?
- איך בכל זאת הצלחנו לזהות את הדמויות?

• משמעות שם הסיפור

נשאל: למה הכוונה במילים: "האריה הרעמתן"? איזו מילה אנו שומעים במילה "רעמתן"? למה הכוונה במילים "והג'ירפה גם" – גם מה?

• משל הקליפה והפרי

בסיפור שנקרא מיד, הלביאה אומרת:

"מי שלא רוצה להיות חבר שלך,
איננו מבין את ההבדל בין הקליפה לבין הפרי.
אריה נשאר מלך
עם רעמה וגם בלי".

ניקח בננה או תפוז. נקלף ונראה לילדים את הפרי ואת הקליפה.

נשאל:

- מה חשוב יותר – הקליפה או הבננה?
- האם הבננה נשארת בננה גם בלי הקליפה?

נחזור ונתעכב על המשפט הזה גם בפעילויות שלאחר הקריאה.

• אריה וג'ירפה בסיפורים

נספר לילדים כי ג'ירפה ואריה מככבים בשני ספרים מיוחדים: בספר מיץ פטל, ובספר שנקרא היום - האריה הרעמתן והג'ירפה גם.

נראה לילדים את כריכות הספרים.

נשאל:

- כשמסתכלים על האריה, מה הדבר הגלוי לעין, המייחד את האריה? (נדגיש את התכונה החיצונית, את המראה שלו – הוא מלך החיות, יש לו רעמה) האם האריה יכול להיות מלך החיות גם בלי הרעמה?
- מה הדבר הגלוי לעין, המייחד את הג'ירפה? (נדגיש את התכונה החיצונית - גבוהה, יש לה כתמים על הגוף) האם הג'ירפה היא ג'ירפה גם בלי הכתמים על גופה?

• מפגש עם הסיפור - קריאת הסיפור

נקרא את הסיפור באוזני הילדים.

נאפשר תגובות ספונטניות.

נוכל להשמיע את הסיפור מפיו של עומרי הגנן – גן אדמאמא

נשוחח עם הילדים על הסיפור – מספר כיווני שיחה אפשריים:

- על מי מסופר? מה קרה להם?
- מה המיוחד במה שקרה לאריה? מה מיוחד במה שקרה לג'ירפה?
- הג'ירפה אמרה: "אם אין לך רעמה. אתה לא מלך". האם היא צדקה? הלבאיא, אשתו של האריה, אמרה: "מי שלא רוצה להיות חבר שלך, איננו מבין את ההבדל בין הקליפה לבין הפרי. אריה נשאר מלך עם רעמה וגם בלי".
- מה הבינו האריה והג'ירפה בסוף הסיפור?
- האריה נחשב למלך החיות. מה הופך אותו למלך?

ב. פעילות בקבוצה קטנה

נשחזר את הסיפור - מה קרה בתחילת הסיפור, בהמשך ולבסוף.

נשאל:

האם למישהו מאיתנו קרה משהו דומה למה שמסופר בסיפור שקראנו?

• יצירה בעקבות הסיפור

ציוד נדרש – להצגה - תלבושות ואביזרים המתאימים לסיפור.

אפשרות א' – מכינים הצגה

בונים את המקום (המספרה, הבית של האריה, חוף הים) קובעים תפקידים לפי הדמויות שבסיפור, מאתרים את התלבושות המתאימות, מוסיפים אביזרים (למשל מגבת).

הגננת מספרת והילדים מציגים.

אפשרות ב' - מכינים פסל של אריה

ציוד נדרש: מגוון חומרים בהתאם לבחירה בסוג הפסל וגודלו.

נציע לילדים להכין פסל של אריה.

אפשר להכין פסל קטן מפלסטלינה או חומר

ואפשר להכין יחד, פסל גדול יותר מגרטאות – קופסאות, בדים, חבלים וכד'.

נספר לילדים על גן סיפור בחולון. **נראה להם** תמונה של המקום.

הג'ירפה וחבריה בגן סיפור – האריה הרעמתן
והג'ירפה גם – בחולון

ברחוב שנקר 4 בחולון, מתחת לעץ שקמה עתיק, ניצב לו פסל מיוחד במינו – פסל הג'ירפה מתוך הסיפור האריה הרעמתן והג'ירפה גם. הפסל עשוי מגרוטאות של מתכת המכוסות ביריעות מתכת שהודבקו זו לזו באמצעות ריתוך. האמן – יופ דה יונג.

אפשרות ג' – מכינים מסכות של אריה (ראו דוגמאות מצורפות)

ציוד נדרש למסכות – ניירות צבעוניים, צלחת חד פעמית מנייר, צבעי גואש, מכחולים, דבק.

אפשר לתת לילדים להכין מסכה באופן חופשי ואפשר להנחות אותם ביצירת מסכה.

שלבי היצירה של המסכה המצורפת:

❖ צובעים בצהוב צלחת חד פעמית מנייר
❖ גוזרים רצועות מנייר חום או רצועות בריסטול המגולגלות בקצה, ומדביקים את הרעמה בהיקף של הצלחת.

❖ גוזרים חורים לעיניים או מציירים אותן.
❖ גוזרים אוזניים בנפרד ומדביקים אותן.
❖ מוסיפים אף, פה, שיער זקן ושפם.

ג. פעילות בחצר

- נלך כמו אריה מלך החיות.
- נלך כמו אריה מלך החיות כשהוא מגולח. האם זו הליכה שונה?
- נלך כמו הג'ירפה.
- נלך כמו הג'ירפה שהשתזפה והאדימה.
- האם האריה והג'ירפה השתנו במהלך הסיפור? כיצד? מה הם הבינו בסוף?

ד. סגירת היום בגן

- נשחזר** את מה שעשינו היום. **נדגיש** אלמנטים מרכזיים בהם עסקנו.
- נציג** את העבודות של הילדים.
- נזכיר** לילדים להגיע מחר לגן בחולצות שציירנו כשקראנו את הסיפור 'חולצת האריה'.
- מחר נערוך חגיגה של ספרים.

נשאל:

- מה בדרך כלל אנו חוגגים? (חגים ואירועים משפחתיים)
- מהי "חגיגה של ספרים"?
- איך נחגוג? נשמע את ההצעות של הילדים.

נזמין מאחת המשפחות או נקנה עוגה בצורת ספר, או בצורת אריה, לרגל סוף שבוע פעילות - "סיפורי אריות".

יום חמישי – חגיגה של סיפורי אריות

א. מפגש במליאת הגן

היערכות מוקדמת - נבוא לבושים בחולצה שציירנו עליה כשקראנו את 'חולצת האריה'.
נבין מראש לכל ילד תליון או מדליה או סיכת דש ועליה כתוב:

"חגיגה של ספרי אריות – תשפ"א"

חגיגה של ספרי אריות – תשפ"א

לקראת החגיגה

נתארן בקבוצות לחגיגה :

- קב' מס' 1 – מכינים את המקום – מסדרים את החדר, הכסאות, שולחן מרכזי ועליו מפה וארבעת הספרים שאותם קראנו כשהם מונחים כך שניתן לראות את הכריכה באופן ברור.
- קב' מס' 2 – מכינים את ספרי האריות שיש לנו, ומציגים בנפרד את סיפורי האריות שקראנו. אפשר לכתוב שלטים, ולהניח את הספרים בצורה מיוחדת.
- קב' מס' 3 – מכינים את שולחן הביבוד – שולחן, מפה, פרחים, עוגת ספר, צלחות חד פעמיות גזורות בצורת ספר ועליהן ירקות חתוכים הצורה מעניינת ועוד.

החגיגה מתחילה

נשמיע את אחד השירים של סיפורי אריות ששמענו במהלך השבוע, לדוגמה - שקט שיהיה, נם לו האריה.

נזמין את הילדים לשתף ולספר על משהו שהיה להם מעניין במיוחד בשבוע הזה או על ספר שהם אהבו במיוחד.

נציג את תוצרי העבודה של כל אחד מהימים:

❖ יום – "אריה גיבור ועכבר בן חור" – יצירה חופשית – ציורים ומסכות – ניזכר בסיפור, נראה ונספר מה עשינו.

❖ יום "חולצת האריה" – ניזכר בסיפור ונציג אותו בתיאטרון צלליות. נקרא או נשמיע את הסיפור והילדים, במידת יכולתם, יפעילו את התיאטרון.

❖ יום "אריה הספרייה" – ספרונים מצוירים על חיות הנמצאות בסביבה שאינה סביבתן הטבעית. נציג את הספרונים ונספר את הדברים המוזרים והמצחיקים שקרה לחיות.

❖ יום "האריה הרעמתן והג'ירפה גם" – פסל של אריה או מסכות של אריות – נציג את מה שהילדים הכינו תוך הדגשה של המשפט: "אריה נשאר מלך, עם רעמה וגם בלי".

לקראת סיום

נשוחח עם הילדים על מה שעשינו השבוע ואיך חגגנו היום.

נשאל את הילדים: מה המיוחד ב"חגיגה של ספורי אריות"?

נתכבד בעוגת ספר או בעוגה בצורת אריה.

מקורות לגננת

רשימה חלקית של סיפורי אריות

איך להחביא אריה / כתבה ואיירה: הלן סטיבנס, אגם הוצאה לאור (לגילאי 4-8)
אין אריות בתל אביב / תמר אדר ואהובה דורון, איורים - יאנה בורקלר, אגם הוצאה לאור
אריות ברחוב הירקון / נתן דונביץ
האריה והעכבר / יעל שכנאי, דיוויד הול
אילו הייתי אריה / חנה גולדברג
אין אריות כאלה / אמי רובינגר, מודן הוצאה לאור
אין אריות כאלה / עמי רובינגר, הצעות לפעילויות איה מרבך
אין שם אריה בכלל / נורית זרחי
אין שם אריה בכלל / נורית זרחי, איורים: נסה ראין, הוצאת דביר
אריה בלילות / מאיר שלו, הוצאת עם עובד
אריה הספרייה / מישל קנודסן
אריה זה"ב / לימור טלמור
בומלך / כתבה ואיירה- אורה איתן, הוצאת עם עובד (לגילאי 3-4)
בטבע של זואי: גור האריות הבודד / אמליה קוב, הוצאת אנונימה כתר
גור האריות / דניאל גרשקוביץ, איורים: שאול דדון
האריה הרעמתן והג'ירפה גם / דב אלבוים
האריה שאהב תות תרצה אתר, ריואים: דני קרמן, הוצאת הקיבוץ המאוחד
האריה שחשב שהוא פחדן / גדי טאוב
האריה שלי / אמי רובינגר
לביאת / טל ברייר בן מוחה
למה אריות לא אוכלים סוכריות? / גל ירדני
מיץ פטל / חיה שנהב, איורים תמרה ריקמן, הוצאת עם עובד
מיץ פטל / חיה שנהב, איורים: תמרה ריקמן, הוצאת עם עובד
מלך האריות / וולט דיסני (סדרת ספרים)
נחל האריות / כתבה וציירה - נויה ספקטור

ספורט ופעילות גופנית

הצעה ללכוד פעילות

פתיח

הספורט, התנועה והפעילות הגופנית, הם משימה חשובה ביותר, הנענית לצרכים ולמאפייני הילדים בגיל הגן. פעילות גופנית ותנועה משולבים באופן טבעי, בכל אחת מהפעילויות, הנערכות בגן בתחומי דעת מגוונים למשל שפה, מוסיקה אמנות ועוד. עם זאת, במסגרת הגנים של הקיץ תשפ"א, מושם דגש ייחודי על ספורט ופעילות גופנית, בשבוע הממוקד בנושא זה.

בקיץ השנה, 2021, לאחר דחייה של שנה בעקבות הקורונה, מתקיימים המשחקים האולימפיים ה-32 בעת החדשה. טוקיו, בירת יפן תארח את המשחקים האולימפיים בפעם השנייה בתולדותיה. במשחקים צפויות להשתתף 206 מדינות מכל רחבי העולם. ילדים רבים וודאי יצפו במשחקים מהבית, במסגרת משפחתית.

במסגרת ההצעות לפעילויות בשבוע ספורט ופעילות גופנית, שולבו מספר ספרים, טקסטים וסרטונים, וכדאי להיערך לכך מראש:

- סיפור עממי - **האב החכם** – (הטקסט מצורף בהמשך)
- הספר – **אהרון והעיפרון הסגול**, כתב ואייר – קרוקט ג'ונסון, הוצאת מודן
- הספר - **ענן על מקל**, מאת רינת הופר, בהוצאת כנרת זמורה - דביר
- השיר /סרטון – **מלך קרוקודיל ושבעת בניו**, מתוך הסדרה רחוב סומסום

הפעילויות בשבוע הספורט והפעילות הגופנית תורמות לפיתוח כישורים במספר מישורים:
כישורים סנסו-מוטוריים: היכרות עם הגוף ועם היכולות הגופניות, התמצאות בחלל ופעילות בו, הצלבת התנועה, חציית קו אמצע, מוטוריקה גסה כגון ריצה וקפיצה, ומוטוריקה עדינה כגון השחלה, ועוד.

כישורים חברתיים: התחשבות בזולת, איפוק והמתנה, ויתור, שיתוף פעולה, תכנון, פיתוח כישורי שיח ותקשורת ועוד.

כישורים קוגניטיביים – שכלול יכולות חשיבה, המשגה, תכנון, שכלול היכולת לשיים, למיין, להשוות, לערוך אבחנות בין חלקי הגוף, בין אביזרי פעילות, שכלול היכולת להבין את כללי הבטיחות והזהירות ולעמוד בהם, יכולת בחירה בין חלופות ועוד.

כישורים רגשיים: שמירה על גבולות, התגברות על חששות, רכישת ביטחון, הפגנת יכולות, התמודדות עם אתגרים ובחינתם ועוד.

יום ראשון - אנו חשים באמצעות איברי הגוף - יום תחושות

א. מפגש במליאת הגן

(היערכות ועזרים: עצמים וחפצים בעלי מרקם שונה למשל: כלי ובו חול, נייר, צמר גפן, אבנים, פומפונים, גפרור, ענף, כלי ובו זרעי שעועית / חומס, קשיות, קוביית קרח, כוס-תרמוס ובה מים חמים, ספוג, מברשת, סקוטש, סמרטוט לח, נייר דבק או סלוטייפ או גליל פלסטר רפואי)

• מתבוננים בחפצים ובעצמים

נניח על הרצפה במרכז המפגש את החפצים. נזהה אותם ונקרא בשמם.

נזמין ילדים למיין את החפצים. **נשוחח** על האופן בו מיינו.

נזמין מספר ילדים, בזה אחר זה, לגעת, למשש את החפצים.

נשאל מה הם חשים.

נשוחח - מה אנו יכולים לדעת על החפץ תוך היעזרות בחוש המישוש, איך אפשר להכיר את החפץ (ואת תכונותיו) לפי התחושה שאנו חשים.

(באמצעות חוש המישוש נוכל לדעת אם החפץ קשה או רך, אם הוא חלק או מחוספס, אם הוא קר או חם, אם הוא דוקר, אם הוא מדגדג, אם הוא "מלטף", אם הוא שורט, אם הוא דביק, אם הוא אלסטי ונמתח).

• אנו חשים את הגוף שלנו

נציע לילדים:

(חלק מההצעות עשויות להתאים גם לפעילות בקבוצה קטנה)

- ❖ לעמוד על רגל אחת, להישאר בשיווי משקל. להניח ידיים על הראש – האם זה נוח יותר?
- ❖ לעמוד על קצות האצבעות, כמה זמן נוכל?
- ❖ ללכת במעגל סביב הכיסא. סיבוב לצד אחד ואחר כך סיבוב לצד השני.
- ❖ להתקדם לעבר הדלת, לגעת בידית הקרה של הדלת. בפעם השנייה נעשה זאת בהליכה על שש או ב"הליכת מוגלי" (כמו קוף) או בניתורים וקפיצות.
- ❖ להתקדם לעבר המטבח, לגעת בסמרטוט הלח, בהליכה על שש או ב"הליכת מוגלי" או בזחילה או בניתורים וקפיצות.
- ❖ ללכת על קווי המרצפות בצעדים קטנים קטנים, עקב בצד אגודל, ולחוש את שיווי המשקל. לעשות את אותו הדבר כשהראש פונה קדימה, ורק העיניים מביטות למטה.

- ❖ לעסות את היד באמצעות לחיצות בעוצמה המתאימה לכל ילד. נתחיל מהכתף ועד לקצות האצבעות, תוך שיום האיברים. כנ"ל ברגל. **נשאל:** מה גלינו על הגוף שלנו?
- ❖ לחבק את הגוף שלנו. **נשאל:** מה הרגשנו? האם היה לנו נעים? נזמין את הילדים שירצו בכך, לשבת מאחורי חבר, ולעסות את גבו, בצורה המתחשבת ברצונו. **נשאל:** האם היה לנו נעים? מה היינו רוצים לומר לחבר?

• משחקים – אנו נוגעים ומביאים

נזמין קבוצת ילדים לשחק. שאר הילדים יעקבו אחריהם במבטם. נאמר משפט והילדים יסתובבו בגן, ויביאו חפץ מתאים, בהתאם למה שנאמר.

לדוגמה:

נאמר: אנו מחפשים, מוצאים ומביאים: משהו לח (מגבת לחה, מגבון, סמרטוט רצפה, מטלית מטבח) ואחר כך **נבקש:** אנו מחפשים, מוצאים ומביאים משהו קשה, משהו מחוספס, משהו שקל לי לשאת, משהו חלק וכד'.

נשוחח עם הילדים – מה עשינו עד עתה? איך מצאנו חפצים לחים / קשים / קרים וכד'? מה היה לנו קל למצוא, איך ידענו במה לגעת, במה נעזרנו?

האם בגן שלנו יש הרבה חפצים דוקרים? חדים? מדוע? היכן הם נמצאים? מי משתמש בהם?

• **משחק זיהוי מוצג בעיניים עצומות**

נשחק במשחקי מישוש בעיניים עצומות – נגיש לילדים בכל פעם חפץ אחר. נבקש לזהות את החפץ ולאפיין אותו על פי המישוש בלבד:

נשתמש באוצר המילים הרלוונטי:

- חלק – מחוספס
- קר – קריר – חמים – חם
- רטוב – לח – יבש
- קשה – רך
- חד – קהה
- דוקר, שורט, דביק, "מלטף"

• **יצירה משותפת**

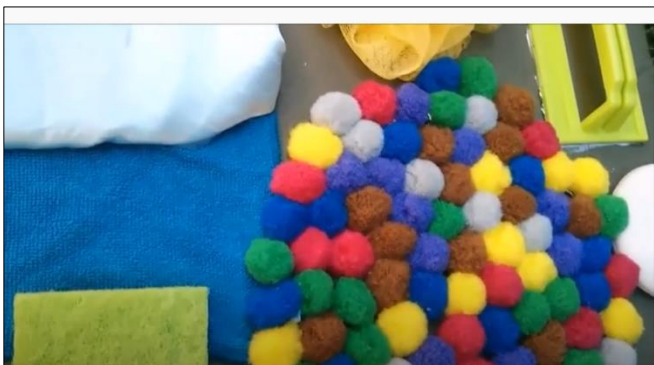
(ציוד נדרש: מגוון של עצמים בעלי מרקם ודרגת קשיות שונה לדוגמה - ספוגים, ספוגיות, צמר גפן, מקלות ארטיק, פקקים, סקוטש, פומפונים, חלקי בדים, חתיכות קטנות של דשא סינתטי, רשת פלסטיק, מנג'טים, מברשת שיניים, נייר לטש, כלי ובו מעט חול ועוד, רבע גיליון בריסטול, דבק).

בניח על השולחן מגוון עשיר של עצמים.

נזמין את הילדים לגעת למשש, לחוש את המרקם ואת דרגת הקשיות של העצמים השונים. **נאזין** לשיחה המתפתחת בין הילדים.

נשאל: מה כדאי לנו לעשות עם העצמים המונחים לפנינו?

נשמע את הצעותיהם, ונפעל בהתאם לשיקולי דעת פדגוגיים. במידה שלא יעלו הצעות, נוכל להציע לילדים:

- למיין את החפצים תוך הסבר של הקריטריון למיין (מיין על פי מרקם, על פי מה שאנו אוהבים יותר ומה שאנו אוהבים פחות וכד')
- לסדר בסדר הגיוני כלשהו
- ליצור עבודת הדבקה משותפת

• שיווי משקל

נציב בחצר, יחד עם הילדים, מתקנים פשוטים להתנסות חופשית. הנה מספר דוגמאות:

נשוחח עם הילדים על תחושותיהם בזמן הפעילות, על הושטת הידיים לצדדים, על האופן בו הם שומרים על שיווי משקל ואיפה הם מרגישים בטוחים.

נחזק בו זמנית שני אלמנטים חשובים: להתנסות, לאזור אומץ אך יחד עם זאת, להכיר בגבולות הגוף ולא להסתכן!

נאמר לילדים: "אנחנו מנסים עד איפה שאנחנו מרגישים בטוחים".

ניתן לילדים כרית קטנה (ספר / שקית ובה אורז או עדשים) כדי שיניחו אותה על ראשם. **נבקש** שיילכו מבלי שהיא תיפול. כל ילד ילך בקצב המתאים לו.

נשאל: (על פי מידת העניין שהילדים מגלים) איך שמרנו על שיווי משקל, למה זה חשוב, אילו מילים מסתירות במילים – "שיווי משקל"?

• שביל התחושות

(ציוד נדרש: דשא סינתטי, חלוקי נחל, צמיגים, עלי שלכת, חול נקי, קופסאות ואריזות קרטון, צדפים, חלוקי נחל, טוף, עציצים, רסק עץ, קורות עץ ו/או ציוד אחר המתאים ליצירת השביל, שעון חול)

נשאל: אילו סוגי דרכים אנו מכירים?

נראה לילדים תמונות שונות של דרכים (כביש, מסילת ברזל, דרך עפר, נתיב צר בשדה, שביל עיזים וכו') נשיים כל אחת מצורות הדרכים ונעשיר את אוצר המילים.

נספר לילדים על שביל התחושות שניצור יחד. (אפשר ליצור שביל על האדמה או שביל בתוך מכלים – ראו תמונות מצורפות).

מהלך הפעילות בחצר – (כדאי לתעד בכתב ובצילום את השלבים השונים).

1. נקבע מקום להקמת השביל (המיקום ואורך השביל – תלוי במבנה, בחצר ובאפשרויות)

2. נשתף את הילדים בתכנון ובביצוע – כמה ואילו חלקים יהיו בשביל, אילו עצמים נאסוף ומאין נביא, מה יהיה בתחילת השביל ומה בהמשך.

3. נאסוף יחד עם הילדים, ונביא את החומרים והחפצים שנקבעו.

4. נבנה את השביל עם קבוצות של ילדים – כל קבוצה תהיה אחראית על מקטע אחד, שבנוי רק מחומר אחד.

במהלך הפעילות **נשוחח** עם הילדים על חווית התכנון, הבנייה וההליכה בשביל. **נאזין** לדבריהם ונכתוב אותם בתיעוד השביל.

נשאל:

- מה אנו עושים?
- מאילו חומרים אנו סוללים את השביל?
- איך מתכננים? איך פעלנו בקבוצות?
- איך הרגשנו (בכל אחד מחלקי הפעילות)?
- אילו חלקים בשביל היו נעימים יותר ואילו פחות?
- מה למדנו על עצמנו? על חברים?
- על מה כדאי להקפיד כדי שנוכל ללכת בשביל גם בימים הבאים?

5. **בתום הבנייה, נלך בשביל** בצורות שונות (בהתאמה לגיל ולהתפתחות הסנסו-מוטורית):

נלך מהר, ונלך לאט (נמדוד את הזמן באמצעות שעון חול, כדי לחזק את תחושת אומדן הזמן, וללא תחרות).

- נלך בסנדלים, נלך בגרביים ונלך יחפים.
- נלך בבודדים ונלך בזוגות או ב"רכבת", כשאנו מחזיקים זה בזה.
- נלך ללא מוסיקה ונלך בקצב של נעימה מתנגנת ברקע או באמצעות מקלות מקצב.
- נלך בעיניים פקוחות ונלך בזהירות, עם חבר, בעיניים עצומות.
- נלך כשידינו פרוסות לצדדים וכשהן מורמות כלפי מעלה.
- נלך בשביל כמו ילדים, נלך כמו קופים / ב"הליכת מוגלי", נזחל בשביל כמו לטאה, ונלך באצילות כמו חתולים או כמו מלכים ומלכות.

תיעוד תהליך יצירת השביל

תיעוד של תהליך הבנייה והפעילות בשביל, תעזור לנו לשחזר את מה שעשינו, לזכור, ואף להראות לאחרים. התיעוד יכלול תכנון השביל, תיאורים מילוליים, ציטוטים מפי הילדים, רישומים של התכנון, ציורים של הילדים, תצלומים של מהלך התכנון והבנייה, ותצלומים שצילמנו בעת ההליכה בשביל.

התיעוד יכול להתבצע במספר צורות לפי החלטה של הגננת לגבי ההיצג:

- ❖ **אלבום / אלבום דיגיטלי** – משלב תמונות ומלל, דוגמאות וציטוטים מדברי הילדים.
- ❖ **פנקס ענק / מחברת** – משלב תצלומים, מלל, ציטוטים מדברי הילדים, ציורים ויצירות של הילדים.
- ❖ **תלקיט** – בעיקרו הוא מתעד את שלבי התכנון וההקמה במלל ובתמונות.
- ❖ **מצגת** – תיעוד המתבצע בעיקר על ידי הגננת אך יכול לשלב גם קטעי וידאו מעבר למלל והתמונות.

בכל שלב הילדים יהיו שותפים פעילים בעשייה ובתיאור המילולי של הפעילות.

דוגמאות של שבילי תחושות ממקומות שונים:

נזמין את הילדים לשתף ולספר על:

- המשחקים ששיחקנו בבוקר – איך מצאנו חפצים בגן באמצעות חוש המישוש.
- היצירה המשותפת שיצרו בקבוצה.
- התכנון והבנייה של שביל התחושות, וההליכה בו.

נתלה את העבודות של הילדים.

מקורות נוספים לגננת:

יעד שנתי – פעילויות וברטיסיות לתנועה ולמידה.

יום שני – אני, את/ה וכולנו ביחד (משחקי חברה ושיתוף פעולה)

א. מפגש במליאת הגן

(היערכות ועזרים: מקלות דקים או שיפודים ללא חוד,

• כולנו ביחד

נדגים, או נבקש מאחד הילדים, לנסות לשבור מקל אחד.

נשאל: מה קרה, למה המקל נשבר?

נדגים זאת שוב, והפעם יהיה בידינו צרור מקלות. המקלות לא יוכלו להישבר.

נשאל את הילדים: מה קרה? למה המקלות לא נשברו? מה אפשר ללמוד מכך?

• משחק - טובים השניים מן האחד

(באולינג בקבוקים מיוחד ומשחקי שיתוף פעולה נוספים)

(ציוד נדרש: 10 חיילי בקבוק כלומר בקבוקי פלסטיק שיש בהם מעט מים (או לחילופין 10 חיילי באולינג), כדור טניס)

נעמיד את חיילי הבאולינג בארבע שורות – בשורה הראשונה 4 חיילים, ובאחרונה חייל אחד.

נזמין ילד אחד לעמוד ממרחק, לזרוק/לגלגל את הכדור, ולנסות להפיל את חיילי הבקבוק. נזמין שני ילדים לנסות זאת יחד, בו-זמנית. נזמין שלושה ילדים.

נשאל: מה עשינו כדי להפיל הכי הרבה בקבוקים יחד? מה קרה? מה הצלחנו לעשות יחד שלא הצלחנו כשהיינו כל אחד לחוד?

• משחק פומפונים בתנועה

(ציוד נדרש: פומפונים, קשיות)

נארגן את הילדים בקבוצות – שלושה ילדים בקבוצה.

לכל ילד **נגיש** קשית אחת, ולכל הקבוצה נגיש 5 פומפונים.

נסמן על הריצפה את קו הזינוק, ובו נניח את הפומפונים. נסמן את קו הסיום, לשם הפומפונים אמורים להגיע.

בהישמע ה"גונג", הילדים ינשפו יחד עד שכל הפומפונים יעברו את קו הגמר.

נשוחח – מה עשינו? האם פעלנו יחד? מה היתרונות של שיתוף הפעולה ביננו?

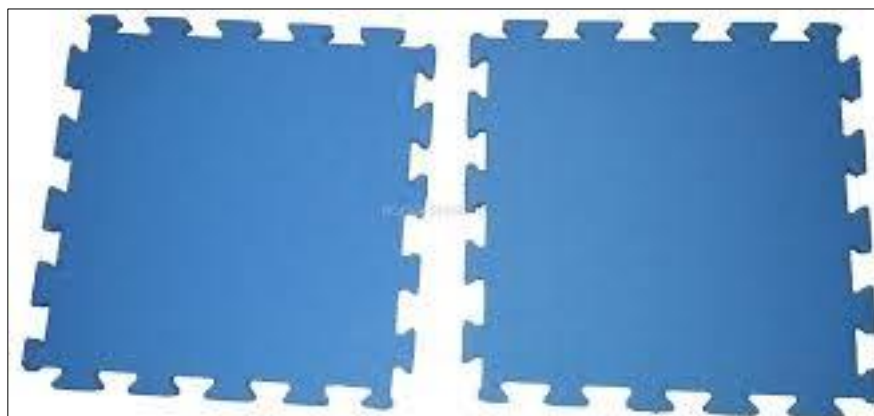
• מזרן פאזל מתקדם קדימה

(ציוד נדרש: אריחי מזרן פאזל (אריחי גומי פאזל))

נארגן את הילדים בשתי קבוצות שוות.

נסביר את מהלך המשחק:

כל קבוצה תקבל 7-10 אריחי מזרן פאזל ותחבר אותם זה לזה ב"רכבת" - שורת אריחים ארוכה (מספר האריחים תלוי בגודל הקבוצה).

כל קבוצה תניח את שורת האריחים בתחילת החדר, ותעמוד בטור, על האריחים, כשפניהם לכיוון ההתקדמות.

המטרה היא להעביר את האריחים, בזה אחר זה, עד לקו הסיום, בקצה השני של החדר, מבלי שהילדים יורדים מהאריחים לרצפה.

ניתן הנחיות: הילד האחרון בשורה מוציא את האריח האחרון מהשורה, ומעביר אותו לזה שנמצא לפניו. הוא מעביר אותו מיד ליד, קדימה לילדים הבאים עד שהאריח מגיע לילד הראשון. הראשון מחבר את האריח בהמשך השורה שעליה הילדים עומדים, לכיוון שאליו הוא אמור להגיע.

משהונח האריח, כל טור הילדים מתקדם במספר צעדים קטנים קדימה, וכך מתפנה שוב האריח האחרון.

ילדי הקבוצה ממשיכים באותה צורה, עד שהם מגיעים לקו הגמר.

נשוחח: מה למדנו על עצמנו, מה עשינו כקבוצה, מה היה לנו נעים / מצחיק / מיוחד?

ב. פעילות בקבוצה קטנה

נזכיר לילדים, או נראה להם תמונות של ענפי ספורט הנערכים ביחידים וכאלה הנערכים בקבוצות.

נמנה משחקי ספורט, שנערכים בקבוצות (כדורגל, כדורסל, כדוריד, כדור מים, וכמובן משחקים חברתיים כגון: משיכות חבל, מרוץ שליחים, השחל את הטבעת, הזחל, מדלי לדלי ועוד)

נשוחח עם הילדים על ההבדל בין פעילות ביחידים ופעילות בקבוצה – מתי מתאים לנו להיות עם עצמנו ומתי מתאים להיות עם חברים?

מהם היתרונות של הפעילות יחד? (חברות, שמחה והנאה, מהירות, יעילות, עזרה למי שמתעייף, אפשר לנוח אם מתעייפים, ללא לחץ של תחרות, לא להיות כנגד מישהו אלא יחד עם מישהו).

לילדים העולים לכיתה א', **נזמן אפשרות** לפיתוח הרכיב השמיעתי של השפה סביב מילה המורכבת משתי מלים:

נשאל: אילו שתי מלים אנו שומעים במילה כדורגל? (כדור + רגל). ובמילה כדוריד? (כדור + יד), כדורסל? (כדור + סל). (אפשר להוסיף מלים נוספות ש"הודבקו" יחד כמו רמזור, מגדלור, רכבל, חיידק, מדחום, מדרחוב, קרנף ולעורר את הרגישות השמיעתית של הילדים לשפה)

נתמקד במילה "כדור" נחלק אותה לצלילים: כ ד ו ר

נציע לילדים לכתוב את המילה כדור (או להעתיק את המילה או לכתוב משפט בכתיבה ילדית) ולצייר בהתאם. נתלה את תוצרי הכתיבה של הילדים.

נבין עם הילדים משחקים שונים כדי שנוכל לשחק בהם בהמשך.

הנה שתי דוגמאות:

א. "תולעת" מתקדמת

(ציוד נדרש: פסי נייר מלבניים, קשיות)

נארגן את הילדים בזוגות. כל ילד יקבל קשית, וכל זוג יקבל נייר מלבני, שמידותיו הן 4X12 ס"מ.

נדריך את הילדים:

לקפל את המלבן פעמיים, בכל פעם באמצע.

לפתוח את הקיפול, ולהניח את המלבן על השולחן בצורה קמורה (ראו תמונה מצורפת).

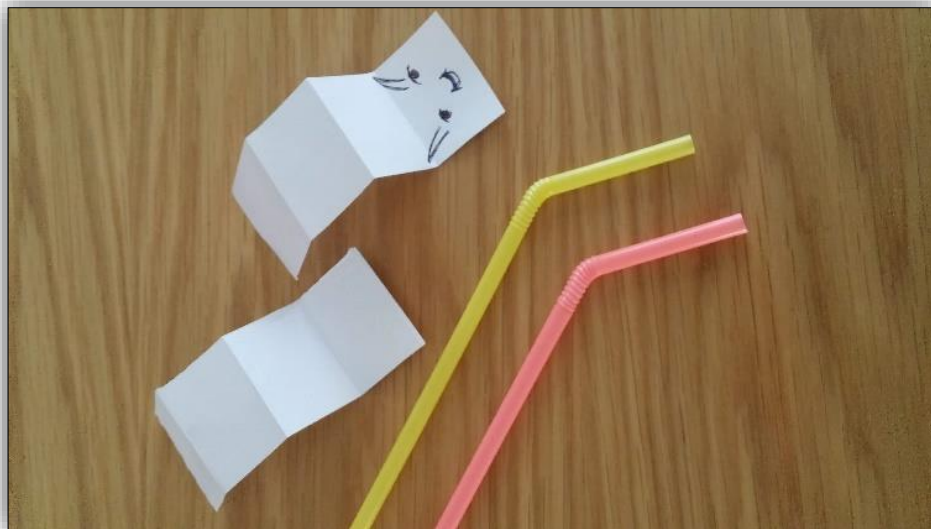
לצייר פנים ולהוסיף עיטורים - נקודות, פסים, כתמים צבעוניים – קיבלנו "תולעת".

נסמן על הרצפה את קו הזינוק, ועליו הילדים יניחו את התולעת.

נסמן את קו הסיום, שאליו התולעת אמורה להגיע.

בהישמע ה"גונג", שני הילדים ינשפו יחד מה"גב" של התולעת, וכך היא תתקדם. הנשיפה

תימשך עד שהתולעת תגיע לקו הגמר.

ב. גולה עוברת בתוך צינורות

(ציוד נדרש: גלילי נייר טואלט או גלילי מגבות נייר או צינורות השקייה באורך מקלות מקצב (כ- 30 ס"מ), גולה, טושים, נצנצים, מדבקות)

נארגן את הילדים בקבוצות – חמישה ילדים בקבוצה.

נגיש גליל אחד לכל ילד, ונזמין אותם לעטר, לצבוע, להדביק מדבקות או נצנצים על הגלילים.

נגיש גולה אחת לכל קבוצה, ונזמין את הילדים (כל קבוצה בנפרד, ללא תחרות ביניהן) להעביר את הגולה מגליל אחד למשנהו, לאורך כל הגלילים, מבלי שהגולה תיפול. הילדים ינסו וימצאו את הדרך הנוחה להם ביותר. (הילדים אמורים לחבר צינור לצינור ולהחזיק בנקודות החיבור, תוך תיאום ביניהם ותוך שמירה על שיפוע מתאים).

בתום הפעילות, **נשוחח** עם הילדים על מה שעשינו, איך התארגנו, באיזה אופן שיתפנו פעולה ביננו, מה הרווחנו משיתוף הפעולה, כמה זה היה נחמד ואולי אפילו מצחיק.

(ציוד נדרש: מקל למרוץ שליחים, חישוקים פומפונים שאליהם מוצמד מספר, "זחל" מאלֶבֶד – ראו הסבר בהמשך)

- נארגן את הילדים בקבוצות ונזמן להם פעילות חופשית בקבוצות.

- נציע לילדים משחקי חברה ושיתוף פעולה.

לדוגמה:

• מרוץ שליחים

נארגן את הילדים בקבוצות ונזמין אותם לעמוד בטור. הראשון מחזיק בידו מקל ורץ בנתיב שסומן מראש - ריצה עד לנקודה מסוימת (אפשר להקיף דלי או כסא) וריצה חזרה.

כשהראשון מגיע חזרה לקבוצה, הוא מעביר את המקל לבא אחריו בתור. השני פועל באותו אופן. כך עד שכל חברי הקבוצה רצים עם המקל וחוזרים לקבוצתם.

• קליעה למטרה

נחלק לקבוצות את הילדים. במרחק של כ- 3 מטרים מהקבוצה, נניח חישוק. מספר החישוקים יהיה כמספר הקבוצות.

ניתן לכל ילד פומפון שמוצמד אליו מספר. המספרים שנכתוב על הפומפונים יהיו מ-1 עד 5 (תלוי בגיל הילדים ובגודל הקבוצה). הילדים יזרקו, כל אחד בתורו, את הפומפון שבידם אל החישוק במטרה, שהוא יכנס ויישאר בתוך מסגרת החישוק.

כשכל ילדי הקבוצה סיימו לזרוק את הפומפונים שלהם, נחשב את הסכום של כל הפומפונים שנכנסו ונשארו בתוך החישוק.

• הזחל

היערכות מוקדמת – נכין לכל קבוצה "טבעת" גדולה מאלבד. (אורך האלבד תלוי בגודל הקבוצה).

לקבוצה של חמישה ילדים **נכין** רצועה באורך של כ- 9 מטר. רוחב הרצועה יהיה כ- 50 ס"מ. (ראו תמונה מצורפת).

נארגן את הילדים בשתי קבוצות של חמישה ילדים כל אחת.

כל קבוצה "תיכנס" לתוך הזחל שלה. רגלי הילדים דורכות על החלק התחתון, והידיים מחזיקות מלמעלה.

המטרה – להתקדם עד לקו הסיום, שסומן מראש.

בהינתן האות, הילדים יתקדמו וייעזרו ברגליים מלמטה, ובידיים מלמעלה לצורך ההתקדמות.

נשוחח עם הילדים על מה שחווינו היום.

נדגיש ונזכיר את היתרונות של המשחק והפעילות המשותפת.

נקרא באוזני הילדים את הסיפור העממי, "האב החכם", ונקשר אותו ליום שחווינו.

האב החכם – סיפור עממי

עיבוד ממקורות שונים: ד"ר רנה ברנר

בארץ רחוקה חיה משפחה: אב, אם וילדיהם. הם חיו חיים שלווים ויפים. השנים חלפו, ההורים הזדקנו, הילדים בגרו, עזבו את הבית ובנו להם משפחות משלהם.

יום אחד קרא האב הזקן לילדיו ואמר להם: "אני זקן. טרם מותי אני רוצה למשול לכם משל (לספר לכם סיפור), שייתן לכם דוגמה להמשך חייכם וחיי ילדיכם.

ביקש האב מכל אחד מבניו, לצאת ולחפש מקל באורך מחצית קומת אדם, ולהביאו אליו. הלכו הבנים, מצאו מקל כפי שהאב ציווה עליהם, וחזרו אליו כל אחד ומקלו בידו. כעת, ציווה האב שכל אחד ייקח את המקל שהביא וישבור אותו.

הבנים היו חסונים וחזקים וצחקקו ביניהם על הבקשה המוזרה של אביהם. למרות זאת, כל אחד לקח את מקלו ושבר אותו לשניים. הסתכלו הבנים על אביהם, והראו לו את המקלות ששברו ללא כל קושי. האב חיך אליהם ואמר: "עכשיו, בני, צאו שוב והביאו מקל כמו זה, שהבאתם בפעם הראשונה.

שוב יצאו הבנים מחוץ לבית, וכל אחד מהם חיפש, מצא והביא איתו מקל כמו המקל הקודם. עתה אמר האב: "קחו את כל המקלות וקשרו אותם יחד בחבל". הניחו הבנים את המקלות זה ליד זה וקשרו אותם יחד בחבל.

ראה האב את צרור המקלות הקשור, ואמר לבניו: "עבשיו נסו לשבור את צרור המקלות הקשורים יחד".

ניסה הבן גדול וניסו גם אחיו, כל אחד בתורו. אף אחד מהם לא הצליח לשבור את חבילת המקלות הקשורה יחד. הסתכלו הבנים על אביהם ואמרו לו כי לא הצליחו בשום אופן לשבור את החבילה הקשורה יחד.

חיך האב ואמר להם: "בני היקרים והאהובים, הצלחתם לשבור ענף אחד בודד אך לא הצלחתם לשבור את צרור הענפים. ככה זה גם בחיים: כל אחד מכם לבד - כוחו אינו גדול.

אם כולכם תלכו יחדיו, תעזרו זה לזה, תאהבו זה את זה, תהיו קשובים זה לזה, איש לא ישבור אתכם ויהיו לכל אחד מכם חיים טובים ומאושרים".

מקורות נוספים לגננת

מילת היום בגן "יחד" - סרטון מתוך אתר "הופ" במסגרת התכנית "מילת היום בגן"-משרד החינוך המינהל הפדגוגי אגף א' לחינוך קדם יסודי, רחוב סומסום והופ.

עלון לצוות הגן על הספר "הדרך וסוד הענפים" עיבוד חדש לסיפור תלמודי על הכוח שיש בלהיות יחד.

באוגדן ערבות הדדית - ספרי ספריית פיג'מה

יום שלישי – נוע ננוע (יום תנועה)

א. מפגש במליאת הגן

(היערכות ועזרים: השמעת מוסיקת רקע, ציוד - מטפחות, סרטי נייר קרפ צבעוניים, צלחות חד פעמיות, כדורי פלסטיק קטנים)

(חשוב לציין, כי כל אחת מהפעילויות מסתיימת בשיחה ובהמללת החוויה. השיחה תורמת למסגור החוויה, ללימוד מושגים ולתהליך של חקר עצמי).

נשמיע מוסיקה שקטה ונזמין את הילדים לעצום עיניים ולהאזין.

• אנו נעים במרחב הגן

נזמין כמחצית מילדי הגן למרכז המפגש, נשמיע מוסיקה, כל ילד ינוע על פי צלילי המוסיקה.

נוסיף לתנועה מטפחות או סרטי נייר קרפ.

בגנים של ילדים צעירים, הגננת תדגים והילדים יחקו את התנועה.

לדוגמה הסרטון המצורף עם השיר: טוק, טוק, טוק

טוק, טוק, טוק
נעלה למעלה, ונרד למטה.
טוק, טוק, טוק
נעלה למעלה,
ונרקוד.

נציע לכל ילד מהרוקדים, לגשת לחבר, שיושב עדיין על הכיסא, ולהזמין אותו לריקוד. **נקפיד** שלא יישאר אף ילד שאינו רוקד.

נציע לילדים להסתכל זה על זה, לרקוד ולנוע יחד.

נקפיד על עמידה בגבולות המרחב האישי. פריצת המרחב הזה – רק בתיאום ובהסכמה של החבר: לתת ידיים, לשלב זרועות. לשלב זרת עם זרת.

נציע לילדים לנוע במרחב כאשר האחד "מוביל" את התנועה, והשני "מצטרף" ואחר כך מתחלפים בתפקידים.

ניתן להגיש אביזרים כגון צלחות חד פעמיות (או פריסבי), שעליהן נניח כדור פלסטיק קטן / כדור טניס.

נזמין את הילדים לנוע מבלי שהכדור יפול – ראו תמונה מצורפת.

נשוחח עם הילדים: מה עשינו? מה עזר לנו לנוע? (המוסיקה, הסרט והמטפחת, החבר/ה, דבריה של הגננת).

• נעים כמו בעלי חיים

נזמין מספר ילדים למרכז המפגש.

כל אחד מהם יחשוב על בעל חיים אחר, ויתקדם בתנועות המחקות את בעל החיים.

שאר הילדים יתבוננו ויגלו איזה בעל חיים מתנועע כך.

נערוך ריקוד משותף של "בעלי החיים השונים", שכל אחד מהם נע ומתקדם לפי היכולת והמאפיינים שלו.

לדוגמה: הזחל יזחל, החתול – יתקדם באצילות, הצפרדע תקפץ, הקנגורו יקפוץ, הלטאה תתקדם על הגחון בעזרת הידיים והרגליים ועוד.

• שילוב חפצים בתנועה

נשמיע מוזיקה ונזמין את הילדים לנוע לפי המוסיקה, תוך כדי כך שהם משלבים את הכיסא בתנועה שלהם (בישיבה, בעמידה לצד הכיסא, בזחילה מתחת לכיסא, בעלייה על הכיסא).

אפשרות אחרת - לשלב בובות, או עצמים אחרים בהתאם לכללי הגן.

נשוחח עם הילדים: מה עשינו? מה היה לנו נעים? מה היה לנו קשה?

נזמין את הילדים לתאר את התנועה, לדוגמה: "הרמתי ידיים, הסתובבתי סביב...", הזיתי את הראש ל..., זחלתי מתחת..." וכד'.

נזמין את הילדים העולים לכיתה א', לשתף ולהמליל את החוויה, ואת הרעיונות שהיו להם.

לדוגמה: "רציתי לעשות תנועות של קיפוד ולא ידעתי איך להתגלגל". דוגמה נוספת: "המנגינה היתה שקטה ואיטית ואני הייתי איילה שרצה וקופצת".

• הליכה על עקבות, הליכה בעקבות

נציע לילדים ללכת בעקבות ועל עקבות, שסומנו קודם (ראו התמונות שבהמשך).

נניח על הרצפה רפידות של נעלים (או בריסטולים גזורים בצורת כף רגל ומודבקים בסלוטייפ לרצפה) וניצור מסלול.

במסלול זה הילדים יילכו בצורות שונות – הליכה רגילה, ניתורים, דילוגים, הליכה "כמו מוגלי", קפיצה על רגל אחת, הליכת קוף, התקדמות על הטוסיק.

נפעל באותה צורה כשנניח על הרצפה חבל מפותל ואחר כך נלך בשמיניות בין פחיות שימורים או קונוסים.

נזמין את הילדים להתקדם כשהם יושבים על גבי כרית קטנה.

הליכה על החבל המפותל

הליכה על גבי רפידות של נעליים

ריצה עם כדור בין הקונוסים

הליכה / ריצה בשמיניות בין פחיות שימורים

סיבוב על גבי כרית

• אנו נעים? אנו נחים?

נציע לילדים לשכב על הארץ בתנוחה הנוחה להם, ולהרגיש מה קורה בגוף.

האם הגוף שלנו פועל כשאנו נחים? אילו חלקים בגופנו פעילות גם בזמן מנוחה?

ננחה: הניחו יד על בית החזה, מה אתם מרגישים? האם אתם חשים את פעימות הלב? נסו לחוש את הנשימה. **נאמר** להם לנשום לאט, לשאוף ולנשוף. לעצום עיניים ולנסות לחוש את הגוף שלנו.

נשוחח עם הילדים על מה שהרגישו ועל החלקים הפעילים בגוף כל הזמן.

• תינוקות גדלים

נשמיע את השיר – הי, אני כבר לא תינוק, מתוך הכבש השישה עשר.

**היי אני כבר לא
תינוק**

מילים: יהונתן גפן
לחן: עדה נסטוביץ'

היי, אני כבר לא תינוק,
אני מתלבש לבד
ומתפשט לבד
ואוכל לבד
וצוחק לבד ובוכה לבד וחולם לבד
על כל מיני דברים שאעשה לבד
כשאהיה גדול.

היי, אני כבר לא תינוק
אמא אומרת שאני צריך לאכול
הרבה,
כי עבשיו אני כל הזמן גדל
אבל זה לא נכון.
כשאף אחד לא רואה
אני עוצר,
ונח לי קצת,
ושוב גדל.

היי, אני כבר לא תינוק!

נשאל:

- מי לדעתכם מדבר / שר את השיר? מה הוא אומר לנו?
- האם גם תינוקות קטנים יכולים לנוע כמונו?
- האם הם יכולים לרוץ? ללכת? לרקוד? מתי הם יוכלו לעשות זאת? (נדגיש את השינויים ביכולת התנועתית כחלק מתהליך הגדילה וההתפתחות).
- האם גם אנחנו היינו פעם תינוקות? מה ההורים שלנו סיפרו לנו על הימים שהיינו תינוקות?
- אילו תנועות עושים תינוקות קטנים קטנים? (שכיבה, הנעת רגליים וידיים, שכיבה על הבטן והרמת הראש)

נזמין את הילדים לרקוד את "ריקוד הגדילה".

נשמיע מוסיקה שקטה (למשל מוצארט לילדים). תוך כדי הריקוד נתאר את הגדילה וההתפתחות.

נאמר:

- אנחנו עכשיו תינוקות קטנים קטנים. רק לפני שבוע נולדנו.
 - קצת גדלנו, אנחנו כבר מניעים את הרגלים וגם את הידיים.
 - גדלנו עוד קצת. כשמשיבים אותנו על הבטן אנחנו כבר מרימים את הראש...
- וכך נמשיך עד שנגיע לשלב בו אנו ילדי גן ויכולים ללכת לרוץ, לקפוץ, לרקוד, להתנדנד, להסתובב, ליצור, לצייר, ללכת יחד עם חברים, לרקוד במעגל ...
- בתום הריקוד **נשאל**: איפה היה לכם הכי נעים? להיות תינוקות? להיות ילדי גן?

• אנו מניעים חבל

נזמין מחצית מילדי הגן למרכז המפגש. כל ילד ייקח חבל בצבע שיבחר.

נשמיע מוסיקה שהקצב שלה מתחלף (או נשמיע קטעי מוסיקה קצרים, השונים זה מזה בקצב ובמהירות שלהם).

נבקש מהילדים להניע את החבל בהתאם למוסיקה.

בגן של ילדים צעירים, **נדגים** מגוון של תנועות ונלווה את התנועה במלים מתארות.

ניתן הנחיות:

- "נהפוך" את החבל לגלי ים. האם הים סוער? האם הגלים נוגעים זה בזה?
- "נהפוך" את החבל לכביש. האם הכביש ישר? מתעקל? האם יש לנו צומת שנוצרה במפגש בין שני כבישים?

כך **נמשיך**, "ונהפוך" את החבל לעץ גבוה, לגבעה, לכובע, למקל סבא, לקשת בשמיים.
נזמין את הילדים להניע את החבל כמו נחש, כמו רכבת, כמו קנגורו שקופץ כשהוא מתקדם.

נקפיד על כך, שכאשר המוסיקה נגמרת / נעצרת, גם החבל נח.

נשוחח עם הילדים על מה שעשינו. באילו צורות גרמנו לחבל לנוע כמו גלי ים, נחש, קנגורו? באילו צורות נוספות (כמו מה) אפשר להניע את החבל?

ב. פעילות בקבוצה קטנה

(ציוד נדרש: מקלות מקצב, דפים גדולים, כלי כתיבה, צבעים, תרשימי גוף האדם – מצורפים בהמשך)

• נעים ועוצרים

נשמיע מקצב. **נציע** לילדים לנוע במרחב בקצב מקלות המקצב.

ברגע שהמקלות נעצרים, גם הגוף נעצר ב"פריז", כמו פסל.

נתבונן - איך עומדים הפסלים (הראש מורכן? הידיים פרושות לצדדים? עומדים על שתי רגליים או אחת? צמודים לחבר או מרוחקים ממנו?)

נפעל כך מספר פעמים.

נציע לילדים להמציא רעיונות ולנוע בצורה מעניינת ומפתיעה.

• תנועה בגוף

ציוד נדרש: נייר חום עיפרון, טוש, צבעים, שרטוטי גוף – מצורפים.

נשוחח עם הילדים על חלקי הגוף שלנו:

נשאל:

- אילו חלקים בגוף שלנו נעים בזמן הליכה, ריצה, קפיצה, גלגול, זחילה? באילו צורות שונות ומגוונות אפשר להניע את הרגל, כף הרגל, היד וכו'.
- האם יש חלק בגוף שלנו שאינו יכול לנוע?
- האם יש חלק שיכול לנוע לכל הכיוונים? ננסה ונבדוק.

נזמין את הילדים לעבוד בזוגות – כל ילד ישכב בתנוחה הנוחה לו על נייר חום גדול. חברו ישרטט את קווי המיתאר של גופו. אחר כך מתחלפים בתפקידים. הילדים יצבעו את בשרטוט.

נזמין את הילדים לכתוב בשרטוט הגוף את שמות אברי הגוף.

ג. פעילות בחצר

• בניית מסלול אתגרים

נשוחח ונסביר את המילה "אתגר" - (פעולה או מצב לא קל, שאנו רוצים ויכולים להתמודד איתו ולהצליח בו).

נסביר: האתגר שלפנינו הוא לבנות יחד "מסלול אתגרי" ולעבור אותו. נסביר את המילה מסלול ונקשר אותה למילים נוספות מאותה משפחה למשל לסלול בביש, מסלול טיסה וכד'.

- המסלול יהיה מורכב ממספר חלקים שונים.
- אורך המסלול והחלקים שמהם הוא מורכב, יהיו בהתאמה לגיל הילדים ולאפשרויות בגן.

הנה מספר דוגמאות:

- ✓ הליכה על קורה / הליכה על ההיקף של ארגז החול
- ✓ הליכה על חבל המונח על הארץ
- ✓ קפיצה מעל קובייה גדולה
- ✓ קפיצה לתוך חישוק, וממנו לחישוק הבא
- ✓ ריצה והקפה של אחד המתקנים שבחצר
- ✓ הליכה על גבי שורת קערות הפוכות

- ✓ הליכה מעגלית על גבי צמיגים
- ✓ הליכה בשמיניות על גבי שני צמיגים הצמודים זה לזה צמיג
- ✓ זחילה מתחת לשולחן או בתוך גליל המיועד לכך
- ✓ קפיצה על שתי רגליים / רגל אחת למרכזו של ריבוע המשורטט בחול
- ✓ הליכה על גבי קורה משופעת המונחת בצורה יציבה ובטוחה
- ✓ התנדנדות על חבל הקשור לעץ
- ✓ מילוי כוס במים מדלי אחד, הליכה עם כוס מלאה, וריקון המים לדלי שני, הנמצא במרחק מסוים.

ד. סגירת היום בגן

נתלה את העבודות שיצרנו בקבוצות.

נסכם עם הילדים את הפעילויות.

נשאל: איזו פעילות מאלה שעשינו היום בגן, תרצו לעשות גם בבית, עם המשפחה?
הילדים יבחרו משחק אחד ששיחקנו היום, ובו היו רוצים לשחק שוב.

מקורות נוספים לגננת

שילוב תנועה בסדר היום של גן הילדים – עלון מקוון לגננת

יום רביעי – ספורט בקווים, מספרים ואותיות

 א. מפגש במליאת הגן

היערכות ועזרים:

- הספר – אהרון והעיפרון הסגול, בהוצאת מודן,
 - שיר מתוך הספר - ענן על מקל, מאת רינת הופר, בהוצאת כנרת זמורה -דביר
 - השיר – מלך קרוקודיל ושבעת בניו, מתוך רחוב סומסום – מצורף בהמשך,
- ציוד נדרש: חבלים בצבעים שונים, כרטיסי אותיות וכרטיסי מספרים, מקלות מקצב, סלסילה)

• אהרון והעיפרון הסגול

נקרין / נשמיע לילדים את הסיפור אהרון והעיפרון הסגול – כתב ואייר קרוקט ג'ונסון - סיפור המצוייר בקווים.

כדאי להשמיע את הנשיא לשעבר, מר ראובן ריבלין, מקריא את הסיפור לילדים.

נשוחח עם הילדים על המסע שעורך אהרון, המקומות שאליהם הוא מגיע והגילויים שהוא מגלה. כשהוא זקוק לעזרה הוא מוצא דרך לפתור את הקושי. (למשל הוא זקוק לשביל, אז הוא מצייר שביל, מצייר עץ תפוחים כדי לא לתעות ביער ודרךון שישמור על עץ התפוחים).

נתבונן בקווים שבסיפור. אילו קווים אנו כבר מכירים?

(קו ישר, קו שבור, קו עקום, קו סגור, קו פתוח).

• קווים

בניח על הרצפה במרכז המפגש ניילון ועליו שרטוט של קווים שונים, או סרטים מבד או מקלות דקים היוצרים קווים ישרים ושבירים או חבלים היוצרים צורות שונות של קווים.

ניזכר בשמות הקווים.

נזמין כמה ילדים כדי:

- ללכת על הקווים שיצרו החבלים.
- לגעת בידיים בחבלים תוך הקפדה על שמירת צורתם.
- לשכב וליצור על הרצפה עם הגוף צורה הדומה לזו של החבלים

נזמין את הילדים לבחור חבל בצבע שיבחרו.

ניתן הנחיות, והילדים יפרשו את החבלים שלהם על הרצפה: חבל פרוש בצורת קו שבור, חבל פרוש בצורת קו עקום וכד'.

נזמין כל ילד לפרוש את החבל שלו בצורה שיבחר.

נשמיע מקצבים משתנים באמצעות מקלות מקצב: הילדים יהלכו בין הקווים הפרושים מבלי לדרוך עליהם.

נשנה את המקצב ונציע לילדים ללכת, לרוץ, לקפוץ, לזחול בין החבלים מבלי לגעת בהם. ברגע מסוים **נציע** להם לעצור ליד קו מסוים שנקרא בשמו - קו שבור, קו עקום וכד'.

• אותיות ומספרים

נכניס לסלסילה כרטיסי אותיות וכרטיסי מספרים.

נפזר את הכרטיסים על הרצפה באופן אקראי. באותו זמן הילדים יאמרו מה הונח על הרצפה.

לדוגמה - המספר 3, המספר 7, האות ד', האות ש' וכד'.

נזמין קבוצת ילדים לפעול במרחב בהתאמה להנחיות.

לדוגמה:

- הסתובבו במרחב ועימדו על אות כלשהי.
- זחלו במרחב, ועיצרו ליד מספר.
- התגלגלו, ועיצרו במקום שבו התעייפתם. ליד מה נעצרתם?
- לכו הליכת קוף, ועיצרו ליד אות או מספר שאתם מזהים. ליד מה נעצרתם?
- לכו עקב בצד אגודל להביא מהקופסה 5 אבני לגו ועימדו על יד המספר המתאים לכמות אבני הלגו שהבאתם.

• שיר המספרים – המלך קרוקודיל ושבעת בניו

נספר לילדים את הסיפור על המלך קרוקודיל ושבעת בניו.

תוך כדי סיפור, **נראה** את המספרים, **נמנה** באמצעות אצבעות ידינו (ראשון, שני, שלישי...)

המלך קרוקודיל ושבעת בניו

אחת, שתיים, שלוש, ארבע, חמש, שש, שבע.

מלך קרוקודיל לשבעת בניו אמר: "קצת עצוב אני חש. מי מכם, שישמח את ליבי, הוא את כתרי יירש".

הראשון הביא לו שבע פנינים מקרקעית ים סוף.
השני קנה לו שבעה שעונים אך המלך נשאר עצוב.

השלישי הביא יהלומים שבעה - מממלכת המדבר.

המלך אז חשב: מממ, איזו סוכריה! ושבע משיניו הוא שבר.

הרביעי לשמח את ליבו ניסה, עם שבע טיפות לימון.

אמר המלך: "בני, מאז אותה צרה, כבר חמוץ לי בלשון"...

החמישי הביא לו בושם נהדר, בקבוקי זהב שבעה. המלך אז הריח, אוי! נעשה לו קר. הוא קיבל נזלת נוראה.

השישי נתן לו שבע טבעות לענוד על אצבעות רגליו, אך המלך נתקל בשטיח ונפל וכמעט שבר לו את האף.

הבן השביעי של מלך קרוקודיל, שהיה תנין נבון וחכם, אמר לו: "אבא'לה, אל תדאג, אני אוהב אותך הכי בעולם!"

מלך קרוקודיל לבנו השביעי אמר:
"בני – שלך כתרי. לא הבאת לי פנינים,
ולא יהלומים, אבל שמחת את ליבי!
הכתר הוא שלך לעולמים, בתקווה שלא
אכפת לך מאד,
שקניתי אותו בשוק לכבוד פורים,
והוא עלה לי רק שבע אגורות"...

שבע!

נקרין / נשמיע את השיר:

המלך קרוקודיל ושבעת בניו – רחוב סומסום. שר: ישראל גוריון.

נשחזר את הסיפור.

אילו דברים היו **7** בסיפור?

(שבעה בנים, שבע פנינים, שבעה יהלומים, שבע טיפות לימון...)

נשוחח עם הילדים על השיר – נוכל לשאול:

- מה עשו ששת הבנים הראשונים כדי לשמח את אביהם, המלך קרוקודיל? מה הם חשבו כשהם נתנו לו מתנות?
- מה עשה הבן הצעיר? במה זה היה שונה ממש שעשו אחיו הבוגרים?
- מה באמת עזר למלך קרוקודיל לשפר את מצב רוחו?
- האם גם לכם קרה מקרה דומה?

נזמין את הילדים להציג את הסיפור על המלך קרוקודיל. נשאל:

כמה דמויות בסיפור, נמנה אותן, מה אנו צריכים להכין כדי להציג את הסיפור?

- המקום – ארמון המלך
- הדמויות וכמובן התלבושות והאביזרים של כל אחת מהדמויות (המלך עם כתר, הבן הראשון – פנינים, השני – שעונים וכו').
- הדברים הנאמרים על ידי כל אחת מהדמויות - כל דמות תצטרף לשיר בחלק המתאים לה.

נציג את הסיפור על המלך קרוקודיל, כשהשיר מתנגן ברקע.

להשראה מתוך המרחב הפדגוגי הסרטון : **איך צומח מופע, ככה!**

• המתנות שהמלך קרוקודיל קיבל

נפזר על רצפה במרכז החדר כרטיסים ועליהם שמות המתנות שהמלך קרוקודיל קיבל מבניו, ולצד כל מתנה תמונה מתאימה: פנינים, שעונים, יהלומים, טיפות לימון, בושם, טבעות.

נקרא את המילים ונשאל את הילדים:

- האם אלה מתנות שעשויות לעזור לו להפיג את העצב? האם המתנות אכן עזרו לו?

○ באיזו אות מתחילה המילה המציינת כל מתנה?

○ האם אפשר לזהות אותיות נוספות?

○ אילו אותיות הם מזהים?

נוכל להקרין או להשמיע את שיר האותיות (מתוך בלי סודות) נצטרף לשירה.

נזמין קבוצת ילדים וניתן לכל אחד מהם כרטיס אות. בזמן שמיעת השיר, כאשר מוזכרת האות שיש לו בידו,

• יצירת אותיות באמצעות הגוף

נזמין את הילדים ליצור באמצעות גופם את אחת האותיות. (בקלות ניתן ליצור ר', ו', ח', נ', כ')

דוגמאות:

ב. פעילות בקבוצה קטנה

אהרון והעיפרון הסגול – יצירה בקבוצה

<https://youtu.be/15dGAjXVKGA>

ניזכר בסיפור שסיפרנו - אהרון והעיפרון הסגול.

נשחזר את הסיפור. ניזכר באירועים בהם אהרון היה זקוק לעזרה.

נשאל: איך הוא פתר את הקושי? מה אנחנו היינו מציעים לו לעשות?

נגיש לילדים נייר חום גדול ונזמין אותם לצייר ציור משותף בדומה לציור של אהרון.

הילדים יחליטו אם יציירו רק בצבע סגול, האם זה יהיה ציור חופשי שיבטא את הרעיונות שלהם או שיעקוב אחר הציורים בסיפור.

נציע לילדים להוסיף אפיזודות למהלך הסיפור, לכתוב ולאייר אותן.

• כמה?

ננסה להיזכר מה פגש בדרכו אהרון מהסיפור "אהרון והעיפרון הסגול".

נמנה אותם.

ננסה להיזכר כמה "דברים" היו בסיפור. למשל כמה פשטידות, כמה כדורים פורחים, כמה חלונות, כמה בנינים בעלי חלונות? נזהה את המספרים.

ג. פעילות בחצר

• קלס מספרים

נשרטט קלס מספרים על המרצפות או על החול.

נזמין את הילדים לעבור ממספר למספר לפי הסדר. בגנים צעירים הקלס יהיה מצומצם.

נדגים את צורות התקדמות ממספר אחד למשנהו:

בהליכה, בריצה, בקפיצה על רגל אחת, ב"הליכת מוגלי", בהליכה אחורה (מעשר עד אחת).

• כמה עצים / צמיגים / עציצים / כפות / דלילים / מסננות יש לנו בחצר?

נמנה עם הילדים עצמים וחפצים שונים המשמשים אותנו במשחק בחצר. נמנה כל פעם סוג אחד של עצמים (לא נערבב בין עצים לעציצים, בין כפות לדלילים וכו').

על קורת העץ בגבול ארגז החול, **נערוך תערוכה** של משחקים שיש לנו בחצר – דלי, כף, בדנדה, מסננת ועוד. **נזמין** את הילדים הבוגרים לכתוב על כרטיס את השם של כל משחק ולהניח לידו.

נשחק במרוץ שליחים – **נעמוד** במרחק מהתערוכה ובכל פעם **נבקש להביא** את המוצג או את הכרטיס המתאים.

• כותבים על החול בארגז החול

- **נזמין** את הילדים לכתוב את שמם על החול באמצעות עצמים ומשחקים שיש בארגז החול או באמצעות עוגות חול.
- **נזמין** את הילדים לכתוב באצבע על החול בארגז החול. לאחר מכן, נשחק סביב מה שכתבנו. לדוגמה:

– מספרים

- נכתוב את המספר 7, את המספר 5, את המספר 4 וכד'.
- נקפוץ על המספר 7.
- נקיף את המספר 5.
- נצעד באמצעות אצבעות הידיים סביב המספר 4.

– אותיות

- נכתוב את האות הראשונה בשם שלנו
- נכתוב את האות ל', ר' ב' וכד'
- נסתובב בצעדים קטנים סביב האות ל'
- נשב ישיבה מזרחית ליד האות ר'
- נתכופף לפנים, כמו גשר, מעל האות ב'.

נשחזר את מה שעשינו היום.

נשוחח על קוים – אילו קוים פגשנו? איך יצרנו אותם?

נשמיע את הסיפור: עמלי יוצאת מהקווים מתוך הספר של רינת הופר-ענן על מקל.

נשוחח על אותיות ומספרים - ניזכר במה שעשינו עם אותיות ומספרים, וכיצד השתמשנו בגוף שלנו לצורך כך.

• היערכות לסיכום שבוע ספורט ופעילות גופנית

נספר לילדים שמחר יהיה יום מיוחד:

מחר **נכיר** את האולימפיאדה ו**נערוך בגן** שלנו "כמולימפיאדה" משלנו.

נשאל: מה כדאי לעשות מחר כדי לסכם את השבוע שחלף?

נזמין את הילדים לשאול בבית מה זה "אולימפיאדה".

מקורות לגננת

אהרון והעיפרון הסגול – ויקיפדיה – מידע וניתוח ספרותי

פעילות גופנית וגיאומטריה בגן – גן ניצן בצור יצחק

חינוך גופני בשילוב חשבון – גן הרדוף, רמת השרון

לימוד האותיות באמצעות משחק ותנועה – מגוון הצעות

'מתמטיקה זה משחק ילדים – בשיר, במשחק, בסיפור ובתנועה'.

מנייה בהנאה – שידור לילדים

קו ועוד קו – שידור לילדים

יום חמישי – "כמולימפיאדה" – חגיגה של ספורט

א. מפגש במליאת הגן

(ציוד נדרש: 5 חישוקים בצבעי סמל האולימפיאדה, פתקים ריקים לכתיבת שמות הארצות, גלובוס או מפת העולם).

נספר לילדים על האולימפיאדה. (כמות פרטי המידע ומידה ההעמקה בהם, תלויה במאפייני הגיל ובשיקולי הדעת של הגננת).

אפשר לספר על:

- ❖ האולימפיאדה היא אחד מהאירועים המסמלים שלום ואחוזה בין מדינות, בין עמים ויבשות.
- ❖ באולימפיאדה מתחרים ספורטאים וספורטאיות מצטיינים מכל העולם.
- ❖ יש הרבה מאוד ענפי ספורט שבהם משתתפים הספורטאים והספורטאיות: משחקי כדור, אתלטיקה קלה, ג'ודו, סוגים שונים של שיט, סוגים שונים (ולמרחקים שונים) של שחייה, ריצות למרחקים שונים, קפיצה לגובה ולרוחק, התעמלות אמנותית ועוד ועוד.
- ❖ האולימפיאדה הראשונה בעולם התחילה לפני כמעט 3000 שנה ביוון העתיקה. באותם ימים, מי שניצח לא קבל מדליה, אלא שמו לו כתר עשוי ענפי זית – סמל השלום.
- ❖ השנה תיערך האולימפיאדה בטוקיו, עיר הבירה של יפן.

• מאילו ארצות באים הספורטאים והספורטאיות לאולימפיאדה?

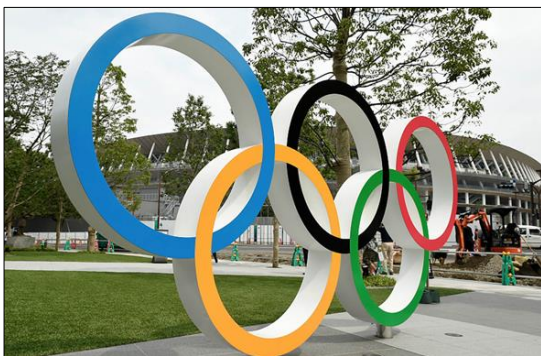
בניח במרכז המפגש חמישה חישוקים מסודרים כמו סמל האולימפיאדה. החישוקים יהיו בצבעים: כחול, שחור (או לבן) אדום, ירוק, צהוב.

נספר לילדים שזהו סמל האולימפיאדה.

נשאל למה יש בו חמש טבעות? למה הן בצבעים שונים?

איך אפשר לראות שבסמל יש ביטוי לשלום, לאחוזה בין עמים ובין מדינות? (הטבעות שלובות זו בזו).

בהתאם לידע הקודם של הילדים, כל ילד בתורו, יאמר שם של ארץ אחת.

נוכל להראות על הגלובוס את הארץ שהילד אמר, ולכתוב על פתק את שם הארץ.

הילד יקח את הפתק, ויניח אותו בתוך אחד החישוקים.

בסופו של מהלך, בכל החישוקים יהיו שמות של ארצות.

נראה כמה הרבה ארצות שולחות ספורטאים וספורטאיות למשחקים האולימפיים.

• איך אומרים שלום בשפות שונות?

נסביר לילדים שהאולימפיאדה היא אירוע המסמל שלום ואחוזה בין עמים שונים ובין ארצות שונות. הספורטאים מדברים בשפות שונות, ובכל שפה אומרים את המילה שלום בצורה אחרת:

נקרין / נשמיע את השיר **אצלנו בחצר** / אורחים לקיץ, מאת נעמי שמר.

נלמד את הילדים לומר שלום בשפות שונות.

אורחים לקיץ / נעמי שמר	
אצלנו בחצר בצל עצי הזית באים בדרך כלל המון אורחים לקיץ לכל אחד מהם שפה משלו ודרך משלו להגיד שלום.	ג'וניה מקניה תאמר לי ג'מבו יאן מיוון קלימרה יאמר צ'ין מסין יאמר ניכאומה ויישאר עד מחר גיל מברזיל יאמר בום דיא קוקו ממרוקו יאמר אהלן והברכה שהוא יביא לי היא היפה מכולן.
בן מאיטליה אומר בונג'ורנו בת מצרפת אומרת בונז'ור קן מיפן אומר אוהיו כשהוא בא לביקור קיי מהוואי אומר אלוהה טניה מבריטניה אומרת הלו כל מי שבא אלינו הביתה יש לו שלום משלו.	אצלנו בחצר בצל אילן פורח ילדי כל העולם באים להתארח אצלנו בחצר ילדי העולם כולו רוקדים במעגל ואומרים שלום.
צבענו את הגדר קצרנו את הדשא ילדי כל העולם יוכלו עכשיו לגשת לפתוח לרווחה את השער הירוק ולהביא ברכה מרחוק רחוק.	

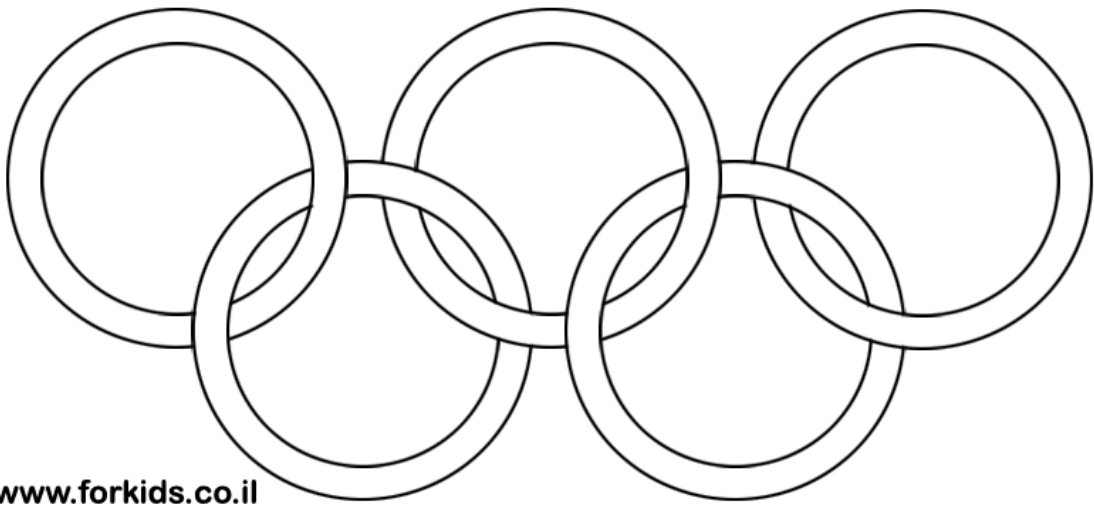
נשוחח על השיר.

ניזכר בצורה שילדים מארצות שונות אומרים שלום

נשאל: למה כדאי לנו לדעת לומר שלום בשפות אחרות?

❖ סמל האולימפיאדה

נדפיס את סמל האולימפיאדה ונגיש אותו כדף צביעה.

הצעירים יצבעו בצבעי הטבעות.

לבוגרים נאמר כי אפשר שכל טבעת תייצג יבשת. הם יציירו בתוך כל טבעת אלמנט המאפיין את היבשת.

למשל:

אסיה – ים, מדבר, הרים, אורז, עצי קוקוס, גמלים, החומה הסינית, תפוזים

אירופה – הרים, שלג, גלישה בשלג, יערות, פרות, איילים, דובים, נהר הדנובה

אפריקה – נילוס, מפלים, ימות, מדבר, פילים, ג'ירפות, אריות

אמריקה – גורדי שחקים, יערות גשם, הרים גבוהים, פונצ'ו, נגני גיטרה, כבישים רבי מסלולים

אוסטרליה – אי ענק, ים, מדבר, קואלות, קנגורו, אקליפטוס

• היערכות ל"כמולימפיאדה"

(היערכות מוקדמת: שלטים עם שמות התחנות שבהן תתקיים ה"כמולימפיאדה", אירגון הציוד הנדרש לכל תחנה).

מהלך הפעילות:

- א. **נחליט** מראש אם ה"כמולימפיאדה" שלנו תיערך בחצר או בתוך הגן.
- ב. **נארגן** את הילדים לקבוצות. לכל קבוצה ניתן דגל קבוצתי שאותו הם יעצבו (יקבעו את הסמל, יוסיפו את שמות הילדים, יצבעו ויצמידו למקל)..
- ג. **נספר** לילדים מה יהיו התחנות. **נציג** בפני הילדים שלטים ועליהם שמות התחנות.
- ד. **נחזור ונחדד** את החשיבות של שיתוף פעולה בפעילות של ספורט הוגן וחברי.
- ה. כל קבוצה תעבור בסבב בין התחנות השונות.

החלק העיקרי של היום המסכם הוא "כמולימפיאדה" – תחנות ספורט ופעילות גופנית בסבב. התחנות שייבחרו ישחזרו את הפעילויות שבהן עסקנו במהלך השבוע: שביל התחושות, זחל, קורה ושיווי משקל, מרוץ שליחים, מסלול מכשולים, הליכה בעקבות ועל עקבות ועוד. בכל גן ייבחרו התחנות בהתאם לנתונים, לגיל הילדים ולפעילויות שנבחרו במהלך השבוע.

ניערך לתיעוד / צילום הפעילות האולימפית בתחנות השונות.

סגירת היום בגן

נשחזר ונסכם עם הילדים מה שעשינו היום.

כל ילד יכין לעצמו כתר של ענפי זית.

נמדוד את היקף הראש ונגזור פסי בריסטול באורך מתאים.

הילדים יעטרו את רצועת הבריסטול.

נצמיד את ענפי הזית מלפנים, באמצעות סלוטייפ.

נחבוש כולנו את כתר המנצחים של ה"כמולימפיאדה".

الرياضة والنشاط الجسماني

مقترح لاسبوع فعاليات

افتتاحية

الرياضة ، الحركة والنشاط الجسماني من الفعاليات المهمة جدا التي تلبي احتياجات الطلاب في صفوف الطفولة المبكرة . الحركة والنشاط مدمجة بشكل طبيعي في كل واحدة من الفعاليات، التي تنفذ ضمن اطار رياض الأطفال والتي تشمل مجالات مختلفة مثل التنور اللغوي ، الموسيقى ، الفنون وغيرها إضافة ذلك هناك تركيز على موضوع الرياضة والنشاط الجسماني في هذا الأسبوع.

في هذا الصيف، 2021، وبعد تأجيل دوري الألعاب الأولمبية بسبب جائحة الكورونا ستقام الدورة ال 32 من الألعاب الأولمبية في طوكيو عاصمة اليابان حيث ستستضيف طوكيو دوري الالعاب الأولمبية للمرة الثانية في تاريخها ومن المتوقع مشاركة 206 دول من كل ارجاء العالم ، العديد من الطلاب سيحظون بمشاهدة الألعاب من البيت وبمرافقة عائلاتهم .

الفعاليات المقترحة لأسبوع الرياضة والنشاط الجسماني (قمنا بدمج عدة قطع وفقرات التي يمكنكم تحضيرها مسبقا والاستعانة بها)

- قصة شعبية - حكمة اب - (النص مرفق)
- قصة - حكاية نقطة على دفتر ابيض (مكتبة الفانوس)
- قصة - عالم بلا أعداد ، (ألبيير مطلق)
- أغنية - العدد 7 .

فعااليات هذا الأسبوع تدعم تطوير واكساب مهارات عديدة للطلاب :

مهارات حسية حركية: التعرف على الجسم والقدرة الجسدية ، التوازن ، التواجد في المكان والنشاط فيه ، اجتياز خط الوسط ، العضلات الكبيرة (الغليظة) مثل الركض والقفز ، والعضلات الدقيقة مثل شك الخرز، وغيرها .

مهارات اجتماعية: الإحساس بالآخرين والاهتمام لأمرهم ، ، ضبط النفس ، الانتظام في الدور ، تنازل ، تعاون، تخطيط، تطوير مهارات لغوية والاتصال..

مهارات ذهنية – تحسين قدرات التفكير ، والمفاهيم ، والتخطيط ، وإتقان القدرة على الترتيب ، التصنيف ، والمقارنة ، والتشخيص بين أجزاء الجسم وبين أدوات النشاط ، وإتقان القدرة على فهم قواعد السلامة والحذر والالتزام بها ، والقدرة على الاختيار بين البدائل وأكثر.

مهارات عاطفية: إحترام الآخر ، التغلب على المخاوف، امتلاك الثقة بالنفس ، إظهار القدرات والثقة بالنفس ، التعامل مع التحديات.

اليوم الاول – نحس بجسدنا يوم المشاعر

1. لقاء جماعي للطلاب

المواد المطلوبة : أشياء ذات ملمس مختلف ، على سبيل المثال: وعاء يحتوي على رمل ، ورق ، صوف قطني ، أحجار ، كرات ، عود ثقاب ، غصن ، وعاء يحتوي على بذور الفول / الحمص ، قش ، مكعب ثلج ، كوب مع ماء ساخن ، إسفنجة أو فرشاة أو شريط سكوتش ، أو قطعة قماش مبلة أو شريط لاصق أو شريط لاصق أو ضمادات للجروح (بلاستر)

❖ نتمعن في الأشياء من حولنا

نضع الأغراض على الأرض في المركز. نتعرف عليها ونذكر أسمائها.
ندعو الأطفال لتصنيف الأغراض. نحاور الأطفال عن ماهية التصنيف.
ندعو العديد من الأطفال، واحدًا تلو الآخر، للمس الأغراض، والشعور بها.
نسأل الأطفال عن شعورهم.
نحاور الأطفال – ما الذي يمكننا معرفته عن الغرض أثناء استخدام حاسة اللمس، وكيف يمكننا معرفة صفاته وفقًا للشعور الذي نشعر به.
(من خلال حاسة اللمس يمكننا معرفة ما إذا كان الغرض صلبًا أم ناعمًا ، إذا كان أملسًا أو خشنًا ، إذا كان باردًا أو ساخنًا ، إذا كان مدببًا ، إذا كان ذو أطراف حادة ، إذا كان لزجًا ، إذا كان مرئيًا أو مطاطيًا.)

• نحن نحس بأجسادنا

نقترح:

- ✓ الوقوف على ساق واحدة ، والقيام بالتوازن. ضع يديك على رأسك - هل هي مريحة أكثر؟
- ✓ الوقوف على رؤوس الأصابع ، إلى متى يمكننا ذلك؟
- ✓ المشي في دائرة حول الكرسي ، قم بالاستدارة إلى أحد الجانبين ثم العكس.
- ✓ التحرك نحو الباب ، المس مقبض الباب البارد. في المرة الثانية نقوم بذلك عن طريق المشي على 4 أو عن طريق "مشية ماوكلي" أو عن طريق الهرولة أو القفز.
- ✓ التحرك نحو المطبخ ، ولمس قطعة القماش الرطبة ، عن طريق المشي على 4 أو عن طريق "مشية ماوكلي" (مثل القرد) أو الزحف أو القفز.
- ✓ المشي على خطوط البلاط في خطوات صغيرة ، من الكعب إلى الإبهام ، والشعور بالتوازن. افعلي الشيء نفسه مع توجيه الرأس للأمام والعينين فقط تنظران إلى الأسفل.

- ندعو مجموعة من الأطفال للعب. ونطلب من بقية الأطفال تتبعهم ومراقبتهم. نقول جملة ليتحرك الأطفال وهم يحملون غرضاً شيئاً مناسباً بحسب ما تقوله المعلمة . (مثلاً)
- نبحث و نحضر شيئاً مبللاً (منشفة مبللة ، مسح ، خرقة أرضية ، قماش مطبخ) وبعدها نطلب "شيئاً صلباً / خشناً / خفيفاً / ناعماً" وهكذا.
- نحاوّر الأطفال - ماذا فعلنا حتى الآن؟ كيف وجدنا أجساماً مبللة / صلبة / باردة ، وما إلى ذلك؟ ما الذي كان من السهل علينا العثور عليه ، وكيف عرفنا ما الذي يسمح بلمسه ، وما الذي ساعدني على ذلك؟
- نسأل الطلاب اذا كان لدينا أغراض ذات اطراف مدببه/ شائكة أو حادة ، وما اذا كانوا يعرفون ماهية استخدامها ؟

إضاءة : من المهم اختيار اغراض أمنة ، والامتناع عن استخدام أغراض لها زوايا حادة .

• حالة توازن

نضع / نثبت في الساحة بمشاركة الأطفال بعض الأدوات للاستعمال بشكل حر، نعرض بعض الأمثلة :

نحاور الأطفال عن مشاعرهم أثناء النشاط ، ونطلب منهم مد الايدي في الهواء ، كيف يحافظون على التوازن ، نسألهم عن الأماكن التي يشعرون فيها بالأمان.

نعزز عنصرين هامين : نشجعهم على القيام بحركة جديدة . ولكن في نفس الوقت نذكرهم لأهمية المحافظة على سلامة أجسادنا!

نخبر الأطفال: أنه بإمكاننا الاستمرار طالما نشعر بالأمان".

نوزع على الأطفال (وسادة صغيرة ، كتاب / صحن احادي الاستعمال / كيس يحتوي على أرز أو عدس) ليقومون بوضع ما حصلوا عليه فوق رؤوسهم والسير به.

نحاور الاطفال : (حسب درجة اهتمامهم) كيف حافظنا على التوازن ، لماذا هو مهم ، ما هي حروف الكلمة - "التوازن" تعالوا نقطعها معا .

• طريق / ممر المشاعر

(المواد والادوات المطلوبة: العشب الصناعي ، حصى ، إطارات ، أوراق المتساقطة ، رمل نظيف ، صناديق كرتون أصدا ف ، طوب ، وأواني الزهور ، نشارة خشب ، الحواجز الخشبية أو غيرها من المواد والادوات المناسبة لإنشاء الممر ، الساعة الرملية)

نسأل: ما أنواع الطرق التي نعرفها؟

نعرض للأطفال صورًا مختلفة للطرق (طريق، سكة حديد ، طريق ترابي ، مسار ضيق في الحقل ، مسار ماعز) نسمي كل واحدة من الطرق ونثري المفردات.

نتحدث مع الأطفال عن مسار المشاعر التي سنبنيه معًا. (يمكننا إنشاء مسار على الأرض أو داخل حوض الرمل - انظر الصور المرفقة).

مسار النشاط في الساحة - (من المفضل توثيق المراحل المختلفة كتابةً والتصوير).

1. يتم تحديد مكان لبناء المسار (موقع وطول المسار - اعتمادًا على مساحة المكان / الساحة وحسب الخيارات المتاحة لنا)

2. نشارك الأطفال في التخطيط والتنفيذ – من أي الأغراض ممكن ان نبني المسار / الممر الأشياء ، ماذا سيكون في بداية الطريق وما سيتبع.

3. نزودهم بالمواد المذكورة سابقا.

4. نوزع الأطفال لمجموعات وكل مجموعة تكون مسؤولة عن بناء مقطع واحد من المسار ، المبني من مادة واحدة فقط.

خلال النشاط نحاوّر الأطفال عن تجربة التخطيط والبناء والمشي على المسار. سنصغي إلى كلماتهم ونكتبها.

نسأل:

ماذا نفعل؟

ما هي المواد التي ساعدتنا على بناء وتمهيد الطريق؟

كيف نخطط؟ كيف عملنا ضمن مجموعات؟

كيف شعرنا (في كل جزء من النشاط)؟

أي الأجزاء من المسار كانت أكثر متعة وأيها أقل؟

ما الذي تعلمناه عن أنفسنا؟ عن أصدقاءنا؟

ما الأمر الذي سيساعدنا للاستمرار في المشي على المسار مستقبلاً؟

5. بعد إتمام المسار ، نقوم بالسير عليه بأشكال مختلفة (حسب العمر والتطور الحسي الحركي):

- نمضي بسرعة ، نمضي ببطء (نقيس الوقت الذي نستغرقه باستخدام الساعة الرملية ، لتقوية الإحساس بتقدير الوقت ، بدون منافسة).

- نرتدي الصنادل ، او نرتدي الجوارب او نمشي حفاة.

- نذهب أفراداً أو أزواجاً أو سرباً وهم يمسكون ببعضهم البعض.

- نذهب بدون موسيقى / أو على أنغام الموسيقى او على ضرب عصي الإيقاع

- نمشي وأعيننا مفتوحة حذرين ، أو نستعين بصديق ، نسير بأعين مغمضة

- نمشي وأيدينا مفتوحة الى الجانبين ومرفوعة للاعلى.

- نمشي في الطريق كالأطفال ، أو كالقروود / مشية ماوكي ، سنزحف مثل السحلية ، وسنمشي بترؤ

كالقطط أو مثل الملوك والملكات

توثيق عملية إنشاء الممر

يساعدنا توثيق عملية البناء والنشاط للمسار على إعادة إنشاء ما فعلناه، تذكره، وعرضه للآخرين. يتضمن التوثيق تخطيط المسار، والأوصاف اللفظية، ومقتبسات الأطفال، رسومات التخطيط، رسومات الأطفال، صور لمسار التخطيط والبناء، والصور التي التقطناها أثناء السير على الطريق.

- يمكن عمل التوثيق بعدة أشكال حسب أداء الأطفال وما ترتأي المعلمة:
 - ✓ ألبوم / ألبوم رقمي - يجمع بين الصور والتعبيرات وكلمات الأطفال.
 - ✓ دفتر ملاحظات - يجمع بين الصور وتعبيرات الأطفال، الرسومات وأعمال الأطفال.
 - ✓ ملف - يوثق بشكل أساسي مرحلتي التخطيط والبناء في نصوص وصور.
 - ✓ عرض شرائح - ممكن ان تحضرها المعلمة بشكل أساسي وتضمين مقاطع فيديو بإضافة للكلمات والصور.
 - ✓ في كل مرحلة، سيكون الأطفال شركاء فاعلين في صنع النشاط ووصفه اللفظي.

أمثلة لمسارات ممكنة

نحاور الأطفال وندعوهم أن يشاركونا الحديث عن:

- الأنشطة التي قمنا بها منذ الصباح - كيف وجدنا الأشياء باستخدام حاسة اللمس.

- العمل المشترك الذي قاموا بإنشائه في المجموعة.

- تخطيط وبناء ممر المشاعر والسير عليه.

نعلق إبداعات الأطفال .

يمكن الاستعانة بملف الفعاليات وبطاقات التعلم والحركة.

اليوم الثاني – انا انت وكلنا سوية (العباجتماعيةمشركةوتعاون)

1. لقاء جماعي للطلاب

المواد المساعدة: أعواد رفيعة أو أسياخ بدون رأس (غير مدببة) ،

كلنا سوية

(عرض من المعلمة) أو نطلب من أحد الأطفال أن يحاول كسر عصا واحدة.

نسأل : ماذا حدث ، لماذا انكسرت العصا؟

نعرض ثانية ، ولكن في هذه المرة نمسك حزمة من العصي. ولن نتمكن من كسرها .

نحاور الأطفال: ماذا حدث؟ لماذا لم تنكسر العصي؟ ما الذي يمكن تعلمه من هذا؟

لعبة (باولينج من القناني)

المواد والادوات المطلوبة: 10 قناني بلاستيكية تحتوي على القليل من الماء / او الرمل (أو بدلاً من ذلك 10 وحدات باولينج ، كرة تنس)

نضع وحدات البولينج في أربعة صفوف - في الصف الأخير 4 وحدات وفي المقدمة وحدة واحدة

ندعو طفلاً واحداً للوقوف عن بُعد ، ورمي / دحرجة الكرة ، ومحاولة إسقاط الوحدات أرضاً. سندعو طفلين ليحاولا معا في نفس الوقت. ومن ثم ثلاثة أطفال.

نسأل: متى وقعت معظم القناني؟ ماذا حدث؟ ما الذي تمكنا من القيام به معًا ولم ننجح فيه عندما كنا لوحدها؟

لعبة الكرات المتحركة

(المواد والادوات المطلوبة: الكريات ، القش)

نوزع الأطفال في مجموعات - ثلاثة أطفال في مجموعة.

نعطي كل طفل قشة واحدة، وللمجموعة بأكملها 5 كرات.

نضع علامة على خط البداية على الأرض، ونضع عليها الكرات. وعلامة على خط النهاية حيث نريد إيصال الكرات.

مع سماع الصافرة، يقوم الأطفال بالزفير (بالنفخ) معًا حتى تتجاوز كل الكرات خط النهاية.

نحاور الأطفال - ماذا فعلنا؟ هل عملنا معًا؟ ما هي فوائد التعاون بيننا؟

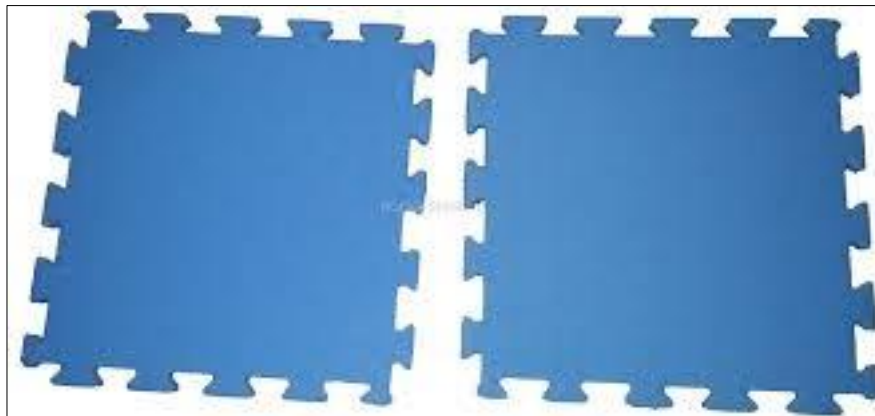
الفرشة الزاحفة

(المواد والادوات المطلوبة: فرشات رياضية (فرشة البلاط المطاطي))

سنقسم الأطفال لمجموعتين متساويتين.

سنشرح مسار اللعبة:

ستحصل كل مجموعة على 7 - 10 قطع من الفراش وعليهم ان يصلوها ببعضها البعض (عدد القطع حسب المجموعة)

تضع كل مجموعة الفرشات الواحدة بجانب الأخرى من بداية الغرفة ، وستقف في سرب ، على البلاط ، بالاتجاه الذي ستتقدم فيه المجموعة.

الهدف هو ان ينتقل الطلاب للجهة الثانية ، دون أن ينزل الأطفال إلى الأرض.

نوضح التعليمات : يزيل آخر طفل في الصف آخر قطعة من الصف ويمررها عبر زملائه. يقوم بتمريرها من يد إلى يد ، إلى الأمام للأطفال التاليين حتى تصل البلاط إلى الطفل الأول. الأول يربط البلاط أسفل الخط الذي يقف عليه الأطفال ، في الاتجاه الذي من المفترض أن يصل إليه.

بمجرد وضع الفرشة، يتقدم السرب بأكمله بضع خطوات صغيرة للأمام ، وبالتالي نرفع الفرشة التي في المؤخرة.

يستمر أطفال الفريق بنفس الطريقة حتى يصلوا إلى خط النهاية

نحاور الأطفال: ما الذي تعلمناه عن أنفسنا ، ماذا فعلنا كمجموعة ، هل ممتعاً / مضحكاً / مميّزاً؟

ب. نشاط مجموعة صغيرة

نعرض للأطفال صوراً للرياضات التي تقدم بشكل فردي ، وتلك التي تقدم ضمن مجموعات

نعدد الألعاب الرياضية، التي تقدم بمجموعات (كرة القدم، كرة السلة كرة اليد ، كرة الماء ، وبالطبع الألعاب الجماعية مثل: لعبة شد الحبل ، سباق المرسال ، الخيط الحلبة ، والمزيد)

نحاور الأطفال عن الفرق بين النشاط في الأفراد والنشاط كمجموعة - متى يكون من المناسب لنا أن نكون لوحدا ومتى يكون من المناسب أن نكون مع الأصدقاء؟

ما فوائد العمل معاً؟ (الصدقة ، الفرح والسرور ، السرعة ، الكفاءة ، مساعدة لمن يتعب ، يمكنك الراحة إذا سئمت ، دون ضغوط المنافسة ، لا أن تكون ضد شخص ما ولكن مع شخص آخر).

إضاءة :

بالنسبة للأطفال المترفعين للصف الأول، نعمل معهم على المصطلحات المركبة من كلمتين:

نسال : ما الكلمتين التي يمكنك تمييزها عندما نقول كرة القدم؟ (كرة + قدم). وفي كلمة كرة اليد؟ (كرة + يد)، كرة سلة؟ (كرة + سلة).

بإمكانك إضافة كلمات أخرى تم لصقها معاً (مقياس الحرارة وممر المشاة ووحيد القرن) وهذه الفعالية تعزز وتحفز الوعي الصوتي لدى الاطفال)

نركز على كلمة "كرة" ونقسمها إلى مقطعين: ك -- رة

نقترح على الأطفال كتابة الكلمة كرة (أو نسخ الكلمة أو كتابة جملة) ورسم هذه الكلمة.

نعلق منتجات الأطفال في الكتابة.

• لعبة

نحضر مع الأطفال العاب من الممكن ان نلعب بها لاحقا..

نعرض مثالين:

الدودة الزاحفة

(المواد والادوات المطلوبة: شرائط ورقية مستطيلة ، قش)

سنقسم الأطفال في أزواج. سيحصل كل طفل على قشة، وسيحصل كل زوج على قطعة مستطيلة من الورق بقياس 12 × 4 سم.

نوجه الأطفال:

إطوِ المستطيل مرتين، كل مرة في المنتصف.

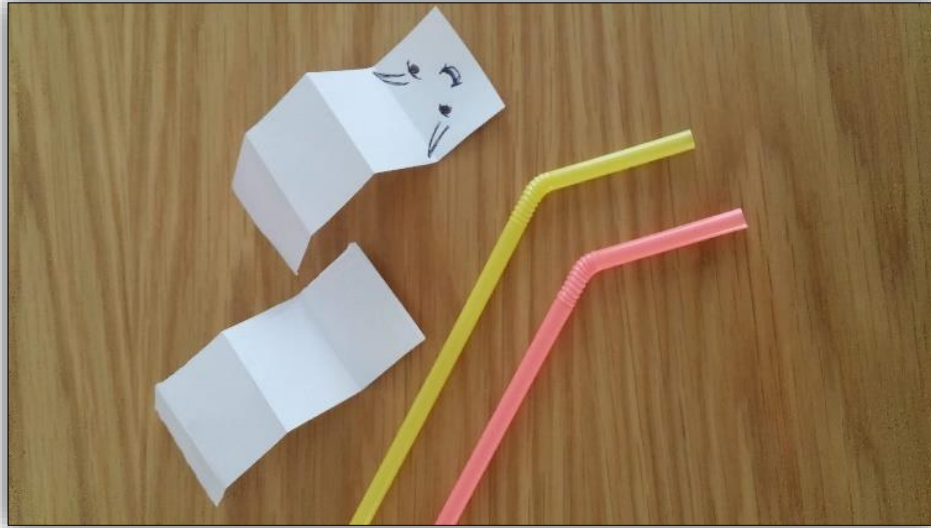
افتح الطية وضع المستطيل على الطاولة بشكل محدب (انظر الصورة المرفقة).

ارسم وجه وأضف الزخارف - نقاط خطوط وبقع الملونة.

نضع علامة على خط البداية على الأرض، ويضع الأطفال عليها الدودة.

نضع علامة على خط النهاية، حيث يجب أن تصل الدودة.

عند سماع "الصفارة"، سيخرج الطفلان زفيرًا معًا على "ظهر" الدودة حتى تتقدم. سيستمر الزفير حتى تصل الدودة إلى خط النهاية.

2. لعبة البنانير والاسطوانات

المواد والادوات المطلوبة: لفافات مناديل الحمام أو لفات مناديل ورقية أو أنابيب ري بطول (حوالي 30 سم) ، بنانير ، أقلام تحديد ، لمعان ، ملصقات

نوزع الأطفال في مجموعات - خمسة أطفال في كل مجموعة.
نعطي أسطوانة لكل طفل، يمكنهم تزيين أو تلوين أو لصق ملصقات أو رش البرق اللامع.

كل مجموعة تحصل على بنورة واحدة، ونطلب من كل مجموعة من الأطفال (كل مجموعة على حدة، دون منافسة بينهم) تمرير البنورة، من خلال جميع الأسطوانات، دون ان تقع على الأرض. سيجتهد الأطفال لإيجاد الطريقة الأكثر ملاءمة لهم.
(يجب على الأطفال توصيل الانابيب ببعضها والإمساك بنقاط التوصيل بالتنسيق فيما بينهم والحفاظ على ميل مناسب).

في نهاية النشاط ، نأور الأطفال حول ما فعلناه ، وكيف أستعددنا ، وتعاوننا بيننا وهل كان ممتعا / مضحكا؟

المواد والادوات المطلوبة: (عصا ، سلة ، كرات مرقمة، قطعة لباد كبيرة (انظر الشرح أدناه)

- نوزع الأطفال في مجموعات وندعوهم إلى الأنشطة المجانية في مجموعات.

- مقترحات لأنشطة جماعية تعاونية.

• **سباق التتابع (مرسلين / العدائين)**

نوزع الأطفال في مجموعات وندعوهم للوقوف في صف واحد. يحمل الأول عصا في يده ويركض في المسار المحدد مسبقًا، يركض إلى نقطة معينة (يمكنه الالتفاف حول دلو أو كرسي وضعناه مسبقًا) والعودة في الاتجاه المعاكس، عندما يعود الأول إلى مجموعته، يمرر العصا إلى الطفل الذي يليه في الصف. يكمل الآخر بنفس الطريقة. حتى ينتهي الجميع.

• **إصابة الهدف**

نوزع الأطفال إلى مجموعات. على مسافة حوالي 3 أمتار من المجموعة، نضع سلة أو حلقة. حيث يكون عدد الحلقات هو نفسه عدد المجموعات.

نعطي كل طفل كرة مرقمة، ستكون الأرقام المكتوبة على الكريات من 1 إلى 5 (حسب عمر الأطفال وحجم المجموعة). سيرمي كل واحد من الأطفال، الكرة في السلة.

مع انتهاء جميع الأطفال من إلقاء الكرات ، نحسب مجموع الكريات التي دخلت وبقيت داخل السلة لكل واحدة من المجموعات.

• البرقة

التحضير مسبقاً - (لكل مجموعة قطعة كبيرة من اللباد. (يعتمد طول قطعة اللباد على عدد افراد المجموعة.

لمجموعة من خمسة أطفال ، نحضر شريطاً طوله 8 أمتار. عرض القطعة سيكون حوالي 50 سم) انظر الصورة المرفقة.

سننظم الأطفال في مجموعتين من خمسة أطفال لكل منهما.

كل مجموعة سوف "تدخل" في يرقتها. تخطو أقدام الأطفال إلى الأسفل، والأيدي ممسكة من الأعلى.

الهدف - التقدم إلى خط النهاية المحدد مسبقاً.

مع الإشارة يبدأ الأطفال بالتقدم إلى الأمام بمساعدة الأرجل من الأسفل ، واليدين من الأعلى

4. اجمال اليوم في الصف.

نحاور الأطفال عن الأنشطة التي مررنا بها

نركز على التعاون والمشاركة اثناء اللعب

نقرأ على الطلاب القصة الشعبية (حكمة رجل عجوز/ حزمة العصي) ونربطها بموضوع اليوم.

حكمة أب / حزمة العصي - قصة شعبية

(القصة بتصرف)

أقعد الممرض الاب ورقد على فراش الموت
استدعى أبنائه العشر وطلب منهم الحضور جميعا لرؤيتهم واعطاءهم النصيحة.
حضر الابناء تلبية لرغبة والدهم أعطى الأب الابن الأول عصاة وطلب منه أن يكسرها،
فقام الابن بكسر العصا بكل سهولة ويسر
ثم أعطى الابن الثاني عصا وطلب منه أن يكسرها فكسرها بسهولة،
وطلب من الابن الثالث والرابع حتى وصل الى الابن العاشر ففعل كما فعل اخوانه،
بعد ذلك أحضر الوالد عشرة من العصي وربطها معا على شكل حزمة ثم طلب من الابن الاول كسر
الحزمة
فلم يستطع، ثم طلب من الثاني كسرها ففشل،
كذلك من الابن الثالث والرابع حتى وصل للعاشر ففشلوا جميعا ولم يتمكنوا من كسر هذه الحزمة،
فاستغرب الأبناء تصرف والدهم حيث كانوا يجهلون مغزى الطلب،
وعلى الفور خاطب الأب أبنائه قائلا
لقد طلبت في البداية من كل واحد منكم أن يكسر عصاة واحدة منفردة
فقام كل واحد منكم بكسرها بسهولة ويسر.
ولكن عندما جمعت العصي العشرة وشكلت منها حزمة واحدة
فلم يستطع أي منكم كسرها،

والان أطلب منكم أن تكونوا متعاونين متكاتفين متلاحمين كالحزمة الواحدة،

فتشكلون قوة يصعب على الأعداء النيل منكم،

أما إذا تفرقتم وتباعدتم وتناحرتم فتصبحوا كالعصا
المنفردة التي كسرتموها بكل سهولة ويسر،

حتى أن العدو المتربص بكم ينال منكم ويقضى

عليكم بسهولة وبلا عناء

هذه هي وصيتي لكم.

في الاتحاد قوه وانتصار

وفي التفرقة ضعف وانهزام،

فكونوا متحدين متحابين يصعب على الاعداء النيل
منكم.

اليوم الثالث (يوم الحركة)

1. لقاء جماعي للطلاب

(تحضير ولوازم : تشغيل موسيقى ، مناديل ، شرائط ملونة من ورق الكريب ، صحنون بلاستيك، كرات بلاستيكية صغيرة)

(من المهم إجمال كل واحد من الأنشطة بحوار عن التجربة التي مررنا بها . تساهم المحادثة في تعلم المفاهيم وعملية استكشاف الذات).

نقوم بتشغيل موسيقى هادئة وندعو الأطفال لإغلاق أعينهم والاستماع.

نتحرك في الصف

ندعو النصف الأول من الاطفال إلى المساحة المتاحة لهم، نقوم بتشغيل الموسيقى ، فيبدأ الأطفال بالحركة وفقاً لأصوات الموسيقى.

نعطيهم المناديل أو شرائط الكريب للحركة.

في رياض الأطفال (الأحدث سنا)، يمكن ان يقلد الأطفال حركة المعلمة.

على سبيل المثال الفيديو المرفق مع [الأغنية](#)

نقترح على كل طفل من الراقصين الاقتراب من صديق مازال جالسًا على الكرسي ليدعوه للرقص. ونتأكد من مشاركة الجميع في حلقة الرقص.

نطلب من الأطفال النظر إلى بعضهم البعض والرقص والتحرك معًا.

نشدد على حدود المساحة الشخصية. وأن الاقتراب لمساحة الآخرين يتم بالتنسيق والموافقة من الصديق.

يمكنهم مد الأيدي وأن يتشابكوا سويًا بالخنصر .

نطلب من الأطفال الحركة بازواج حيث يقولون "أحدهم الحركة ، والآخر "ينضم" ثم يتبادلون الأدوار.

في صفوف البستان، ممكن ان نعطي الاطفال صحنون بلاستيكية (أو الأطباق الطائرة) ، والتي نضع عليها كرة بلاستيكية / كرة تنس صغيرة.

نطلب من الأطفال الحركة مع الحزاز على عدم إسقاط الكرة - انظر الصورة المرفقة.

نحاور الأطفال ماذا فعلنا؟ ما الذي ساعدنا على الحركة؟

نتحرك بمتعة مثل الحيوانات

ندعو عددًا من الأطفال التقدم لمركز الحلقة. سوف يفكر كل منهم حيوان معين، ويحاول التقدم مقلدًا حركات هذا الحيوان.

يراقب باقي الأطفال ويحزرون أي من الحيوانات يتحرك بهذه الطريقة.

نقوم برقصة مشتركة لـ "حركات الحيوانات المختلفة"، كل طفل سوف يتحرك كيفما يتحرك الحيوان الذي يقوم بتقليده، على سبيل المثال: اليرقة ستزحف، القط يمشي ببطء، الضفدع يقفز، الكنغر يقفز، والسحلية ستزحف على بطنها..

دمج إضافات للحركة

نقوم بتشغيل الموسيقى ويبدأ الأطفال بالحركة وفقًا للموسيقى، بينما يقومون بدمج الكرسي مع حركتهم (بالجلوس، الوقوف بجانب الكرسي، الزحف أسفل الكرسي)

خيار آخر – ممكن ان ندمج بين الدمى أو الأشياء الأخرى وفقًا لقواعد الأمان في الصف.

نحاور الأطفال: ماذا فعلنا؟ ما الذي كان ممتعاً بالنسبة لنا؟ ما الذي كان صعباً علينا؟
ندعو الأطفال لوصف حركاتهم ، على سبيل المثال: "رفعت يدي ، استدرت ... ، حركت رأسي إلى ... ، زحفت تحت ..." وهكذا.

إضاءة

يمكن للأطفال المترفعين للصف الأول، مشاركة التجربة والأفكار التي لديهم ووصفها.
على سبيل المثال: "أردت عمل حركات القنفذ ولم أعرف كيف أتدحرج". مثال آخر: "اللحن كان هادئاً وبطيئاً وأنا ظبية تجري وتقفز بسرعة "

السير على الاكعاب

نقترح على الأطفال اتباعهم آثار الأقدام، التي تم وضع علامة عليها مسبقاً (انظر الصور أدناه).
نضع الحشوات الداخلية للأحذية (أو البرستول المقصوص على شكل قدم ولصقها بشريط السلوفان على الأرض) ونقوم بإنشاء مسار.

سوف يسير الأطفال بأشكال مختلفة - المشي العادي، والقفز، الهرولة، والقفز على ساق واحدة، والمشي مثل قرد ، والتقدم على المؤخرة.

نضع حبلًا ملتويًا على الأرض ويمكن السير عليه حسب تعرجاته ، إضافة إلى الهرولة بين اللعب والأقمار.

نطلب من الأطفال التحرك والمضي قدمًا وهم جالسون على وسادة صغيرة.

السير على حبل

السير على حشوة الأحذية

ركض وتنقل مع كرة بين المعيقات

التحرك مع الوسادة

السير الركض بين المعلبات

هل نتحرك أم نرتاح؟

نطلب من الأطفال الاستلقاء على الأرض في وضع مريح لهم ، لكي يشعروا بما يحدث في الجسد.

هل يعمل جسمنا عندما نرتاح؟

نطلب من الأطفال وضع أيديهم على صدورهم ، وأن يشعروا بضربات القلب. أن يشعروا بأنفاسهم.

نطلب منهم التنفس ببطء أن يستنشقوا ويزفروا. أن يغمضوا أعينهم ويشعروا بجسمهم.

نحاور الأطفال عن شعورهم وما الأجزاء النشطة داخل الجسم.

• جميعنا كنا أطفالا

هل يتحرك الأطفال الصغار امثلنا؟

هل يمكنهم الركض؟ المشي؟ الرقص؟ متى يكونون قادرين على فعل ذلك؟ (نشرح لهم التغييرات في القدرة الحركية كجزء من عملية النمو والتطور).

هل كنا أيضا مرة أطفالا؟ ماذا حدثنا آباؤنا عن طفولتنا؟

ما الحركات التي يقوم بها الأطفال الصغار؟ (الاستلقاء، تحريك الساقين والذراعين، الاستلقاء على البطن ورفع الرأس)

ندعو الأطفال لرقص رقصة النمو.

سنقوم بتشغيل موسيقى هادئة (على سبيل المثال [موزارت للأطفال](#))

. بينما نرقص سنصف النمو والتطور.

نخبر الاطفال :

- نحن الآن أطفال صغار ولدنا قبل أسبوع فقط

- لقد كبرنا قليلاً ، نحرك أرجلنا وأذرعنا.

- لقد تطورنا أكثر بقليل. عندما نضع على بطوننا، نرفع رؤوسنا بالفعل ...

وهكذا نستمر حتى نصبح أطفالاً في رياض الأطفال ، يمكننا الجري والقفز والرقص والتأرجح والتجول والسير مع الأصدقاء والرقص في حلقة ...

مع انتهاء الرقصة نحاور الأطفال : متى استمتعتم أكثر؟ كونكم أطفالا؟ ام في الروضة ؟

نحرك الحبل

- سوف ندعو نصف أطفال الروضة إلى وسط حلقة الجلوس ويختار كل طفل حبلاً بلون آخر ونقوم بتشغيل الموسيقى التي يتغير إيقاعها (أو سنقوم بتشغيل مقطوعات موسيقية قصيرة تختلف في إيقاعها وسرعتها).
- نطلب من الأطفال تحريك الحبل حسب الموسيقى.
- في صفوف البستان ، نظهر مجموعة متنوعة من الحركات ونرافق الحركة بكلمات وصفية.

بإمكاننا توجيه الطلاب حسب التعليمات:

- حول الحبل إلى موجات. هل البحر عاصف؟ هل الأمواج تلمس بعضها البعض؟
- حول الحبل إلى طريق. هل الطريق مستقيم؟ متعرج؟ هل لدينا تقاطع عند تقاطع طريقين؟
- نستمر ونحول الحبل إلى شجرة طويلة ، تلة ، قبة ، لعصا الجد ، قوس قزح في السماء.
- نطلب من الأطفال تحريك الحبل مثل الثعبان ، مثل القطار ، مثل الكنغر الذي يقفز.
- مع انتهاء الموسيقى / تتوقف الحركة ، ويستقر الحبل أيضاً.
- نحاور الأطفال عما فعلناه. كيف حركنا الحبل مثل أمواج البحر ، والثعبان ، والكنغر؟ هل هناك أشكال أخرى يمكن تحريك الحبل بها ؟

نشاط ضمن مجموعات صغيرة

(الادوات المطلوبة: عصي إيقاعية ، أوراق كبيرة ، أدوات كتابة ، ألوان ، مخططات جسم الإنسان - مرفقة أدناه)

• نتحرك ونتوقف

يتوزع الأطفال داخل المساحة المتاحة للفعالية، نشغل الموسيقى إيقاعاً. فيبدأ الأطفال بالحركة حسب الإيقاع، وبمجرد أن يتوقف الإيقاع ، يتوقفون عن الحركة ويقفون كالتمثيل

لننظر - كيف تقف التماثيل (هل الرأس منحني؟ الذراعين ممدودتين على الجانبين؟ هل يقف على رجلين أو رجل واحدة؟ هل نقف بقرب صديق نبتعد عنه؟

نكرر هذا عدة مرات.

سنقترح على الأطفال ابتكار الأفكار والتحريك بطريقة شيقة ومدهشة.

حركة الجسم

نحاور الأطفال مع الأطفال عن أجزاء أجسامنا:

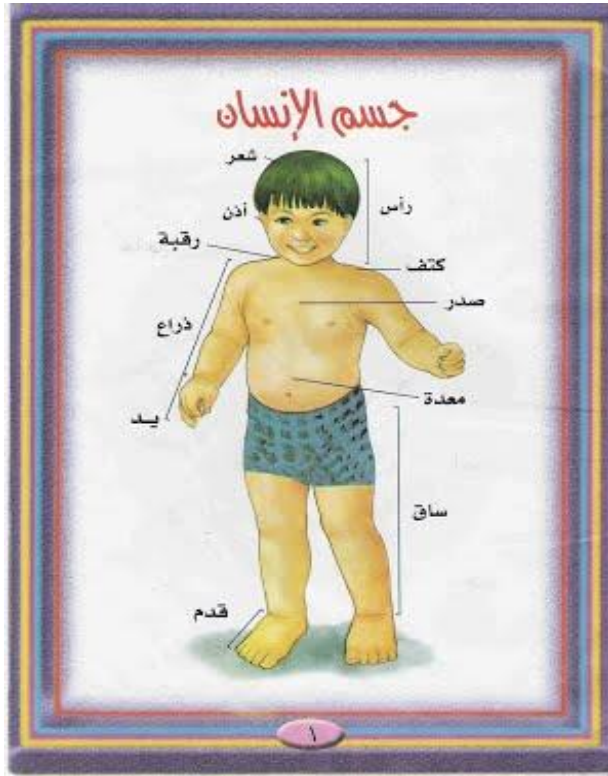
نسأل:

- ما الأجزاء التي تتحرك أثناء المشي والجري والقفز والدرجة والزحف؟
 - هل هناك جزء من أجسامنا لا يستطيع الحركة؟
 - هل هناك جزء يستطيع التحرك في كل الاتجاهات؟ سنجرب هذا.
- نطبع ونقدم للأطفال المترفعين للصف الأول أحد المخططات المرفقة أدناه.

نسألهم عما يعتقدون أنه مكتوب بجانب كل عضو ، بماذا عرفوا؟

(في بعض الحالات ، من الممكن عد الأحرف في كلمة محددة ، وتحديد الحروف المألوفة ، وربط حرف بصوت ، والبحث عن أحرف في اسمي يشبه ذلك الحرف).

نطلب من الأطفال تلوين الرسم التخطيطي. ونحاور الأطفال حول كيفية رسمهم

- شعر
- فم
- أذن
- أنف
- عين
- يد
- رجل

✓ بناء مسار التحدي

نحاور الأطفال ونوضح كلمة "تحدي" - (هو عمل أو موقف ليس سهلاً ، نريده ونستطيع التعامل معه والنجاح فيه).

نوضح: التحدي الذي نواجهه هو بناء "مسار" وعبره معًا.

سيتألف المسار من أجزاء مختلفة.

يكون طول المسار والأجزاء التي يتكون منها حسب عمر الأطفال والخيارات المتاحة لرياض الأطفال.

بعض الأمثلة:

- ✓ المشي على عارضة / المشي على محيط حوض الرمل
- ✓ المشي على حبل ملقى على الأرض
- ✓ القفز فوق مكعب كبير
- ✓ القفز في الحلقة، ومن هناك إلى الطوق التالي.
- ✓ الجري والدوران حول أحد المرافق الموجودة في الفناء
- ✓ المشي فوق صف من الأطباق المقلوبة
- ✓ سير على الإطارات
- ✓ الولوج من تحت الطاولة أو في لفافة (ممر) مصممة لهذا الغرض
- ✓ القفز على قدمين / قدم واحدة إلى مركز مربع مرسوم على الرمل
- ✓ السير على عارضة مائلة موضوعة بطريقة مستقرة وآمنة
- ✓ التآرجح على حبل مربوط بشجرة
- ✓ المشي بكوب مملوء بالماء (الذي أعدناه مسبقًا في دلو) وملء دلو فارغ

4. اختتام اليوم

نعلق الأعمال التي أنشأناها في مجموعات.

نلخص الأنشطة مع الأطفال.

نسأل أي من الأنشطة التي قمنا بها في رياض الأطفال اليوم، ترغب القيام بها في المنزل أيضًا، مع العائلة؟

سيختار الأطفال لعبة واحدة لعبناها اليوم، ويرغبون في لعبها مرة أخرى.

مصادر إضافية للمعلم

اليوم الرابع - رياضة مع خطوط لرقام وحروف

1. لقاء جماعي للطلاب

وسائل مساعدة:

- قصة - حكاية نقطة على دفتر ابيض. (نص ورسوم جلنار حاجو اصدار مكتبة الفانوس)
- أغنية - العدد 7
- قصة - عالم بلا أعداد

المواد والادوات المطلوبة: حبال بألوان مختلفة، كروت حروف وأرقام ، عصي إيقاعية ، سلة)

حكاية نقطة على دفتر ابيض

نعرض قصة حكاية نقطة على دفتر ابيض (صور)

نستمع مع الأطفال الى سرد القصة (من المفضل)

نحاور الأطفال مع الأطفال عن الطريق او الرحلة التي بدأتها النقطة من كان معها بالبداية بمن التقت ، والى أي الأماكن ذهبت .

نتمعن في النقاط ، الاشكال الهندسية التي في القصة أيها نعرف ؟؟

ممكّن أن نذكر للطلاب (خط مستقيم/ خط منحنى/ متعرج/ منكسر)

خطوط

نلقي في وسط حلقة الجلوس حبالا بأشكال مختلفة .

نذكر أسماء / أنواع الخطوط.

ندعو بعض الأطفال ونطلب منهم :

- تتبع الخطوط التي أنشأتها الحبال.

- لمس الحبال بيديهم مع الحرص على الحفاظ على شكلها.

- ان يستلقوا على الأرض ويشكل بجسده خطا يشبه الحبال على الأرض.

ندعو الأطفال لاختيار حبل باللون الذي يختارونه.

نشرح التعليمات : حيث نطلب من الأطفال لقاء الحبال وتشكيلها بخطوط مختلفة على الأرض (خط منكسر ، خط منحنى ، إلخ)

نطلب من كل طفل إلقاء (تشكيل) حبله بالطريقة التي يختارها.

نشغل موسيقى بإيقاعات متغيرة: يمشي الأطفال بين الخطوط المنتشرة دون أن يطأوا عليها.

نغير الإيقاع ونطلب من الأطفال المشي والجري والقفز والزحف بين الحبال دون لمسها.

ايقاف الموسيقى بشكل مفاجئ ونطلب منهم الوقوف بجانب خط معين مثلاً بجانب الخط المنحني او المنكسر او المستقيم الخ..

الحروف والأرقام (مناسبة بشكل خاص للأطفال صف البستان)

نضع بطاقات الحروف والأرقام في سلة (جميع البطاقات ستكتب على بريستول بنفس اللون. في رياض الأطفال (الأحدث سنًا) نكتب الأرقام باللون الأسود والأحرف باللون الأحمر لغرض التشخيص. في صفوف البستان بإمكاننا كتابة الحروف والأرقام ستكون بنفس اللون).

ننثر البطاقات على الأرض بشكل عشوائي. في ذلك الوقت سيقول الأطفال ما تم وضعه على الأرض.

على سبيل المثال - الرقم 3 ، الرقم 7 ، الحرف د ، الحرف س ، إلخ.

نختار مجموعة من الأطفال ونطلب منهم إتباع التعليمات .

مثلاً:

- التجول بين الأرقام والحروف والتوقف عند حرف معين.

- الزحف على البطن ، والتوقف بالقرب من رقم معين.

- التدحرج ، والتوقف حيثما يتعب الطفل. ما الرقم/ الحرف الذي توقفت بقربه؟

-المشي مثل القرد ، والتوقف عند حرف أو رقم تعرفه. ما الرقم/ الحرف الذي توقفت بقربه؟

- إحضار عددا من قطع Lego من الصندوق ووضعها على الرقم المناسب (مثلاً 6 قطع ليجمعونها بجانب الرقم 6).

• اغنية الأرقام

نعرض للأطفال اغنية الأرقام

بعد الاستماع للاغنية نعد الأرقام معا ، نعد عدًا تصاعديا عدا تنازليا

• اغنية الحروف الابجدية

نعرض / نستمع / لاغنية الحروف الابجدية ونغني مع الاغنية.

نضع على الأرض الحروف الابجدية بشكل مبعثر

نوزع على كل طفل بطاقة فيها حرف ابجدي ونطلب منهم أثناء الاستماع إلى الأغنية ، عندما يتم ذكر الحرف الذي في يده ، بان يضع الطفل البطاقة بجانب نفس الحرف الملقى على الأرض ويجلس بجانبه.

نشغل الأغنية مرة أخرى ونكرر الطريقة ، مع إشراك عدد أكبر من الأطفال والحروف.

عند جلوس جميع الأطفال بجانب الحروف ، سنطلب منهم الوقوف و ترتيب الحروف بالترتيب الأبجدي (سنريهم ترتيب الحروف على الحائط).

• نشكل حروفًا بجسودنا.

نطلب من الأطفال تشكيل حروف بأجسادهم

انظر للامثلة :

نذكر الأطفال بالقصة التي قصصناها حكاية النقطة على دفتر ابيض.
نكرر القصة. نتذكر الأحداث ، وبمن التقت النقطة وماذا فعلت .
نعطي الأطفال أوراق بيضاء لكي يرسموا الاشكال الهندسية التي كانت في القصة

• نعد معا

- نعد مع الأطفال أغراضًا مختلفة داخل الصف ، على سبيل المثال:
- كم عدد الكتب الموجودة على الرف؟
 - كم عدد الريشات الذي وجدناها في الرحلة ؟
 - كم عدد الحقائق ؟
 - كم عدد لعب البازل ؟
- نعرض على الأطفال (الكبار) كتابة اللافتات المناسبة ووضعها في المكان المناسب. (على كل علامة يكتب الرقم وبجانبها رسم مناسب) .

****لطلاب صف البستان ممكن ان نكتب بطاقات عن اعداد الأغراض ونضعها بجانب الأغراض**

مثال :

9 كتب على الرف

نشاط عن ملائمة العدد والمعدود

(المواد والادوات المطلوبة: بطاقات الأرقام ،صناديق التي تحتوي على أغراض / مكعبات / فلين)

نضع على بعد حوالي ثلاثة أمتار من الأطفال صندوق فيه مواد مختلفة. (الفلين ، كرات، بنانير ، مكعبات الليغو ، إلخ.)

يحصل كل طفل على بطاقة عليها رقم سنطلب منه إحضار عدد الأشياء المكتوبة على البطاقة من الصندوق.

نكرر عدة مرات ، ولكن بطريقة تقدم مختلفة إلى الصناديق بطريقة مختلفة: المشي والجري والدرجة والقفز وما إلى ذلك.

3. نشاط في الساحة

لعبة الأرقام (الحجلة)

نرسم مجموعة من الأرقام على البلاط أو على الرمل.

سندعو الأطفال للانتقال من رقم إلى رقم بالترتيب. في الصفوف الصغيرة ، سيكون النطاق محدودًا.

نوضح كيفية التنقل بين الأرقام.

المشي والجري والقفز على ساق واحدة والقفز على الساق الأخرى والزحف او عد تنازلي من 10 ل 1.

كم عدد الأشجار / الإطارات / الأواني / الملاعق / الدلاء / المصافي الموجودة في الفناء؟

نعد مع الأطفال أشياء مختلفة في الفناء / الساحة . نعد في كل مرة نوعًا واحدًا من الأشياء (لا تخلط بين الأشجار والنباتات ، بين الملاعق والدلاء ، إلخ).

نقيم معرضًا للألعاب التي لدينا في الفناء في ساحة الرمل (صندوق الرمل) - دلو ، وملعقة ، وأرجوحة ، ومصفاة ، والمزيد. نطلب من أطفال البستان كتابة اسم كل لعبة على بطاقة ووضعها بجانبها. نلعب لعبة المرسل حيث نختار طفلًا في كل مرة ونطلب منه احضار غرضًا من ساحة الرمل .

نكتب على الرمال

ندعو الأطفال لكتابة أسمائهم على الرمال باستخدام الأشياء والألعاب الموجودة في صندوق الرمل .
سندعو الأطفال للكتابة بإصبعهم على الرمال في الصندوق الرمل.

بعد ذلك ، سوف نلعب بما كتبناه مثلا :

الاعداد :

- ✓ اكتب الرقم 7 ، اكتب الرقم 5 ، اكتب الرقم 4 ، إلخ.
- ✓ انتقل إلى الرقم 7.
- ✓ ضع دائرة على الرقم 5.
- ✓ امش بأصابعك حول الرقم 4.

الحروف

- ✓ اكتب الحرف ل ، اكتب الحرف ر ، اكتب الحرف ف ، إلخ.
- ✓ أحط بدائرة حرف الحاء
- ✓ اجلس بجانب حرف د
- ✓ انحنى للأمام ، مثل الجسر ، فوق الحرف م

اجمال اليوم

نحاور الأطفال عن الاعداد التي كتبناها وتعلمناها اليوم.

نستمع لقصة : عالم بلا اعداد

نحاور الأطفال عن أهمية الاعداد في عالمنا وحياتنا اليومية ، للقياس ، لتناول الدواء ، للوزن للتداول بالنقود ، للشراء.....

لتحضير لمخلص أسبوع الرياضة والنشاط البدني

- ✓ نخبر الأطفال أن غداً سيكون يوماً مميّزًا:
- ✓ نتعرف غداً على الألعاب الأولمبية وسنحضر "الألعاب الأولمبية" الخاصة بنا.
- ✓ نسأل: ما الذي تعتقدون ان علينا فعله لاجمال الأسبوع ؟
- ✓ نطلب من الأطفال ليسألوا في المنزل ما هي "الألعاب الأولمبية".

مواد مساعدة للمعلمة :

- ✓ قصة عالم بلا اعداد
- ✓ قصة حكاية نقطة على دفتر ابيض
- ✓ اغنية الحروف
- ✓ اغنية الارقام

اليوم الخامس – "الأولمبية" – احتفال رياضي

1. لقاء جماعي للطلاب

(المواد والادوات المطلوبة: 5 أطواق بألوان الرمز الأولمبي، ملاحظات فارغة لكتابة أسماء الدول أو الكرة الأرضية أو خريطة العالم).

نحاور الأطفال عن الألعاب الأولمبية. (تعتمد كمية المعلومات ودرجة العمق فيها على الفئة العمرية واعتبارات معلمة الروضة).

يمكنك التحدث عن:

- تعتبر الألعاب الأولمبية من الأحداث التي ترمز إلى السلام والأخوة بين الأمم والشعوب والقارات.
- في الألعاب الأولمبية يتنافس الرياضيون المتميزون من جميع أنحاء العالم.
- هناك العديد من الرياضات التي يشارك فيها الرياضيون: ألعاب الكرة، ألعاب القوى، الجودو، أنواع مختلفة من الرياضات البحرية، السباحة، الجري لمسافات طويلة، الوثب (القفز) العالي والطويل ، والتزلج على الجليد وأكثر ...
- بدأت الألعاب الأولمبية الأولى في العالم منذ ما يقرب من 3000 عام في اليونان القديمة. في تلك الأيام لم يحصل الفائز على ميدالية، بل حصل على تاج مصنوع من أغصان الزيتون - رمز السلام.
- ستقام دورة الألعاب الأولمبية هذا العام في العاصمة اليابانية طوكيو.
- من أي دول يأتي الرياضيون إلى الأولمبياد؟

نضع أرضًا خمسة أطواق مرتبة مثل رمز الأولمبياد. ستكون الأطواق بألوان: أزرق، أسود (أو أبيض) ، أحمر ، أخضر ، أصفر.

نعرض للأطفال رمز الألعاب الأولمبية.

نسأل لماذا بها خمس حلقات؟ لماذا هم بألوان مختلفة؟

كيف يمكن للمرء أن يرى في الرمز تعبيرًا عن السلام والأخوة

بين الشعوب والأمم؟ (الحلقات متشابكة).

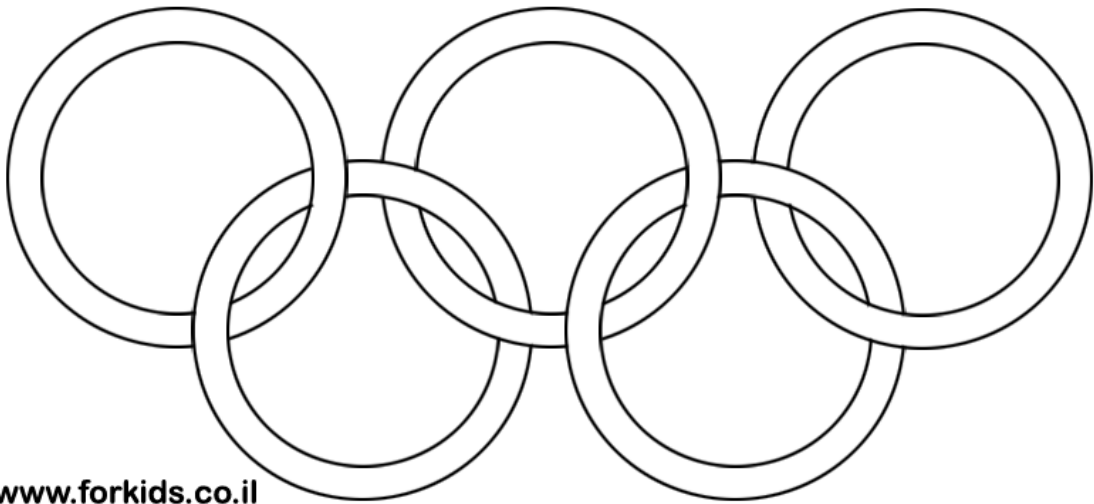
نطلب من كل طفل أن يذكر اسم دولة واحدة.

نشير على الكرة الأرضية البلد الذي يذكره كل طفل ، وسنكتب على بطاقة اسم الدولة التي ذكرها .
سوف يأخذ الطفل البطاقة ويضعها داخل إحدى الحلقات.
في نهاية المطاف، كل الأطواق سيكون بداخلها أسماء البلدان.
سنرى ان العديد من الدول التي ترسل رياضيين إلى الأولمبياد.
كيف تقول مرحبًا بلغات مختلفة؟
نعرض **فيلم** عن كلمة مرحبا بلغات مختلفة.
نتعلم أن نقول مرحبا بلغات مختلفة

❖ شعار الاولمبيادة

نطبع شعار الاولمبيادة ونقدمه كورقة للتلوين

www.forkids.co.il

نلون الحلقات بالألوان

للفوف الثالثة والرابعة يمكننا أن نشرح أن كل حلقة تمثل قارة. ونطلب منهم أن يرسموا داخل كل حلقة
عنصرًا يميز القارة.

على سبيل المثال:

آسيا - البحر، الصحراء، الجبال، الأرز، أشجار جوز الهند، الجمال، سور الصين العظيم، البرتقال
أوروبا - الجبال، الثلج، والتزلج على الجليد، والأبقار، والأيتل، والدببة، ونهر الدانوب

أفريقيا - النيل، الشلالات، البحيرات، الصحراء، الأفيال، الزرافات، الأسود
أمريكا - ناطحات السحاب والغابات المطيرة والجبال العالية والعباءات وعازفي الجيتار والطرق السريعة
أستراليا - جزيرة ضخمة، بحر، صحراء، كوالا، حيوان الكنغر، أوكلابتوس (الكينا)

• الاستعدادات لـ "الأولمبياد"

(نحضر مسبقا : لافتات بأسماء المحطات التي ستقام فيها "الأولمبياد" وتحضير التجهيزات المطلوبة لكل محطة).

سير النشاط:

- أ. سنقرر مسبقًا ما إذا كانت "الألعاب الأولمبية" ستقام في الفناء أو داخل الصف.
- ب. سنوزع الأطفال في مجموعات. يتم إعطاء كل مجموعة علم للمجموعة سيقومون بتصميمه (تحديد الرمز وإضافة أسماء الأطفال تزيينه وتعليقه على عصا).
- ج. سنشرح للأطفال عن المحطات. ونعرض لهم اللافتات مع أسماء المحطات.
- د. سوف نعيد التأكيد على أهمية التعاون في أنشطة الرياضات العادلة والودية.
- هـ. ستتنقل المجموعات بين المحطات المختلفة

الجزء الرئيسي من اليوم الختامي هو "الأولمبياد" -
محطات الرياضة والتمارين الرياضية بالتناوب.

نستذكر من خلال المحطات المختارة الأنشطة التي عملنا بها خلال الأسبوع: مسار الأحاسيس ،
التوازن ، سباق المرسلين ، ومسار الحواجز ، والمشي على الأقدام واتباع الخطوات والمزيد.
** في كل روضة يتم اختيار المحطات حسب مهارات وأعمار الأطفال والأنشطة المختارة خلال
الأسبوع.

إجمال اليوم

نجل مع الطلاب الفعاليات التي قمنا بها خلال اليوم
كل طالب يحضر بنفسه اكليل من أغصان الزيتون.
نقيس محيط الراس ونقص قطعة برستول ملائمة
يقوم الأطفال بتزيين الإكليل او التاج.
نثبت أغصان الزيتون بالبرستول مع اللاصق الشفاف
نعتز جميعا اكليل الفائزين بالاولمبيادة.

תחביבים ואוספים

הצעה לטוב פצילות

פתיח

במה עוסקים ילדי הגן בשעות הפנאי? באיזה אופן הם מבליים את זמנם? התשובות לשאלות אלה בוודאי שונות מילד לילד, ותלויות בגיל, בסביבה המשפחתית, במקומו של הילד במשפחה ועוד.

העיסוק החופשי, בתחביב או באוסף, הנובע מתוך עניין וסקרנות עשוי להיות מספק ומעשיר. וזאת, במיוחד בתקופה, שבה הישיבה המרובה מול מסכים איננה מומלצת ככל ועיקר.

העיסוק בתחביב או באוסף, מעודד את הילדים לחפש ולגלות תחומי עניין אישיים, ללמוד ולעסוק במה שחשוב להם, לגלות את הצדדים הייחודיים שבהם, לבדוק את העדפותיהם, וליצור קשרים חברתיים על בסיס העדפות אלה. תחביבים ואוספים, הנוצרים על ידי הילדים באופן טבעי, מתפתחים אצל הילדים בגיל בית הספר היסודי, וממשיכים להתפתח ולהשתנות גם בהמשך.

לפיכך, נושא תחביבים ואוספים, כנושא ממוקד במסגרת הקיץ, מטרתו לפתוח צוהר לעולמות ולעיסוקים, שיתכן כי אינם זמינים לילדים בגיל זה. התפיסה העומדת בבסיס שבוע הפעילות המוצע היא כי תחביבים ואוספים יכולים להתקיים בסביבה הטבעית והקרובה, בהקשרים החברתיים של הילדים. במה שהם רואים סביבם, ניתן למצוא עניין ולמצוא סיפוק. האפשרויות הנפתחות בפני הילדים במסגרת שבוע הפעילות הן רבות ויש להניח כי ילדים רבים יוכלו להפיק מכך הנאה ולמידה.

בהצעה לשבוע הפעילות הנוכחי, מושם דגש על ניצול משאבים קיימים (חומרים ממוחזרים, חומרי טבע, דברים שמצויים בסביבה הקרובה בבית ובגן). בכך מתממש - הלכה למעשה - החינוך לקיימות ולשמירה על איכות הסביבה.

בהצעה לשבוע הפעילות תחביבים ואוספים, משולבים שני טקסטים שכדאי להיערך מראש לשילובם:

- ספר - האוסף של טימוליאן - אוסף הגחליליות של הפנדה, מאת טאראם, איורים: לורנס הנו. הוצאת צלטנר.
- מציאה, שיר מאת לאה גולדברג, מתוך מה עושות האיילות, בהוצאת ספריית הפועלים.

העיסוק בתחביבים ואוספים עשוי לתרום לפיתוח כישורים אישיים בארבעת צירי ההתפתחות: כישורים סנסו-מוטוריים: היכרות עם עצמי, פיתוח מוטוריקה עדינה כגון סידור, עיצוב, השחלה ועוד.

כישורים חברתיים: תכנון, פיתוח כישורי שיח ותקשורת, פרזנטציה מול קבוצת השווים ומול אחרים ועוד.

כישורים קוגניטיביים – שכלול יכולות חשיבה, המשגה, תכנון, שכלול היכולת לארגן, לשיים, למיין, להשוות, לערוך אבחנות ועוד.

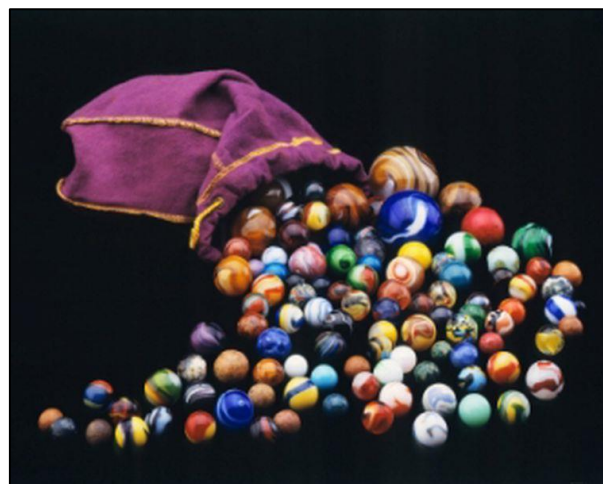
כישורים רגשיים: בניית זהות העצמי, אימוץ התנסות חדשה, התגברות על חששות, רכישת ביטחון, הפגנת יכולות, התמודדות עם אתגרים ובחינתם ועוד.

המלצות לגננת:

כדאי להתחיל לאסוף חומרים (בעיקר ממוחזרים) שישמשו אותנו במהלך השבוע.

כדאי להכין מראש את הציד הנדרש לפעילויות השונות, כפי שכתוב בגוף התוכנית.

האוספים המוצעים בשבוע הפעילות הנוכחי הם בגדר הצעה. נפעיל שיקולי דעת, המתייחסים להקשרים הספציפיים של ילדי הגן שאיתם אנו עובדים, וניצור התאמות חינוכיות-מקצועיות בבחירת החומרים, באירגון הזמן ובפעילויות.

יום ראשון – מהו אוסף? מהו תחביב?

א. מפגש במליאת הגן

היערכות מוקדמת: הספר – **האוסף של סמוליאון** / טאראם, הבאת אוספים של הגננת – מימים אלה בהווה או מהילדות לדוגמה – אוסף מפיות, אוסף חוטים מיוחדים, אוסף כפתורים, אוסף מתכונים, אוסף כדים, אוסף גוגוזים (בובות/צעצועים מביצי הפתעה), צעצועים שהיו לי בילדותי ועוד.

• מהו תחביב? מהו אוסף?

נניח על הרצפה, במרכז המפגש ונציג בפני הילדים אוסף מסוים, שהבאנו מהבית (מפיות, מסכות, חוטים מיוחדים, אבנים מהעולם, בובות אצבע).

נשאל את הילדים: מה מונח כאן? מאין הגיעו הדברים המוצגים?

נספר לילדים על האוסף – מה יש בו, מה מיוחד בו, איך הוא התחיל, במה הוא מיוחד, איך הוא גדל ומתעשר, איך הוא מאורגן וכיצד נשמר.

נספר לילדים שהאוסף הזה הוא התחביב של מי שאוסף אותו (במקרה זה – אני, הגננת). לאנשים שונים יש תחביבים שונים – יש מי שאוהב לנגן וזה התחביב שלו, יש מי שאוהב לצייר, יש מי שאוהב לעסוק בספורט, יש מי שאוהב לאסוף כל מיני דברים – כל אלה הם תחביבים.

נאפשר לילדים להגיב באופן ספונטני.

נזמין את הילדים לשאול שאלות שמעניינות אותם על אודות האוסף המוצג.

נסביר: יש אנשים שאוספים דברים מאותו סוג. למשל קלפי פוקימונים, בובות קטנות, אבנים, עלים מיוחדים, כוסות ממקומות שונים בעולם. הם אוהבים לאסוף, להסתכל, להזכר, לארגן את האוסף שלהם, להראות אותו לאחרים. הם אוהבים לטפל באוסף, זה התחביב שלהם.

יש אנשים אחרים שיש להם תחביבים אחרים למשל נגינה, שמיעת מוסיקה, פעילות ספורט, הליכה לחוף הים.

נשאל:

○ האם אתם מכירים עוד אוספים? איזה? מי אוסף אותם?

• הספר - האוסף של טימוליאון

נציג את הספר – האוסף של טימוליאון / טאראם.

נפגיש את הילדים עם הספר בשלושה שלבים:

❖ א. טרום קריאה

❖ ב. קריאה

❖ ג. בעקבות הקריאה

א. טרום קריאה

נספר לילדים על בעלי החיים המופיעים בסיפור: טימוליאון - דוב הפנדה, סיבריוס – העכבר, הגחליליות, גספר - הנמר.

נתייחס לשמות גיבורי הסיפור - האם אלה שמות המוכרים לנו? אולי אלה שמות הניתנים בדרך כלל למי שחי בארץ אחרת?

נציג את הספר, **נראה** את הכריכה ו**נעודד** שיח ניבויי. (על מה לדעתכם יסופר בספר? איך נדע אם מה שחשבנו יהיה בסיפור?)

נדפדף בספר עמוד אחר עמוד ונראה את התמונות ללא מלל.

נקרא באוזני הילדים את הסיפור האוסף של טימוליאון מאת טאראם, בהוצאת צלטנר.

נקרא ברצף לשמירה על רציפות החוויה.

ג. בעקבות הקריאה

לאחר הקריאה – **נאפשר** תגובות ספונטניות.

נשחזר את הסיפור.

האוסף של טימוליאון מאת טאראם - תקציר

הפנדה, טימוליאון, פוגש בחברו סיבריוס העכבר, המספר על אוסף השעונים שלו. הפנדה מתקנא בחברו, ומנסה ליצור לעצמו אוסף משלו.

תחילה הוא חושב לאסוף גחליליות, אבל מגלה בבוקר שאורן התעמעם. בהמשך הוא מחליט לאסוף שירים ולשם כך קונה לו תקליטים, אך לבסוף הוא נותן אותם לחברו גספר הנמר, שיש לו פטיפון. אחר כך הוא עוזר לחבר אחר באיסוף צמחים כמו מנטה, וורד בר ולבסוף הוא עוזר לשתי עכברות תאומות ל... הדיח כלים.

בסוף הסיפור סמוליאון נותר ללא שום אוסף מיוחד של חפצים, אך עם הרבה חברים.

נזמין את הילדים לשתף במשהו שמצא חן בעיניהם במיוחד.

נציע לילדים להראות סיטואציה מתוך הסיפור. לדוגמה הגננת תקרא סיטואציה אחת קצרה וממוקדת, ותזמין את הילדים להציג אותה בפני חבריהם.

נשוחח על הסיפור. (תכני השיחה ומידת ההעמקה תלויה בשיקולי הדעת של הגננת).

נשאל:

- למה סמוליאון רצה אוסף משלו?
- מה האוסף יכול להעניק לו?
- איך הוא בחר את האוסף שלו?
- מה קרה בסוף הסיפור? מה סמוליאון הרויח ומה בסוף לא היה לו? (הוא הרויח חברים ולא היה לו כל אוסף)
- מה יותר חשוב – מה שסמוליאון השיג לעצמו או מה שהוא לא השיג?

ב. פעילות בקבוצה קטנה

(ציוד נדרש: דפים, כלי כתיבה צבעים, הספר – האוסף של סמוליאון)

נשאל: למי בסיפור היה אוסף? איזה? האם יש לכם אוסף? אולי תחביב אחר?

(במידת האפשר, נמקד את האבחנה בין תחביב,

שהוא כללי ויכולים להיכלל בו גם טיולים או חוגים (ספורט, גינה, האזנה למוסיקה), לבין אוסף הקשור בפעולת החיפוש, האיסוף, העיסוק, האירגון והשימור של חפצים מאותו סוג).

נשאל את הילדים **ונבקש** מהם לספר:

- מה אתם אוספים?
- איפה האוסף נמצא?
- מתי אתם מסתכלים בו?
- האם הוא גדל / משתנה? איך?

נגיש לכל ילד דף. בראש הדף הילדים יכתבו את שמם.

כל ילד יכתוב בדף שלו: (להלן כמה אפשרויות לבחירה)

_____ אני אוהב לאסוף

_____ באוסף שלי יש

_____ התחביבים שלי הם

נזמין את הילדים להוסיף ציור מתאים.

נצא לסיור בחצר, מסביב לגן, לאורך הגדר ובמרחבים נוספים בהתאם למבנה הגן ולאפשרויות.

נכוון את הילדים להתבונן סביבם, ולגלות דברים מעניינים (שאוילי לא שמו לב אליהם בעבר) ושהיו רוצים לאסוף וליצור לעצמם אוסף (עלים, אבנים, נוצות, חתיכות פלסטיק, עשבים שיוצאים מבין אבני המרצפת, ניירות, שברי זכוכיות, מדבקות, שקיות ניילון, עטיפות של סוכריות, פקקים, מכסים, גומיות, עיפרון שבור, מטבע, קלף, פירות סרק, חלקי צעצועים, חרקים, נמלים, מקלות, כפתורים, ועוד)

נסכם את הסיור ונשאל:

- אילו דברים מעניינים מצאנו?
- מה הייתי רוצה לקחת אלי כדי ליצור לעצמי אוסף משלי?
- באיזו צורה נשמור את הדברים המעניינים שמצאנו?

נציג את מה שעשינו בקבוצות. נאזין למספר ילדים שיספרו על התחביב, על האוסף שלהם. **נתייעץ** עם הילדים באיזו צורה ניתן לאסוף ולשמור את היצירות של הילדים. (לתלות על הקיר, להכין "אלבום האוספים של ילדי הגן", לקחת הביתה, לשמור במגירה האישית בגן).

נבקש מהילדים:

- ❖ לשאול את בני המשפחה אילו תחביבים ואילו אוספים יש להם בהווה, או היו להם בעבר. נוכל להציע "לראיין" את בני המשפחה, כמו שמראיינים בטלוויזיה. נתכנן יחד אילו שאלות אפשר לשאול, מה מעניין אותנו לדעת.
- ❖ להתחיל לאסוף דברים מעניינים ולהביא אותם לגן. לדוגמה - אבנים, צדפים, קופסאות, אריזות, חוטים, כפתורים, פקקים ומכסים, גוגזים (בובות וצעצועים של ביצי הפתעה), דברים של פעם (סבון מוצק, מסרגות, מפתחות ישנים, קוביות משחק ישנות), בגדים שכבר קטנים עלי ובגדים שכבר אינם ראויים לשימוש חוזר, תיקים, ארנקים, עטיפות של ספרים ומתנות, סרטי קישוט מאריזות של מתנות ועוד.

נקרא באזני הילדים, ואחר כך **נשמיע** את השיר של לאה גולדברג מציאה. השיר לקוח מתוך הספר – מה עושות האיילות, בהוצאת ספריית הפועלים.

נקרא ונשמיע את השיר אך לא נעמיק את העיסוק בו. בעת הקריאה נשלב תנועות שיוכלו לסייע לילדים, באופן אינטואיטיבי, בהבנת מלים לא מובנות.

השיר מציאה בביצוע חני דינור

השיר מציאה בביצוע מוטי ברכאן

מְצִיָּאָה

לָאָה גוֹלְדֶּבֶרְג

חֲבֵרִים, מִי יוֹדֵעַ
מָה מְצֵאתִי בְּרָחוֹב?
לֹא מְטֵמוֹן, לֹא מְטֵבֵעַ
מְצֵאתִי בְּרָחוֹב.

לֹא עֵלָה וְלֹא פֶּרֶחַ,
לֹא כְּפֶתוֹר מְנַצֵּנֶץ,
מְצֵאתִי בְּדֶרֶךְ
מִתַּחַת לְעֵץ.

חֲתִיכָה שֶׁל שָׁמַיִם
מְצֵאתִי בְּרָחוֹב,
בְּשִׁלּוּלִית הַמַּיִם
תַּחַת עֵץ שֶׁבְּרָחוֹב.

חֲתִיכָה שֶׁל שָׁמַיִם תִּכְלֶת
עֶמְקָה וְצִלּוּלָה,
כָּךְ, פְּשׁוּטָה, הִיא מְטֵלֶת
בְּשִׁלּוּלִית הַגְּדוּלָּה.

וְגַם קֶרֶן שׁוֹבֶבֶת
שֶׁבְּרִירִים-שֶׁבְּרִירִים,
בְּשִׁלּוּלִית מְהֻבֶּהֶת
בְּמַיִם טְהוֹרִים.

וְאוֹרוֹת הָעֵינִיִּים
וְמָה טוֹב לִי, מָה טוֹב:
חֲתִיכָה שֶׁל שָׁמַיִם
מְצֵאתִי בְּרָחוֹב!

מתוך הספר **מה עושות האיילות**, ספרית פועלים, 1957.
© כל הזכויות שמורות לספרית פועלים, בני ברק.

(היערכות מוקדמת – הילדים יניחו מתחת לכיסא שלהם את מה שהתבקשו להביא מהבית).

ציוד נדרש: תמונות (מצורפות) או מוצגים כתחליף לחלק מהתמונות.

הפעילות שלהלן יכולה להתאים לילדים העולים לכיתה א'.

נשמיע שוב את השיר – מציאה, שאיתו סגרנו את היום הקודם.

נקרא שוב את מילות השיר.

בניח על הרצפה במרכז המפגש את התמונות המצורפות. כדאי להניח מוצגים במקום חלק מהתמונות.

נשאל: מה אנחנו רואים בתמונות/במוצגים?

האם הדברים הנראים בתמונות מוזכרים בשיר?

מה משותף לכל התמונות? (שאלה ברמת חשיבה גבוהה)

נשוחח:

- מה הילדה לא מצאה ברחוב? (כל הדברים הנ"ל)
- האם אלה דברים שבדרך כלל ניתן למצוא ברחוב? (כן)
- מה היא בן מצאה? האם באמת היתה בשלולית חתיכה של שמים? מה באמת היה בשלולית? (השתקפות של השמים)
- האם המציאה שהיא מצאה תוכל להישאר שם תמיד? למה? (לא)
- אפשר לשער שהילדה בשיר אוהבת לאסוף דברים שהיא מוצאת. האם גם אנחנו אוהבים לאסוף דברים שאנחנו מוצאים?

נזמין מספר ילדים להציג את האוספים / המציאות שהביאו מהבית.

נשאל מספר שאלות להרחבה:

- מאין הובאו הדברים? היכן נמצאו?
- מי אסף אותם?
- האם הם יקרים לליבו של מי שאסף?

ב. פעילות בקבוצה קטנה

• משוחחים

נזמין את הילדים להניח את מה שהביאו.

נתבונן בדברים.

נשוחח עם הילדים על האוסף ונבקש לשתף בתיאור נרחב ככל הניתן. (סוג האוסף יכתיב חלק מהשאלות).

• מארגנים ויוצרים

(ציוד נדרש: שמיניות בריסטול, קופסאות ומכסים של קופסאות נעליים, בקבוקי מים, צנצנות די גדולות, קנווס לציור, מסגרות ישנות של תמונות)

נזמין את הילדים למיין, לשיים, להחליט אם הם רוצים להוסיף דברים לאוסף, או לגרוע ממנו, לשתף חברים, להתייעץ איתם.

נציע לילדים לארגן את האוסף שלהם.

נשאל: איך נארגן? נשמע את הצעותיהם של הילדים ונוסיף הצעות משלנו.

❖ מיין בתוך קופסה אחת או מספר קופסאות קטנות

❖ מיין על מגש

❖ יצירה והדבקה של מה שהבאנו. (אפשר להדביק על שמינית בריסטול, על קנווס לציור, בתוך מסגרת ישנה של תמונה, בתוך מכסה של קופסת נעליים, על גבי בקבוק פלסטיק של מים, להניח בתוך צנצנת די גדולה ועוד).

נגיש לילדים חומרים לבחירה של מסגרת אירגון היצירה המועדפת עליהם.

• השתקפויות (פעילות מורכבת, להעשרה)

ציוד נדרש: מראות קטנות, כלי עם מים, מגש מתכת, קנקן, מטלית מטבח רטובה (להרטבת משטח ולהפיכתו למבריק).

נזמן אפשרות, לילדים מתעניינים במיוחד, לפתח את סקרנותם ולחקור את נושא ההשתקפויות המופיע בשיר – מציאה.

נבהיר את המילה – השתקפות, השתקפויות.

ניתן דוגמאות – השתקפות דמותי במראה, השתקפות בשלולית המים, השתקפות בחדר על הרצפה הרטובה, השתקפות עצמים על מסך הטלפון הנייד, השתקפות בתוך כלי עם מים / דלי מים, השתקפות מה שמצוי בסביבה על שולחן זכוכית או שולחן מבריק אחר.

נגיש אמצעים ונציע לילדים להתנסות ולחקור איך דברים משתקפים, מה משתקף, איך והיכן נוצרות השתקפויות, מה צריכים להיות התנאים לכך?

נזמן שיח פורה בהתאם למידת ההתעניינות ובהתאם לגיל.

השתקפות הצמח על שולחן הזכוכית

השתקפות הדמות במראה

ג. פעילות בחצר

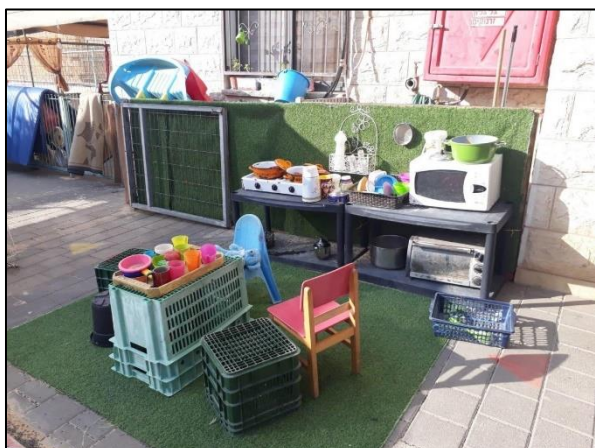
נזמין את הילדים להתבונן בחצר.

נשאל:

○ האם בחצר שלנו יש "אוספים", אילו הם?

נבחר את ה"אוספים", הנמצאים בחצר, ונארגן אותם על פי הצעות הילדים.

לדוגמה:

- ❖ ארגון על פי המקום שהדברים מונחים
- ❖ ארגון על פי השימוש
- ❖ ארגון על פי גודל
- ❖ ארגון על פי צבע
- ❖ ארגון על פי טעם אישי – מה אנו אוהבים יותר ומה פחות
- ❖ ארגון על פי המקור – מקור קנוי (דליים, כפות, מסננות פלסטיק) או מקור ביתי כלומר היה בשימוש בבית / במפעל / במקום עבודה, ועבר לגן (סיר, מחבת, גלגלים, תנור אפייה, צמיג).

נסביר לילדים שחומרי טבע אלה הם דברים שהטבע יצר. **ניתן** דוגמאות (חול, אבן, עלה, ענף שבור, נוצה, קונכיה של חילזון).

נצא עם הקבוצה לחצר ו/או לסביבה הקרובה לגן. כל ילד יחזיק בידו שקית / שקית נייר / מכל / קופסת נעליים כדי שיוכל להכניס לתוכם את מה שיאסוף.

נביא מגוון גדול ועשיר של חומרי טבע ("דברים שהטבע עשה"): לדוגמה - אבנים, נוצות, אדמה, צדפים, עלים, עלי שלכת, פרחים, שברי ענפים, זרעים של עצי סרק, טוף, חצץ, קליפות של פירות, שברי קליפות ביצים, קן שנפל מהעץ, מחטי אורן, גלעיני פירות, קונכיות של חלזונות השדה וחלזונות השיח.

(לעומת דברים שנוצרו על ידי האדם - בדלי סיגריות, חתיכות פלסטיק, קופסאות שימורים, עפרונות, פקקים, שברי מראה, גומיות, גולות, מסכת קורונה, בקבוק זכוכית או פלסטיק).

 ד. סגירת היום בגן

נשחזר את מה שעשינו היום.

נציג מספר עבודות יצירה של הילדים.

נעודד את הילדים להמשיך ולהביא אוספים וחומרים היכולים לשמש בסיס לאוספים בגן.

יום שלישי – אוסף מהטבע

א. מפגש במליאת הגן

(ציוד נדרש: תבניות ביצים, קופסאות נעליים, מגשי פיצה – לאירגון האוסף, חומרי טבע רבים - ליצירה)

נשחזר את הפעילות שנערכה בקבוצות – איסוף חומרי טבע.

נחזור על האבחנה בין חומרי טבע לדברים שנוצרו על ידי האדם.

נפרוס את הדברים שהילדים הביאו, ונוסיף את מה שאנו הבאנו.

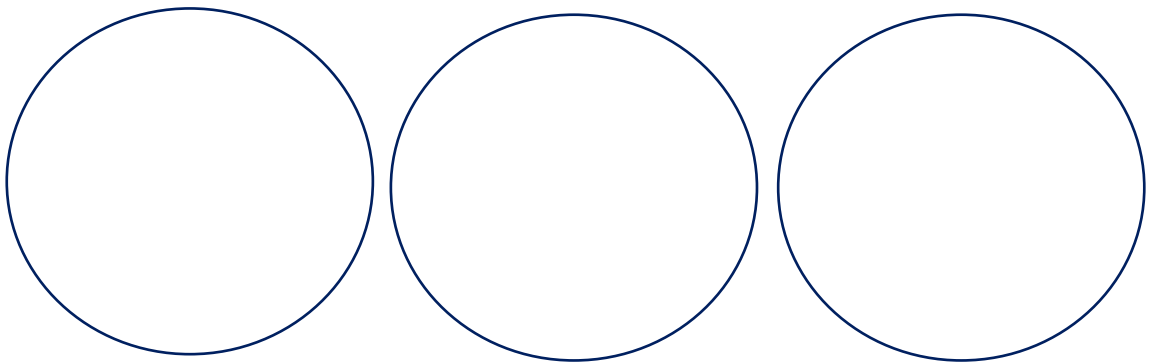
נכונן את הילדים להתבונן בצורה ממוקדת בדברים "רגילים" כגון אבן, ובדברים מיוחדים ונדירים יותר כגון קן של ציפור.

נעמיק את חקירת הדברים שיש לפנינו:

נמין אותם לשלוש קבוצות – חומרי טבע שבאו מעולם החי, חומרי טבע שבאו מעולם הצומח, חומרי טבע דוממים (לילדים צעירים אבחנה זו היא בלתי רלוונטית ונוכל למיין לפי קריטריון אחר).

נניח במרכז המפגש 3 חישוקים בגודל זהה ונציב לידם כותרות.

חומרי טבע מעולם החי	חומרי טבע מעולם הצומח	חומרי טבע דוממים
---------------------	-----------------------	------------------

נזמין בכל פעם שלושה ילדים לקחת את אחד מחומרי הטבע, ולהניחם בתוך החישוק המתאים.
נסכם את מה שקבלנו.

נשאל: האם בטבע ובמקומות שבהם מצאנו את הדברים האלה, הם היו מחולקים כך?
נבקש מהילדים להציע הצעות איך לחבר את הדברים כך שיהיה ברור כי הטבע הוא אחד ויש בו חומרים מעולם הצומח, מעולם החי וחומרים דוממים ביחד. (קירוב פיזי של החישוקים זה לזה ויצירת חישוקים חותכים, קשירה בחבל)

נשחק במשחקים:

א. נשחק במשחק אני חושב/ת על...

נזמין ילד לבחור מוצג אחד, והילדים ינסו באמצעות שאלות לגלות מה בחר.

ב. נשחק במשחקי חריזה

נצביע על מוצג אחד והילדים יאמרו חרוזים מתאימים.

לדוגמה:

נוצה – קציצה, ביצה, חמיצה

חול – עול, שמאל, חרגול

ג. נחבר שטוזים (שטויות בחרוזים) תוך שימוש במילים שמצאנו.

לדוגמה – "פעם נוצה אכלה קציצה".

ד. נשחק במשחק "במה מתחיל..."?

נאמר שם של מוצג והילדים יאמרו במה הוא מתחיל.

לדוגמה: במה מתחיל עלה? עלה מתחיל ב- ע

ב. פעילות בקבוצה קטנה

(ציוד נדרש: חומרי טבע שאספנו, מסגרת ליצירה – תבניות ביצים, מגשי פיצה, קופסאות נעליים, קנבס לציור וכד').

נגיש לילדים את חומרי הטבע ואת המסגרת ליצירה. נציע להם לעבוד ביחידים או בזוגות לפי בחירתם.

נציע שתי אפשרויות: (ראו תמונות מצורפות לדוגמה)

❖ **יצירה** בתוך מסגרת (קנבס או תבנית ביצים או מגש פיצה או מכסה של קופסת נעליים)

❖ **איסוף** חומרים ומיונם בהתאם לבחירה אישית.

מיון חומרי טבע בתוך תבנית ביצים

משמאל חומרי טבע דוממים, מימין חומרי טבע מעולם הצומח

יצירה בתוך מגש פיצה

היצירה מורכבת מחומרי טבע מעולם הצומח וחומרי טבע דוממים

נציג את העבודות. **נזמין** מספר ילדים לשתף ולתאר מה עשו, מה חשבו, האם הם שמחים ב"מה שיצא להם"?

נשים לב שהיצירות שלנו שונות זו מזו. כל אחת יחידה ומיוחדת.

נשאל: למרות שהיצירות שלנו כל כך שונות זו מזו, מה בכל זאת מחבר בין כולן? מה מחבר בין כולנו?

נאזין לדברי הילדים ונדגיש את הקשר, השיתוף, הרצון להכיר מה עשו אחרים וכד'.

נניח את העבודות במקום המיועד לכך, וניערך לתערוכה ביום חמישי.

נבקש מהילדים להציע כותרת שיכולה להתאים למה שעשינו, **נחליט** יחד איתם איזו כותרת היא המתאימה ביותר. נכתוב את הכותרת ונעטר.

נזכיר לילדים להביא מחר מגוון של אריזות וקופסאות (מנייר, קרטון, פלסטיק, בד ועוד) מכל הסוגים והגדלים.

יום רביעי – מה שבתוך האריזה, יום אריזות

א. מפגש במליאת הגן

היערכות מראש: נאסוף ונביא אריזות רבות מסוגים שונים, נכין שני משחקי "חבילה עוברת" זהים – משחק אחד לכל קבוצה. הנחיות ופתקי משימות – מצורפות בהמשך.
ציוד נדרש: מקלות מקצב.

• אריזות – מה זה בכלל?

נפרוש במרכז המפגש מספר האריזות מאלה שהילדים והגננת הביאו.

נזמין בכל פעם 5-7 ילדים להלך בין האריזות השונות, ולהתיישב ליד אריזה אחת, שמעניינת אותם.

נשאל: מה מיוחד באריזה הזו?

נבקש לתאר אריזה אחת: גודל, צבע, חומר, תפקיד מקורי, יש/אין תמונות, יש/אין מלים כתובות (אם יש מלים כתובות נזהה האם אלה אותיות בעברית או בשפה אחרת).
נוצרו קבוצות של ילדים סביב האריזה שהם בחרו.

• בשביל מה צריך אריזות?

נזמין את הילדים להסתכל באריזות שעל ידן הם התיישבו.

נשאל: (אופי השאלות ורמתן יותאם לילדים בגן).

- האם האריזות האלה מוכרות לכם? מאין? מה היה בהם קודם?
- מה אנחנו אורזים? (מזון, חומרי ניקוי, דברים שאנחנו קונים, מתנות ועוד).
- איך אנחנו אורזים? (כל מוצר נארז בהתאם למה שהוא צריך לשמש לדוגמה מאכלים בשקיות למיניהן, חומרי ניקוי בבקבוקים ומכלים, מתנות בקופסאות מהודרות "אריזת מתנה")
- לשם מה אנחנו אורזים? (שמירה על ניקיון, איחסון, הקלה על הנשיאה ועוד).
- ביצד ניזהר כשאנו רואים אריזות של חומרי ניקוי?

במידת הצורך, **נוסיף** אריזות נוספות לכל קבוצה ונציע לילדי הקבוצה לבנות מהן מבנה מעניין.

• חבילה עוברת

נחלק לשתי קבוצות את ילדי הגן. לכל קבוצה תהיה "חבילה" משלה.

נראה לילדים את "החבילה העוברת".

נשאל: מה יש כאן? איך אפשר לדעת?

נאזין ברוב קשב לדברי הילדים.

נשחק עם הילדים במשחק "חבילה עוברת", שהכנו מראש.

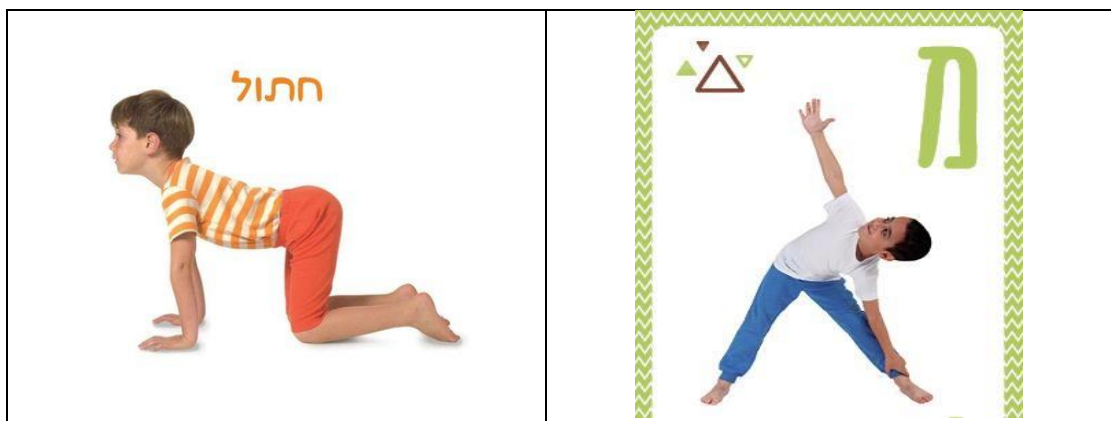
נסביר את הקשר של המשחק לנושא שלנו – אריזות.

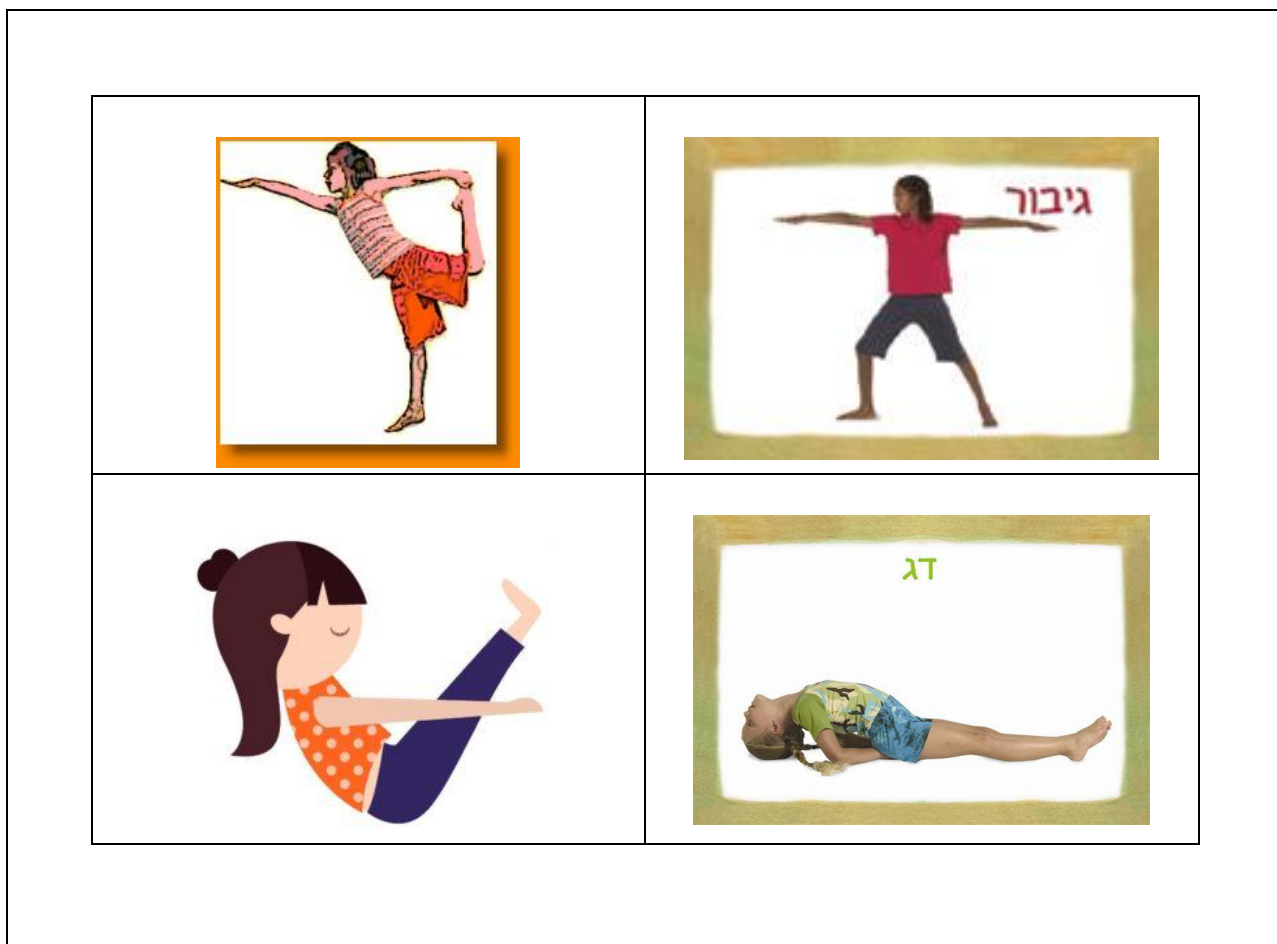
נסביר את מהלך המשחק.

לגננת

חבילה עוברת - הכנת המשחק

- **נבין** ברכה יפה לילדי הגן. או ספרון קטן ובו סיפור שנקרא בהמשך באוזני הילדים. זו תהיה ההפתעה שבתוך החבילה.
- **נעטוף** את ההפתעה בעיתונים. מספר העיתונים כמספר ילדי הקבוצה.
- בין עטיפה אחת לשנייה **נצמיד** מדי פעם כרטיסי משימה באיורים. הנה איורי משימה לדוגמה:

נתחיל במשחק:

נשתמש במקלות מקצב או נשמיע מוסיקה מתאימה.

בזמן הנקישות החבילה עוברת מיד ליד לפי סדר הישיבה של הילדים. כשהמקצב מפסיק, עוצרים את העברת החבילה, והילד שאליו היא הגיעה, פותח שכבה אחת של עיתונים. אם יש לו משימה - הוא מבצעה.

כאשר מקלות המקצב ממשיכים לנקוש, החבילה ממשיכה לעבור.

האחרון שהחבילה אצלו – פותח ומראה לכלל ילדי הגן את ההפתעה.

בניח על השולחן מספר אריזות שונות בגודלן וצורתן.

נשוחח עם הילדים על האריזות. **נחזור על תיאור** האריזות מבחינת גודל, צורה, חומר, תפקיד ושימוש קודם.

כל ילד יבחר אריזה אחת.

נשאל:

מה מיוחד באריזה שבחרתי – מה היה בה לפני שהגיעה אלינו, למה היה חשוב לארוז את מה שהיה בה? האם כתוב עליה משהו? האם ניתן לזהות משהו מתוך הכתוב?

נציב שאלה: מה לדעתכם, חשוב יותר – האריזה או מה שהיה בה?

• יצירת מתנה למשפחה ואריזתה.

נשוחח עם הילדים על מתנות שאנו מקבלים. מה אנו אוהבים לקבל? האם לפי האריזה אפשר לדעת מה יש במתנה?

נשוחח עם הילדים על מתנות שאנו נותנים: למי אנו נותנים מתנות? מתי? האם קרה פעם שהכנו במו ידינו מתנה כדי לתת למישהו?

נשאל:

- איזו מתנה אפשר להכין?
- כיצד נארוז אותה?
- מה ההבדל בין "מתנה שקונים" ו"מתנה שעושים לבד" (מתנה שמכינים לבד היא לפי הדמיון שלנו, אפשר להכין אותה באופן עצמאי, המתנה הזו היא מה שאנחנו אוהבים).
- מתי כדאי לקנות מתנה, ומתי כדאי להכין מתנה בעצמנו?

• יצירת המתנה ואריזתה

נשאל כל ילד איזו מתנה הוא רוצה להכין למשפחה או לחברים.

נספר לילדים שנכין מתנה ונארוז אותה – בנייר עטיפה, בתוך קופסה, בתוך בקבוק .

נציע מספר אפשרויות:

א' - ציור שציירתי, מכתב, דברים יפים שמצאתי

הילד יבחר או יצייר ציור מיוחד למשפחתו או אוסף של דברים יפים שמצא והדביק בצורה מעניינת.

נוסיף מסגרת מבריסטול או מעץ או מקאפה.
נזמין את הילד לקשט את המסגרת.

ב' - משחק באולינג מבקבוקי שתייה

ציוד נדרש:

בקבוקי שתייה קטנים (בקבוקי שוקו או משקאות יגורט).
כדורי קלקר, "עינים", נצנצים, דבק חם,
צבעים לעיטור – אקריליק או צבעי טוליפ
תלת ממד.

מה עושים?

כל ילד יאסוף מספר בקבוקי שתייה קטנים
ויסיר מהם את התוויות.
מורידים את פיית הבקבוק. בפתח הבקבוק
מדביקים כדור קלקר.
מוסיפים עיניים. נוצרו דמויות.
צובעים ומעטרים במיטב הדמיון.
משתמשים בכדור טניס ומשחקים באולינג.

ג' - כלי איחסון לעפרונות מגלילי נייר טואלט או מבקבוקי שתייה

ציוד נדרש:

גלילי נייר טואלט, נייר בצבע אחיד או נייר אריזה צבעוני, נצנצים, "עיניים", צבעי אקריליק, דבק פלסטי לבן, מספרים, סלוטייפ צבעוני.

מה עושים?

1. כלי מגלילי נייר טואלט –

- גוזרים נייר אריזה בגודל שיכסה את כל הגליל מכל הכיוונים. עוטפים בנייר את גלילי נייר הטואלט. מדביקים את הנייר לגליל.

- מדביקים את הגלילים על משטח קאפה או בריסטול, וגוזרים את השאריות מסביב לגליל "העומד".
- מעטרים ומקשטים.

2. כלי מתחתיות של בקבוקי שתייה –

- גוזרים את בקבוק השתייה החד פעמי ומדביקים בקו החיתוך בסלוטייפ צבעוני.
- צובעים מצידו הפנימי של הכלי בצבעי אקריליק.
- מעטרים מבחוץ.

ד' – עיטור חלוקי נחל

ציוד נדרש:

חלוקי נחל

צבעי אקריליק / גואש

צבעי טוליפ / טושים

דבק פלסטי מהול במעט מים או פיקסטיב בתרסיס

מה עושים?

- מנקים את האבן מאבק
- צובעים את כל האבן בצבע אחיד (לא חובה) ומחכים לייבוש
- מעטרים בצבעי טוליפ או בטושים ומחכים לייבוש
- מרססים במעט פיקסטיב או מורחים בדבק פלסטי מהול במעט מים

נבין את המתנה, נוסיף ברכה ונארוז יפה – נראה לילדים איך אורזים ונאפשר להם לעשות בעצמם מה שהם יכולים.

נוציא לחצר את האריזות שהובאו.

נראה לילדים את האוסף העשיר.

נזמין אותם לשחק בו.

נשחזר את מה שעשינו היום.

נתבונן ב"מתנות" שהכינו הילדים למשפחתם.

נזכיר לילדים להביא למחר אוספים שיש להם בבית וגם אוספים שיש להורים מימים אלה או מזמן שההורים היו ילדים.

יום חמישי - "כמוזיאון" – מוזיאון האוספים שלנו יום הצגת אוספים ויצירות

א. מפגש במליאת הגן

ניערך ליום האוספים והיצירות

שלבי ההיערכות:

- **נשחזר ונסכם** עם הילדים מה שעשינו במהלך השבוע:

ביום ראשון –

ביום שני-

ביום שלישי –

אתמול, ביום רביעי –

נספר לילדים, שהיום הגן שלנו ייהפך למוזיאון.

נשאל: מי היה פעם במוזיאון? איפה? מה ראיתם שם? האם זה היה מעניין?

נסביר: מהו מוזיאון.

(הערה - הסבר זה אינו רלוונטי לילדים צעירים. גם בכיתות גן בוגרים, יש לשקול אם יש לו מקום. יתכן שהוא יתאים רק לילדים בודדים בגן)

מהו מוזיאון?

מוזיאון הוא מבנה מיוחד שבו מרוכזים אוספים שונים שהם דומים, הם "מאותה משפחה" למשל מוזיאון מדע, מוזיאון טבע.

לדוגמה: במוזיאון המדע יש פעילויות לילדים ולמבוגרים שבאמצעותן אפשר להסביר כל מיני תופעות מדעיות. למשל תופעת ההשתקפות, שעסקנו בה ביום שני, כאשר שמענו ושרנו את השיר של לאה גולדברג – מציאה.
(בהמשך, נקרא ונשמע שוב את השיר).

יש מוזיאונים, שיש בהם פעילויות לילדים. כזה הוא מוזיאון הילדים בחולון. לדוגמה פעילות הנקראת "בעקבות הפרפרים". המבקרים עוברים מחדר לחדר במוזיאון ויוצאים למסע בעקבות מחזור החיים של הפרפרים – מביצה עד פרפר.

בתמונה – ילדים עפים כמו פרפרים במוזיאון הילדים בחולון.

יש מוזיאונים שבהם יש שומרים ועורכים תערוכות של ציורים של ציירים מפורסמים.

יש מוזיאונים שבהם שומרים כל מיני דברים, מלפני הרבה שנים. אלה דברים שהחוקרים מצאו אותם. לדוגמה במוזיאון ארץ ישראל בתל אביב, יש מטבעות של פעם, כלי קרמיקה של פעם, ואפילו כדים מפעם, מתקופת התורה. כל אלה נשמרים במוזיאון. מי שמתעניין, בא ומסתכל, נהנה ולומד.

נשוחח עם הילדים על מה שהיו רוצים להציג בפני שאר ילדי הגן - האוסף - ופעילויות היצירה הנלוות.

נעזור לילדים להתארגן ונציב את המוצגים במקום שמיועד לכך.

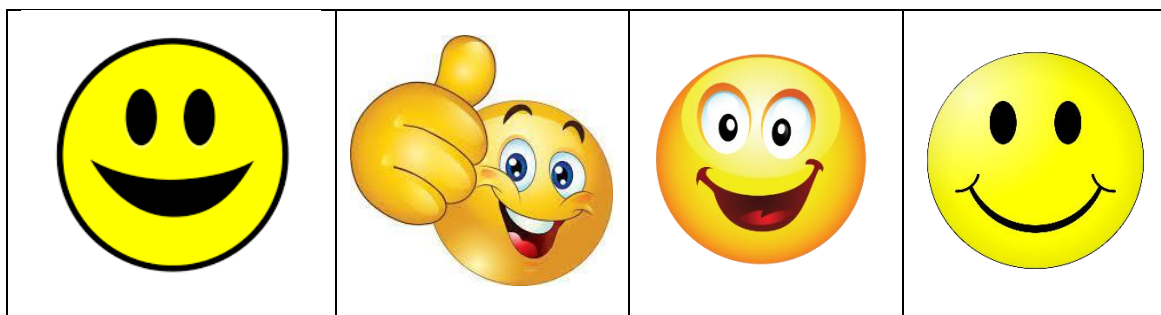
אפשר להציב את המוצגים במספר מרחבים בגן. לכל מוצג יוצמד שם הילד, או קבוצת הילדים, שהכינו.

בתום ההיערכות, **נדגים מתן משוב חיובי** באמצעים חזותיים ומילוליים:

ניתן לכל ילד מספר פתקי סמיילי. כאשר הילדים יתבוננו במוצגים של חבריהם, הם יניחו ליד כל יצירה / אוסף, סמיילי, המעיד על כך שאהבתי את האוסף / את היצירה.

נזמין את הילדים להסתובב בין המוצגים ולהניח סמיילי.

נציע מספר צורות של סמיילי לבחירה. אפשר לתת לילדים להביע את הערכתם גם בדרכים אחרות – מילה טובה, סמיילי משלהם או סמליל אחר לבחירתם.

נציע לילדים העולים לכיתה א', לכתוב משוב בכתיבה ילדית, או לכתוב "אהבתי", או לצייר סמליל אחר לפי בחירתם.

נקפיד שכל הילדים יקבלו סמלילים מחבריהם.

• תיעוד הקמת המוזיאון

תיעוד התהליך של יצירת ה"כמוזיאון האוספים שלנו", תעזור לנו לשחזר את מה שעשינו, לזכור, ואף להראות לאחרים. התיעוד יכול תיאורים מילוליים מפי הילדים, ציורים ויצירות של הילדים, תצלומים של המהלך, ותצלומים שצילמנו בעת ההיצגים של האוספים.

התיעוד יכול להתבצע במספר צורות היצג:

❖ **אלבום / אלבום דיגיטלי** – מאפשר מגוון צורות ביטוי.

❖ **פנקס ענק / מחברת** – מאפשר מגוון צורות ביטוי.

❖ **תלקיט** – מתעד בעיקר את רצף הפעולות ואת התקדמות בניית ה"כמוזיאון".

❖ **מצגת** – תיעוד המתבצע בעיקר על ידי הגננת, אך יכול לשלב גם סרטונים, בנוסף למלל

והתמונות.

בכל שלב הילדים יהיו שותפים פעילים בעשייה ובתיאור המילולי של הפעילות - נשוחח עם הילדים, נאזין לדבריהם ונכתוב אותם.

הצעות לפעילויות חוויתיות ערכיות

לפניכם מבחר הצעות לפעילויות שניתן להזמין לגן או מחוץ לגן :

ניתן לבחור מתוך היצע הפעילויות ובהתאמה לתוכן .

חלק מהפעילויות ניתן להפעיל באמצעות המדריכים והגננות בהתאם לכישורי הצוות.

***ניתן לשנות את לוח הזמנים במהלך היום בהתאמה לפעילויות הנבחרות.**

מאגר פעילויות לילדי הגן לבחירה

מגוון פעילויות להצעה:

נושאים	גיל	תחום	פעילות/ חוג
"פלונטר" חשיבה יצירתית, אתגר ושיתוף פעולה	גן-ד'	תקשורת בין אישית ופתרון בעיות	סדנה לחשיבה יצירתית ושיתוף פעולה
משחקי נוסטלגיה לילדים	גן -ד'	משחקי ילדים	משחקים של פעם" https://www.pitria.com/old-school-games
תרבות עולם - תהליכי יצירה ויחסים. שעשועי דמיון ויצירת דימויים	גן-ד'	מחול (מתוך השפה הערבית)	שעשועי מחול
פעילויות ומשימות קבוצתיות	גן-ד'	o.d.t	דרכי השלף- יום גיבוש משימתי
שיפור מיומנויות מוטוריות ותקשורת חברתית	גן-ד'	מוסיקה	סדנת קצב, תיפוף גוף וכלי הקשה
יצירה, הגשמת חלומות	גן-ד'	יצירה	"נוגעים בשמים"- סדנאות עפיפונים (עפיפונים כבלי להגשמה)
אגדות ועובדות על עפיפונים, בניית עפיפונים	גן-ד'	יצירה	פעילות עפיפונים
מופע להטוטנות, מופע קרקס מלווה במוסיקה	גן-ד'	קרקס	"קפטן זוקיני"
הצגת כלים ושיתוף ילדים	גן-ד'	מוסיקה	"כלים -קולות" החברים של הקרנף מסביב לעולם
חדרי בריחה נידים מומלצים: "לשחרר את צוציק"- בנושא בע"ח, "20 מי יודע"- ידע עולם על אישים ומקומות.	גן-ד'	חוגים- העשרה וגיבוש	חדרי בריחה נידים
תיפוף על תופים ממוחזרים- מוסיקה ומחזור	גן -ד'	מוסיקה	תיפוף על תופים ממוחזרים- תיפוף ירוק
פיסול מעיסת נייר- מיחזור ויצירה	גן-ד'	יצירה	פיסול מעיסות נייר

נושאים	גיל	תחום	פעילות/ חוג
מחנאות	גן-ד'	מחנאות	פעילות שדאות ומחנאות
"גן – גורים"	גן – ב'	בעלי חיים	חיות וחוויות – מופע של למידה והנאה בשילוב תחפוזות
סדנאות במגוון תחומים	גן- ב'	מגוון הפעלות בנושא מיחזור	"הדוב הירוק"
סדנאות ופעילויות אוריגמי	גן – ד'	קשר עין וחיזוק חשיבה תלת מימדית	אוריגמי, יצירות והנדסת המרחב
"גננט" מט"ח	הגיל הרך גן-ב'	מכוונות לעולם הספר	מיפגש חוויתי עם ספרים
טל בן שחר ושרלי יובל יאיר, הדס לייבוביץ, ועוד	גן-ד'	מיפגש עם יוצרים ומאיירים	סופר אורח – שיח פתוח על סיפור ועלילה
תיאטרון סיפור כולל תפאורה, תלבושות ואביזרים		תיאטרון	מספר סיפורים – בתנועה, משחק ושיר
בריאות	גן-ד'	תנועה ומוסיקה	תנועה בריאותית (למגזר החרדי)
דימיון ומשחק	גן-ד'	תאטרון בובות	בובות מעבר לילון (למגזר החרדי)
משחקי חברה, גיבוש ושיתוף פעולה	גן-ד'	משחקי חברה	משחקי כדור (למגזר החרדי)
בין מציאות לדמיון	גן-ד'	קסמים לפי החוקים	מופע קוסם טלפתיה ואמן חושי (למגזר החרדי)
פורטל קרמל- אטרקציות לאירועים	גן-ד'	יצירה ואומנות	"זיכרון מצויר"
אוריגמי ישראל	גן-ד'	יצירה	קריקטורה, קומיקס וגרפיטי
עולם של צבע ודמיון", "היכרות עם החומר, טכניקות לישה ועוד.	גן-ד'	יצירה	סדנת "פימו"
"זה קורה" -תיאטרון נודד	גן-ד'	יצירה	סדנאות בתפירה אישית: הכנת חרבות, שרביט קסמים, בע"ח מאטבים ועוד.
תיאטרון ופעילות סובבת עולם	גן-ד"	דמיון ויצירה	משחקי פנטומימה ומסיכות
גאיה- משחקי חשיבה סמרטווד" ועוד."	גן-ד'	פיתוח חשיבה בהתאמה	משחקי חשיבה
"דרך הגוף"	גן-ד'	תנועה וריקוד	הריקוד ההודי וריקודים מכל העולם

נושאים	גיל	תחום	פעילות/ חוג
"צלילי עולם" להתחבר למוסיקת המקור	גן-ד'	מוסיקה	חשיפה לכלי נגינה מגוונים מהטבע
"מיתר, בונים ומנגנים"	גן-ד'	מוסיקה	חשיפה לכלי הקשה, בניית כלי הקשה, הכרת מקצבים וקורדינציה קבוצתית
תיאטרון חיפה	גן-א'	הצגה לילדים	"סיפור מקופל" - קיסר יפן נעזר בקיפולי נייר
TOOTY-חוגי מוסיקה לילדים בכל הארץ	גן-ד'	מוסיקה קלאסית	הכירות עם יצירות מופת קלאסיות, ומגוון כילים
- כל העולם קצב -	גן-ד'	מוסיקה	מפגש מוסיקלי המדגים שימושים בקצב וכלי הקשה במקומות שונים ברחבי העולם
צחוק ושמחה בלב	גן-ד'	השפעת הצחוק על הבריאות	<u>סדנת צחוק לילדים</u>
יוגה סטור -פעילות רגיעה לילדים	גן-ד'	תרגול קשיבות ויוגה	<u>סדנת יוגה לילדים</u>
המשחק הוא המרחק הקצר בין ילדים	גן-ד'	חברות ותקשורת בין אישית	סדנאות מישחק
ד"ר מולקולה	גן-ד'	מדע גילויים והמצאות	מופע קסמי מדע
להטוטנות חוויתית	גן-ד'	אומנות הקרקס	<u>להטוטנות בשילוב חומרים בשימוש חוזר</u>
המרכז הישראלי לקפאורה משמעת עצמית, איפוק, ריכוז ושווי מישקל	גן-ד' גן-ד'	ריקוד, אקרובטיקה, משחק ומוסיקה תנועה והתמודדות עם אתגרים	סדנת קפאורה אומנויות לחימה לילדים
חיות הכלבים – הכפר הירוק סדנאות וימי כיף	גן-ד'	בעלי חיים	הכלב חברו הטוב של האדם
ילדים וציפורים	גן-ד'	עופות ובעלי חיים	טיפול ציפורי הבר

פעילויות מחוץ לגן:

נושאים	תחום	גיל	פעילות/ חוג
"גן סיפור" - גני סיפור ברחבי העיר חולון	פיסול סביבתי בהשראת שירים וסיפורים לילדים	גן-ב'	מסע בין סיפורים.. כדוגמת: דירה להשכיר, האריה שאהב תות, האריה הרעמתן והג'ירפה גם, תירס חם, סבא אליעזר, הילד הזה הוא אני...ועוד ועוד
מרכז "מהותי" הכרה בעולמו של הילד	פיתוח והעצמה אישית וחוויתית		מרכז "מהותי"
"חברים ביער"	מוזיאון הילדים בחולון	גן-ד'	מיפגש חוויתי עם דמויות מהיער הקסום
<u>הבית החדש של שירה</u>	מחול	גן-ד'	מופע מחול
<u>חיות וחוויות במחול</u>	מחול	גן-ג'	מופע חוויתי
ביקור בספרייה עירונית	אהבת הספר	גן-ב'	שעת סיפור
הכלב חברו הטוב של האדם	בעלי חיים	גן-ד'	חוות הכלבים – הכפר הירוק סדנאות וימי כיף
מדברים עם כלבים	בעלי חיים	ילדים ונוער	המרכז הישראלי ליחסי אדם-כלב. פעילות עם כלבים, שיטות אילוף עם המון אהבה
חיי היענים	עופות	ילדים ונוער	חוות יענים – חבל הבשור / האון
תצפית ציפורים חקר ציפורים	עופות	ילדים ונוער	רשות הטבע והגנים בשמורות הטבע ברחבי הארץ
קונצרטים מגוונים- קרנבל החיות, מוצרט קופץ לביקור ועוד.	מוסיקה קלאסית לקהל הצעיר	גן-ד'	תזמורת הבמה הישראלית בשיתוף מוזיאון תל אביב לאומנויות.
"ציפור מהספרים"	תיאטרון קרון	גן-ב'	הצגה וסדנת יצירת "ציפורנים"
"דירה להשכיר"	תיאטרון	גן-ב'	ההצגה "דירה להשכיר" עיסוק בנושא שכנות.
קופיקו-מלך הג'ונגל	תיאטרון	גן-ג'	קופיקו יוצא למסע עם חברים חדשים
מיקי האריה שאהב תות	תיאטרון	גן-א'	עיבוד חדש לרב המכר שכתבה תרצה אתר
קריוס ובקטוס	תיאטרון	גן-א'	הצגה לילדים בנושא בריאות הפה והשיניים
<u>זהבה ושלושת הדובים - הצגת ילדים</u>	תיאטרון	גן-א'	
המשאלה הגדולה- הצגת ילדים על חברות מפתיעה	תיאטרון	גן-ב'	תיאטרון אורנה פורת

* כל ההפעלות הינן בגדר המלצה בלבד!

